

Rauf Vəliyev: "Biz bütün gücümüzə çalışırıq ki, əməkdaşların sağlamlığı və təhlükəsizliyi ilə yanaşı, sosial rifahında da çətinlik yaranmasın"

Səh. 3

Dənizçilərin "Biz gəmidə qaldıq, siz sağlam Azərbaycan üçün #evdəqalın" müraciətinə heç kəs biganə qalmadı"

Səh. 5

Təyinatından asılı olmayaraq bütün gəmilərdə dezinfeksiya işləri görülür

Səh. 10

Karantin günlərində diqqətdən kənarda qalan veteran dənizçi olmadı

Səh. 20

Prezident İlham Əliyev: "Özünüzü, öz yaxınlarınızı, öz tanışlarınızı qoruyun ki, biz bu bələdan az itkilərlə çıxa bilək"

Əlbəttə ki, bu gün hamımızı və bütün dünyanı narahat edən koronavirus pandemiyasıdır. Bu sahədə də Azərbaycan nümunəvi yanaşma göstərir. Bunu həm Azərbaycan vətəndaşları deyir, - mənə ünvanlanmış minlərlə təşəkkür məktubunda bu, əksini tapır, - həm də beynəlxalq təşkilatlar. Bu yaxınlarda mən Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktorundan ikinci məktubu almışam. Birinci məktub mart ayının sonunda mənə ünvanlanıb, ikinci məktub isə mayın 7-də. İkinci məktubda da Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanda koronavirusla mübarizə sahəsində görülmüş işlərə çox yüksək qiymət verir, işlərimizi təqdir edir. Əlbəttə ki, bu, görülmüş işlərə verilən böyük qiymətdir. Ancaq bir daha demək istəyirəm ki, ən böyük qiyməti Azərbaycan xalqı verir.

Bu gün vəziyyəti nəzarətdə saxlamaq o qədər də asan məsələ deyil. Biz bütün söylərimizi insanların sağlamlığının qorunmasına yönəldirik. Pandemiyanın ilk günlərindən demək olar ki, bizim üçün seçim etməkdə heç bir tərəddüdülməqam olmamışdır. Mən birmənalı şəkildə demişdim ki, ilk növbədə, vətəndaşların sağlamlığı, onların həyatıdır. O ki qaldı, iqtisadi vəziyyətə, hər kəs üçün aydın idi, iqtisadiyyat zərər çəkəcəkdir, nəinki bizim iqtisadiyyatımıza, bütün dünya iqtisadiyyatına böyük ziyan vurulacaqdır. İndi artıq ilkin hesablamalar üzə çıxır və deyilir ki, inkişaf etmiş ölkələrdə bu il iqtisadiyyat 7-10 faiz düşə bilər və bu da təbiidir. Ancaq bizim əsas vəzifəmiz vətəndaşları qorumaq idi. Ona görə məhdudlaşdırıcı tədbirlərin böyük rolu olmuşdur. Əgər biz bu addımları atmasaydıq, indi vəziyyət nəzarətdən çıxa bilərdi, necə ki, bir çox ölkələrdə, o cümlədən inkişaf etmiş ölkələrdə, səhiyyə sistemi bizdən qat-qat inkişaf etmiş ölkələrdə vəziyyət nəzarətdən çıxıb, xəstələr üçün xəstəxanalarda yataqlar çatmır, xəstələr bəzi hallarda xəstəxanalara ümumiyyətlə qəbul edilmir. Artıq sirr deyil ki, bir çox ölkələrdə yüngül simptom-

lu xəstələri xəstəxanalara qəbul etmirlər. Onlara deyilir ki, gedin öz evinizdə qalın və faktiki olaraq onlar müalicəsiz qalırlar. Bizdə isə bütün xəstələri, bütün yoluxanları, hətta onun simptomu olmasa belə, mütləq xəstəxanalara qəbul edirik. Biz ən müasir xəstəxanalarımızı koronavirus xəstələrinin ixtiyarına vermişik.

...Başqa ölkələrlə, o cümlədən əhalisi bizimlə eyni sayda olan ölkələrlə müqayisədə Azərbaycanın vəziyyəti qat-qat yaxşıdır. Ancaq bu, o demək deyil ki, biz əldə edilmiş nailiyyətlərlə kifayətlənməliyik. Koronavirus qeyb olmayıb, koronavirus dolaşır. Peyvənd icad edilənə qədər bu problem mövcud olacaq. Ona görə vətəndaşlar da buna hazır olmalıdırlar. Biz üç həftənin müsbət dinamika-sını nəzərə alaraq aprel 27-dən etibarən yumşalma addımlarımızı atmağa başladıq. Çünki başa düşürük ki, bu, hər kəs üçün çox çətin dövrüdür. Ancaq gördük ki, yumşalma tədbirləri artıq başlayan kimi yoluxanların sayı artmağa başladı. Nəyə görə? Çünki vətəndaşlar bir çox hallarda məsuliyyətsizlik göstərirlər, onlara tövsiyə olunan qaydalara əməl etmirlər, maska taxmırlar, məsafə saxlamırlar, dezinfeksiya vasitələrindən istifadə etmirlər. Beləliklə, öz həyatlarını və onların təmasda olan yüzrlərlə insanın həyatını risk altına atırlar.

Ona görə mən bir daha Azərbaycan vətəndaşlarına müraciət etmək istəyirəm, bu qaydalara əməl etmək o qədər də çətin deyil. Həkimlər, mütəxəssislər deyirlər ki, indi əsas şəxsi gigiyenaya fikir vermək, dezinfeksiya vasitələrindən istifadə etmək, bir metr yarım, iki metr məsafə saxlamaq və maska taxmaq lazımdır. Çətin məsələ deyil. Ona görə bütün vətəndaşlardan bir daha xahiş edirəm ki, bu qaydalara əməl etsinlər. İndi biz yumşalma addımlarımızı artırırıq və siz bilirsiniz ki, bütün dünyada bu proses gedir. Hətta bu gün yüzrlərlə vətəndaş vəfat edən ölkələr artıq açılırlar. Çünki başqa cür mümkün deyil. Biz də yavaş-yavaş bu istiqamətdə gedirik. Ancaq burada əsas məsələ vətəndaşların məsuliyyətidir. Çünki dövlət nə lazımdırsa, onu edir. Bütün resurslar səfərbər edilib. Prezidentin ehtiyat fondundan tibbi avadanlıqların, ləvazimatların alınması üçün təxminən 100 milyon manat vəsait ayrılıb və əlavə olaraq 150 milyon manat ehtiyatda saxlanılır.

İşini itirənlər üçün dövlət öz sosial dəstəyini göstərir. İşsiz, qeyri-formal məşğulluqda fəaliyyət göstərən və aztəminatlı kateqoriyaya aid olan 600 min insan dövlətdən iki ay ərzində 190 manat vəsait alır. Pandemiyaənən çox zərər çəkən özəl sektorda 690 min insanın əməkhaqqının əhəmiyyətli

hissəsi dövlət tərəfindən ödənilir. Dövlət sektorunda çalışan 900 min nəfərin hər birinin əməkhaqqı ödənilir. Bu və digər tədbirlərlə biz bütövlükdə 3,5 milyard manat vəsait ayırmışıq və nə qədər lazımdırsa, o qədər də ayıracağıq. Ona görə dövlət bu işləri görür, bütün təşkilati məsələləri uğurla həyata keçirir.

Mən qeyd etdiyim kimi, bu sahədə aparıcı beynəlxalq təşkilat olan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı bizim işlərimizə yüksək qiymət verir. Təkcə o qalıb ki, vətəndaşlar məsuliyyət və nizam-intizam göstərsinlər. Əlbəttə, nəzarətedici mexanizm daha da təkmilləşdirilməlidir. Əlbəttə, karantin rejimi yumşaldıqca, nəzarət etmək üçün də müəyyən problemlər yaranır. Ancaq buna baxmayaraq, bütün müvafiq orqanlara göstəriş verildi ki, onlar nəzarəti gücləndirsinlər. Amma yenə də deyirəm ki, indiki şəraitdə uğurumuzun əsas şərti vətəndaşların məsuliyyəti olmalıdır. Əks təqdirdə, bu xəstəlik nəzarətdən çıxacaq. Biz bunu açıq deməliyik və bilməliyik ki, dövlət nə qədər iş görsə də, vəziyyət nəzarətdən çıxacaq, kütləvi yoluxma halları baş verəcək, insanlar kütləvi qaydada vəfat edəcək, xəstəxanalarda yerlər, reanimasiya şöbələrində süni tənəffüs aparatları çatışmayacaq. Beləliklə, Allah eləməsin, biz indi böyük böhran içində olan ölkələrin vəziyyətinə düşə bilərik. Biz buna qətiyyənlə yol verə bilmərik. Ona görə mən bir daha bütün vətəndaşlara çağırış edirəm, məsuliyyətli olun, intizamlı olun, qaydaları pozmayın, özünüzü, öz yaxınlarınızı, öz tanışlarınızı qoruyun ki, biz bu bələdan az itkilərlə çıxa bilək.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

(Prezident İlham Əliyevin mayın 12-də Sumqayıtda "Gilan Tekstil Park" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin tibbi maska fabrikinin və tikiş fabrikinin nəzdində fəaliyyət göstərən qoruyucu kom-binezonların istehsalı müəssisəsinin açılışındakı nitqindən)

TAM

SÜRƏTLƏ

İRƏLİ!

Mayın 7-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva koronavirus infeksiyası ilə bağlı xalqımıza növbəti dəfə müraciət edib.

Müraciətdə deyilir:

“Hörmətli həmvətənlər!

Sizinlə ölkəmizdə COVID-19 epidemiyasının hazırkı vəziyyəti ilə bağlı fikirlərimlə bölüşmək istəyirəm.

Keçdiyimiz yolu dəyərləndirərək, bu gün artıq deyə bilirik ki, bu şiddətli virus hücumu başlayanda onun real miqyasını, təhlükə dərəcəsini və törədə biləcəyi fəsadları qiymətləndirmək və dərk etmək üçün çox az məlumat var idi. Bir şey aydın idi – bütün imkanları səfərbər etmək və qəti tədbirlər görmək lazım idi. Əminliklə təsdiqləyə bilirik ki, ölkəmiz bu vəziyyənin öhdəsindən şərəflə gəldi. Həm azərbaycanlı, həm də beynəlxalq ekspertlərin fikrincə, Azərbaycan epidemiyanın ilk və olduqca təhlükəli mərhələsindən ən az sayda itkilərlə çıxan dövlətlər sırasında yer alıb. Biz ən əsas məsələlərə – virusun sürətli yayılmasının qarşısını almağa, epidemiya ilə mübarizənin bütün aspektlərini əlaqələndirən peşəkar komanda yaratmağa, lazımi texniki və insan resurslarını birləşdirməyə müvəffəq olduq. Sərt karantin tədbirləri sayəsində koronavirusun yayılma sürətini azaltmağı bacardıq. Səhiyyə sistemi qısa müddət ərzində təh-

MEHRİBAN ƏLİYEVƏ: “BİZ İLK DÖYÜŞDƏ QALIB GƏLDİK, AMMA PANDEMİYA İLƏ MÜHARİBƏ HƏLƏ DAVAM EDİR – BİZİM ÖLKƏMİZDƏ VƏ BÜTÜN DÜNYADA”

lükəli epidemiyaya qarşı effektiv müqavimət strategiyası işləyib hazırladı. Şəhərlərin və kəndlərin həyat təminatı obyektlərinin işçiləri təxirəsalınmaz məsələləri həll edirdilər. Kiçik və orta biznesə dəstək, habelə əhaliyə sosial yardım məqsədilə dövlət tərəfindən dəyəri 3 milyard manatdan çox olan proqram paketləri hazırlanıb həyata keçirilir.

Bir sözlə, vaxtında görülmüş və düşünülmüş tədbirlər sayəsində ölkəmiz özünü həqiqətən də faciəli ssenaridən qurtara bildi.

Əməyi uğurlarımızın qarantı olan hamıya və hər kəsə dərin minnətdarlığımı

bildirmək istəyirəm.

Çətin sınaq günlərində xalqımız bir daha ən yaxşı xüsusiyyətlərini nümayiş etdirdi və bu, sonsuz təşəkkürə layiqdir. Biz öz Vətənimizin təhlükəsizliyinin qayğısına qalırdıq və qalıraq, təhlükəyə qarşı yenilməz birlik nümayiş etdiririk. Əziz həmvətənlərim, biz birlikdə xəstəliyin məhvəddici dərəcədə tez yayılmasından öz evimizi qoruya bildik. Buna görə çox sağ olun!

Bizim cəsarətli tibb işçilərimizə – həkimlərə, tibb bacılarına və qardaşlarına, laborantlara, xəstəxana və klinikaların texniki heyətinə,

gecə-gündüz insanların həyatı və sağlamlığı naminə mübarizə aparmağa davam edən hər kəsə bir daha səmimi və sonsuz təşəkkürümü ünvanlayıram. Polislərə və daxili qoşunların hərbi qulluqçularına dərin təşəkkürümü bildirirəm. Axı, bu çətin günlərdə asayışı, təhlükəsizliyi və karantin tədbirlərinə əməl olunmasını məhz onlar təmin edirlər.

Heydər Əliyev Fondunun, “Regional İnkişaf” İctimai Birliyinin bütün əməkdaşlarına, sosial işçilərə və könüllülərə təşəkkür edirəm. Bu məsələyə laqeyd yanaşmayan bütün insanlara, yaxınlarına

kömək göstərən, xeyirxahlıq edən hamıya minnətdaram. Uca Tanrı yaxşı əməl sahiblərinin savabını artırırsa qədr!

Əziz dostlar!

Müsbət nəticələr sayəsində biz təcrid rejiminin müəyyən dərəcədə yumşaldılmasına imkan verə bilirik. Bir sıra dövlət qurumlarının və özəl biznes sektorunun fəaliyyəti bərpa olunur. Daha əvvəl tətbiq olunan bəzi karantin tədbirləri ləğv edilir. Bu, o deməkdir ki, hər şey arxada qaldı və biz gündəlik həyatımıza geri dönməyə bilirik? Əfsuslar olsun ki, həmin vaxt hələ gəlib çatmayıb. Bəli, biz ilk döyüşdə qalib gəldik, amma pandemiya ilə müharibə hələ davam edir – bizim ölkəmizdə və bütün dünyada. Bütün ölkələrə və xalqlara bu qədr bəla və əzablar yaşadan virus hələ məğlub olmayıb. O, əvvəlki kimi hamı üçün ciddi təhlükə olaraq qalır və əvvəlki kimi bizim aramızdadır. COVID-19-a qarşı vaksinin nə zaman hazırlanacağını və xəstəliyin tez və effektiv müalicə üsulunun nə vaxt yaranacağını bu gün dəqiqliklə heç kim deyə bilmir. Hələ ki, bu, baş verməyib, hamımız dərk etməli və qəbul etməliyik ki, biz bu yeni realılıqla yaşamaalıyıq. Biz heç bir halda sayıqlığı-

mızı itirməməli, ümidverici rəqəmlər fonunda səhlənkarlığa imkan verməməliyik. Belə əziyyətlə nail olduğumuz nəticələri sıfıra endirərək itirmək yolverilməzdir. Laqeydlik hər birimizə, bizim yaxınlarımıza, bizim ölkəmizə real təhlükə törədəcəkdir. Biz hamımız yeni qaydalarla yaşamağı öyrənməliyik. Əslində bu qaydalar elə də çətin deyil – məsafə saxlamaq, qoruyucu vasitələrdən istifadə etmək, tez-tez əlləri yumaq. Tərəzinin digər gözündəki həyat və sağlamlığımızdır. Yeni acı həqiqət budur və bununla Prezidentdən başlayaraq sırasıyla vətəndaşlaradək hamı hesablaşmaq məcburiyyətindədir.

Əziz həmvətənlər!

Şübhəsiz ki, COVID-19 adlı qorxulu hekayənin geridə qalacağı gün gələcək. Çox ümidvaram ki, həmin gün uzaqda deyil. Amma hələ ki, o gün gəlməyib, hörmətli qardaşlar və bacılar, xahiş edirəm, sayıq və intizamlı olun, yeni qayda və tələblərə tam ciddiyyətlə yanaşın. Özünüzdən və yaxınlarınızdan muğayat olun! Bizim sevimli Vətənimizi, bizim Azərbaycanımızı qoruyun!

Dərin hörmət və sevgilərlə,

Sizin MEHRİBAN”

Azərbaycan pandemiya qarşı mübarizədə beynəlxalq müstəvidə məqsədyönlü fəaliyyəti ilə fərqlənir

Azərbaycanda COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə həyata keçirilən tədbirlərin mərkəzində vətəndaşların təhlükəsizliyi, sağlamlığı və rifahının yüksəldilməsinin təmin edilməsinin dayanması bizi çox sevindirir. Azərbaycan pandemiya ilə mübarizədə beynəlxalq müstəvidə məqsədyönlü fəaliyyəti ilə fərqlənir.

Bunu Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın mayın 9-da keçirilən brifinqində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Hande Harmancı bildirib.

“Azərbaycan COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizədə ilk günlərdən ÜST ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq şəraitində çalışır. Digər tərəfdən Azərbaycan qlobal həmrəylik nümayiş etdirərək ÜST-nin strateji hazırlıq və cavab planı çərçivəsində COVID-19 Fonduna iki dəfə 5 milyon ABŞ dolları məbləğində könüllü maliyyə yardımı edib.”

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı COVID-19-a qarşı mübarizədə Azərbaycanın gördüyü işləri yüksək qiymətləndirib

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə məktub ünvanlayıb.

Məktubda Baş direktor COVID-19-a qarşı mübarizədə qabaqçılıq tədbirlər həyata keçirdiyi üçün Azərbaycan Hökumətinin gördüyü işləri yüksək qiymətləndirib. Eyni zamanda, o, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin milli, regional və global səviyyələrdə çoxtərəfli diplomatiyaya və həmrəyliyə dəstəyini nümunəvi adlandıraraq və bunun Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə keçirilmiş ardıcıl tədbirlər zamanı aydın şəkildə özünü büruzə verdiyini xüsusilə qeyd edib.

ÜST-nin Baş direktoru 2020-ci il aprel 10-da Prezident İlham Əli-

yevin sədrliyi ilə COVID-19-la bağlı Türk Şurasının videokonfrans formatında keçirilmiş fövqəladə Zirvə görüşünün əməkdaşlığı daha da gücləndirdiyini və hər iki təşkilat arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət etdiyini bildirib.

Qoşulmama Hərəkatının videokonfrans formatında təşkil olunan Zirvə görüşünə toxunan T.Qebreyesus tədbirin çox uğurla keçirilməsinə görə Azərbaycan Respublikasının

Prezidentini təbrik edib və bunu mükəmməl bir təşəbbüs adlandıraraq. O, Azərbaycan Prezidentinin sədrliyi ilə keçirilmiş tədbirdə qəbul edilmiş yekun bəyannaməyə uyğun olaraq Hərəkətə üzv dövlətlərin əsas ehtiyaclarını özündə ehtiva edən məlumat bazasının işlənilməsi üçün hazırlanması istiqamətində İşçi Qrupun yaradılmasının nəzərdə tutulduğunu bildirib və ÜST-nin İşçi Qrupun söylərini dəstəkləməyə hazır olduğunu qeyd edib.

Eyni zamanda, T.Qebreyesus COVID-19-un səbəb olduğu təhdidlərlə mübarizədə qlobal, regional və ölkə səviyyəsində ÜST-nin Azərbaycanla əməkdaşlığa hazır olduğunu bildirib.

Yekunda ÜST-nin Baş direktoru Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə dərin hörmətini və ehtiramını çatdırıb.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin sədri Rauf Vəliyev 2020-ci il aprelin 1-də ASCO-nun işçilərinə müraciət edib. Müraciətdə deyilir:

Əziz həmkarlar,
Hazırda dünyanı cənginə almış koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə bağlı bir çox ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da önəmli addımlar atılır. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargah tərəfindən vətəndaşların sağlamlığının və təhlükəsizliyinin təmini məqsədilə bir sıra vacib qərarlar qəbul olunub. Bu qərarlara uyğun olaraq

yararlanmasın. Əmin ola bilərsiniz ki, bu istiqamətdə hər hansı problem yoxdur və olmayacaq. Hər bir əməkdaş vaxtı-vaxtında əmək haqqını ala biləcək.

İnanırıq ki, üzlaşdıyımız koronavirus bəlası tezliklə geridə qalacaq və biz əvvəlki iş rejimini bərpa edəcəyik. Hazırkı tədbirlər isə tamamilə hər birimizin sağlamlığı və təhlükəsizliyi üçündür. Ona görə də sizi karantin rejiminə riayət etməyə, yaxınlarınız və tanışlarınızla təmasdan qaçmağa çağırıram. Bununla, özünüzlə yanaşı, minlərlə insanın virusa yoluxma və

Rauf Vəliyev: “Biz bütün gücümüzlə çalışırıq ki, əməkdaşların sağlamlığı və təhlükəsizliyi ilə yanaşı, sosial rifahında da çətinlik yaranmasın”

ASCO-da da Qərargah və effektiv əlaqələndirmənin təşkili üçün “Qaynar xətt” (050 274 30 82) əlaqə mərkəzi yaradılıb, o cümlədən mütəmadi olaraq inzibati binalarda, istehsalat sahələrində, körpülərdə və gəmilərdə dezinfeksiya işləri həyata keçirilir.

Bundan başqa, ASCO-da işin ahənginin pozulmaması üçün fəaliyyətin təşkilində də yeni yanaşmalardan istifadə olunur. “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin aparat və struktur müəssisə və təşkilatları üzrə is-

tehsalat zəruriyyəti ilə əlaqədar məhdud sayda əməkdaşın işə çıxmasına icazə verilib. Onlar növbəli rejimdə və ən əsas məqsimum təhlükəsiz şəraitdə fəaliyyət göstərirlər. İş sahələrinə gəlmələri qadağan olunan əməkdaşlar isə fəaliyyətlərini “işlərin evdən idarə olunması” (work from home) sistemi ilə davam etdirirlər.

Bu çətin günlərdə üzən heyətin göstərdiyi fədakarlıq isə xüsusi təqdirə layiqdir. Məhz, onların dənizdə fasiləsiz fəaliyyəti hesabına hazırda

ASCO-nun istər yükdaşımalarda rol oynayan, istərsə də neft-qaz sənayesinə xidmət göstərən gəmiləri əvvəlki qaydada istismar olunurlar.

Hər gün işlərin gedişatı və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı saat 11-də “Skype” vasitəsilə rəhbər şəxslərlə müşavirə keçirilir. İclasda müəyyən qərarlar qəbul olunur, işin dayanmaması üçün mühüm məsələlər müzakirə edilir. Biz bütün gücümüzlə çalışırıq ki, əməkdaşların sağlamlığı və təhlükəsizliyi ilə yanaşı, sosial rifahında da çətinlik

virusdaşıma risklərini azaltmış olacaqsınız. Bu da öz növbəsində virusla mübarizədə effektiv rol oynayacaq.

Bir daha hər birinizi sosial məsuliyyətli davranmağa, virusun yayılmasının qarşısının alınmasına dəstək olacaq hər cür ehtiyat tədbiri görməyə dəvət edirəm.

Hörmətlə,

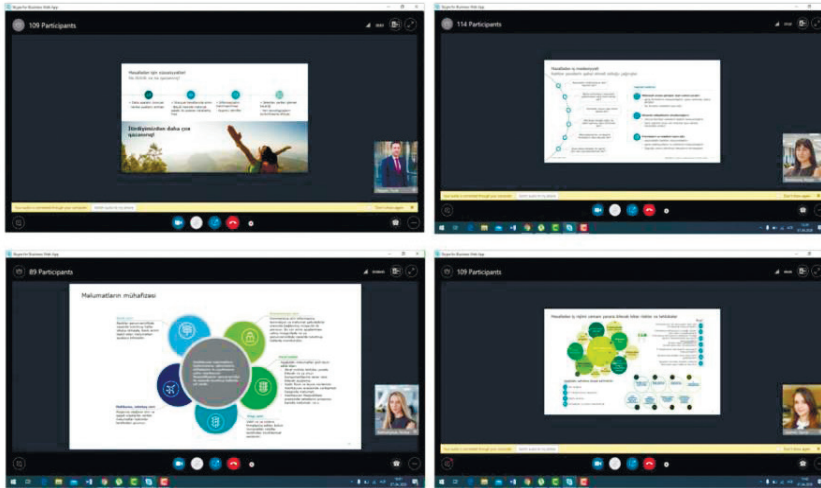
Rauf Vəliyev,
“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin sədri

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) əməkdaşları üçün “Müasir iş mədəniyyətinin bir hissəsi olaraq məsafədən işləmək” mövzusunda vebinar (internet vasitəsi ilə seminar) keçirilib.

Vebinar “Deloitte Azərbaycan”ın Risklərin idarə edilməsi və Hüquq departamentlərinin mütəxəssisləri tərəfindən aparılıb.

Seminar ərzində “Deloitte”-nin “Working from home” təcrübəsi, məsafədən işin həyata keçirilməsində texniki həllər, IT risklər ilə bağlı tədbirlər, o cümlədən rəqəmsal gigiyena qaydaları və məxfi məlumatların qorunması, sistmə keçidin ilkin dövründə yaşanan

Məsafədən işləmək müasir iş mədəniyyətinin bir hissəsidir

problemlər, komanda ilə effektiv ünsiyyətin təmin edilməsi,

rəhbərlərin yeni rejimə keçid zamanı qarşılaşdığı çətinliklər,

online iclasların və görüşlərin təşkili, vaxtın idarə edilməsi: işlərin günlük və həftəlik əsasda planlanması, evdə iş şəraitinin qurulmasına dair tövsiyələr verilib.

Qeyd edək ki, 150 ölkədə 312 mindən artıq işçisi olan “Deloitte” üçün məsafədən işləmək yenilik deyil. Uzun illərdir ki, şirkətin əməkdaşları nəinki evdən, dünyanın istənilən nöqtəsindən müxtəlif layihələr üzrə işləyir, ünsiyyət qurur, işi ilə bağlı rəy alır və rəy verirlər.

Dünyamız ortaq bir düşmənlə üz-üzə qalıb: “COVID-19.” Bu virus milliyyətə və ya etnik mənsubiyyətə, qruplara və inanca əhəmiyyət vermir, bütün insanlara aminsızcasına hücum edir.

Bu bəyanatla BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreş çıxış edib.

BMT-nin Azərbaycanadakı nümayəndəliyindən daxil olan bəyanatda deyilir ki, eyni zamanda, dünyanın müxtəlif yerlərində silahlı münaqişələr davam edir. Bunun ən böyük əziyyətini ən həssas qruplar – qadınlar və uşaqlar, əlilliyi olan şəxslər,

BMT Baş katibindən global atəşkəs çağırışı

habelə təcrid olunmuş zümrələr və köçkünlər çəkir. Onların COVID-19-a görə ən ciddi itkilərə məruz qalma riski də yüksəkdir. Unutmayaq ki, müharibə vəziyyətinə ölkələrdə səhiyyə sistemləri də dağılmış halda olur. Sayı onsuz da az olan səhiyyə işçiləri tez-tez hədəfə çevrilirlər. Zorakı münaqişələrin qurbanı olan köçkünlər və digərləri daha da həssas vəziyyətə düşürlər.

“Bu gün dünyanın hər yerində təcili olaraq atəşkəsin bərqərar olmasına çağırıram.

Silahlı qarşıdurmalar son qoymaq və birlikdə həyatımızda ən ümdə olan mübarizəyə qarşı səfərbər olmağın vaxtıdır.

Döyüşən tərəflərə üz tutub deyirəm: Hücumlardan geri çəkilin. Etibarsızlığı və düşmənçiliyi kənara qoyun. Silahları susdurun, artilleriyanı dayandırın, hava hücumlarını bitirin.

Həyatları xilas edən yardımlar üçün dəhlizlərin yaradılmasına kömək etmək, diplomatiya üçün dəyərli imkanlar yaratmaq,

COVID-19-a ən həssas olan yerlərə ümid gətirmək çox vacibdir.

COVID-19-a birgə yanaşmaları təmin etmək üçün münaqişə tərəfləri arasında tədricən formalaşan koalisiyalar və dialoqdan ilham ala. Eyni zamanda, daha çox səylərə ehtiyacımız var.

Müharibə nifaqına son qoyun və dünyamızı məhv edən xəstəliklə mübarizə aparın. Bunun yolu dünyanın hər yerində döyüşləri dayandırmaqdan başlayır. Elə indi. Bəşəriyyətin məhz buna ehtiyacı var, əvvəlkindən daha çox və daha təcili”, - deyər bəyanatda qeyd edilir.

Fevralın axırlarından ASCO-da yeni koronavirusla bağlı “Qaynar xətt” və qərargah fəaliyyət göstərir

Cari il fevralın 28-dən “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-yə (ASCO) məxsus “Dənizçilər Poliklinikası” MMC-də yeni koronavirusla bağlı (050) 274 30 82 nömrəli “Qaynar xətt” fəaliyyət göstərir.

“Qaynar xətt” vətəndaşların maarifləndirilməsi, məlumatlandırılması və virusla bağlı suallarının cavablandırılması məqsədilə yaradılıb. Zənglər günün 24 saati ərzində qəbul olunur və müraciətlər operativ şəkildə cavablandırılır.

ASCO-da “Qaynar xətt”lə yanaşı, yeni koronavirusla bağlı rəhbər şəxslərdən ibarət qərargah da yaradılıb.

Qaynar xətt
(+994 50) 274-30-82
ASCO

ASCO-nun beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanmış maliyyə hesabatı müsbət audit rəyi alıb

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) 2019-cu il üzrə konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları hazırlanıb.

Hesabatı dünyanın nüfuzlu auditor şirkətlərindən hesab edilən “Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.” şirkəti audit edib və müsbət rəy verib. Bildirilib ki, hesabat beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanıb, bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından tələblərə tam cavab verir.

Sözgedən hesabat qanunvericilik aktlarının tələblərinə uyğun olaraq, sənədlərdə təqdim olunan informasiyadan sərbəst istifadəni təmin etmək məqsədilə ASCO-nun rəsmi internet sahifəsində ingilis dilində (<http://asco.az/en/company/reports/financial-reports/>) yerləşdirilib.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC (ASCO) fəaliyyətini koronavirus (COVID-19) infeksiyasının qarşısının alınması məqsədilə ölkə üzrə aparılan sosial izolyasiya tədbirlərinə uyğun davam etdirir.

İlk günlərdən ASCO-da əməkdaşların sağlamlığına olan təhlükənin aradan qaldırılması əsas götürülərək bütün struktur və təşkilatlarda “İşlərin evdən idarə olunması” (work from home) sistemindən istifadə olundu. Başqa sözlə, növbəli rejimdə çalışan məhdud sayda işçilərdən və üzən heyətdən başqa əmək

funksiyalarını evdə yerinə yetirmələri mümkün olan digər şəxslər vəzifələrini hər təqvim günü olmaqla evdən icra etdilər. Əməkdaşlar bir-birilə ünsiyyəti sosial media, elektron poçt və digər onlayn vasitələrin imkanlarından istifadə etməklə qurdular.

“İşlərin evdən idarə edilməsi” sistemi ilə işçilərin mart və aprel ayları üçün əmək haqqı hesablandı, bank əməliyyatları aparılaraq maaşlar sahil

ASCO-da evdən idarəetmə ilə fasiləsiz iş rejimi tam təmin olunmuşdu

obyektləri və gəmi təmiri zavodları üzrə əməkdaşla-

rın kart hesabına köçürüldü, şirkət üzrə vacib əmr-

lər verildi, sənədləşmələr icra olundu. Bütün bunlar

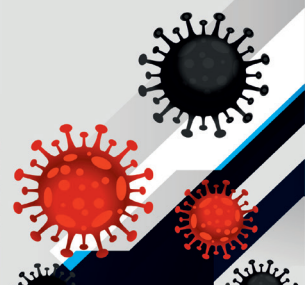
son illər gəmiçilik sahəsində tətbiq olunan SAP ERP və Elektron Sənəd Dövriyyəsi kimi qabaqcıl proqram təminatı, eləcə də müasir texnologiyaların hesabına mümkün oldu.

Hazırda dəniz yolu ilə daşımlar, müxtəlif təyinatlı gəmilərin neft-qaz sənayesində iştirakı da əvvəlki qaydada davam etdirilir. Bu istiqamətdə indiyədək hər hansı maneə və fasilə yaranmayıb.

ASCO-nun rəhbərliyi bir daha əməkdaşları sosial məsuliyyətli davranmağa, virusun yayılmasının qarşısının alınmasına dəstək olacaq hər cür ehtiyat tədbiri görməyə çağırır.

Asif QULİYEV

TRASEKA
Hökumətlərarası
Komissiyasının Daimi
Katibliyinin Baş katibi
Aset Asavbayev koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar yükdaşıma sektorunda görülən işlər və təhlükəsizlik tədbirləri barədə müsahibə verib. **AZƏRTAC** həmin müsahibəni təqdim edir.

- COVID-19 koronavirus infeksiyasının fəal yayıldığı şəraitdə regionda TRASEKA layihəsinin iştirakçısı olan ölkələrin yükdaşıma sahəsində vəziyyət barədə nə deyə bilərsiniz?

“İlk növbədə, TRASEKA regionu ölkələrində görülən tədbirlər barədə söhbət açmaq imkanına görə minnətdarlığımı bildirmək istədim.

Hazırda biz son onilliklərdə dünya iqtisadiyyatına ən kəskin zərbəni müşahidə edirik. Həm insanların həyatı üçün, həm də onların ilkin tələbat mallarına ehtiyaclarının təmin edilməsi üçün real təhlükə yaranıb. Bu məsələlərin həllində yükdaşımlar, o cümlədən tibb müəssisələrinin zəruri avadanlıq və preparatlarla təmin edilməsi həlledici rol oynayır.

Bir məqama diqqətini cəlb etmək istərdim ki, nəqliyyat sektoru iqtisadiyyatın pandemiyaadan ən çox əziyyət çəkmiş sahələrindən biridir. Sərnişinlərin yerdəyişmələrinə ciddi məh-

dudiyyətlər qoyulmasına baxmayaraq hava, dəmiryol və avtomobil nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması davam edir. Pandemiya ilə əlaqədar dəmiryol nəqliyyatı ilə yükdaşımalarda praktiki olaraq dəyişiklik olmayıb, avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımlar sahəsində isə TRASEKA ölkələri bir sıra məhdudlaşdırıcı tədbirlər görüblər. Ona görə də bu gün mən əsas diqqəti avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımlar sektoruna cəlb etmək istərdim.

TRASEKA ölkələrinin əksəriyyəti öz vətəndaşlarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üzrə tədbirlər görüblər. Bu məhdudiyyətlər avtomobil yükdaşımlarına da aiddir: sürücülərin tibbi müayinəsi və karantin, ölkə ərazisinə girişin qismən qadağan edilməsi belə tədbirlərdəndir. Gördüyünüz kimi, sərhəd nəzarəti tədbirləri infeksiyanın yayılmasını azaldır, lakin eyni zamanda yüklərin sərbəst yerdəyişmələri də məhdudlaşır. Nəticədə

bəzi sərhədlərdə nəqliyyat sıxlığı müşahidə olunur.

Bu vəziyyət gərginliyin artmasına, sürücülərin əmək şəraitinin pisləşməsinə, daşınan yüklərin həcmnin və yükdaşıma sürətinin azalmasına, daşımlarla bağlı xərclərin artmasına, daşınan yükün bahalaşmasına və onların çatdırılma müddətinin artmasına səbəb olur.

Biz TRASEKA ölkələrində xəbərdarlıq edirik: əgər bütün ölkələr məhdudlaşdırıcı tədbirlər görsələr yükdaşımların kollapsı ehtimalı artır. Maraqlıdır, ölkələrdə görülmüş daha sərt və daha yumşaq məhdudlaşdırıcı tədbirlər koronavirus infeksiyasının yayılmasına qarşı mübarizədə praktiki olaraq eyni nəticə verir. Yəni daha yumşaq məhdudlaşdırıcı tədbirlər görülən ölkələrdə sürücülərin təsiri üzündən yoluxma hallarının artması müşahidə olunmur. Beləliklə, bizim əsas vəzifəmiz dəhliz ölkələrində tətbiq edilən ən yaxşı praktikalar əsasında

TRASEKA ölkələri arasında görülən tədbirləri uyğunlaşdırmaqdır.

-TRASEKA ölkələri arasında yüklərin təhlükəsiz və fasiləsiz daşınmasını təmin etmək üçün hansı əlavə operativ tədbirlər görülməlidir?

“İlk növbədə, sərhəddə səmərəli idarəetməyə kompleks yanaşma tətbiq edilməlidir. Ən birinci prinsip davamlı multimodal nəqliyyat şəbəkəsinin təmin edilməsidir. TRASEKA Hökumətlərarası Komissiyasının Daimi Katibliyi ən yaxşı praktikaları, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyələrini, pandemiyanın yayılması təhlükəsi ilə üzləşmiş ölkələrdən olan həmkarlarımızın təcrübəsini öyrənərək, 2020-ci il martın sonunda mövcud məhdudiyyətlər şəraitində TRASEKA ölkələrində yükdaşımların təmin edilməsi üzrə tövsiyələr hazırlayıb. Bu sənəddə TRASEKA regionunda yüklərin fasiləsiz daşınması və insanların təhlükəsizliyi prinsipi əsas götürülüb.

Biz həmin tövsiyələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsinə, dəhlizin bütövlüyünə, yükləndirmələrin fasiləsizliyinə, effektivliyinə və loqistika yönəlməmiş kompleks yanaşma tətbiq etmişik.

TRASEKA ekspertləri daha sonra pandemiyanın yayılma dinamikasında müsbət nəticələr nümayiş etdirmiş dəhliz ölkələrinin təcrübəsinə əsaslanaraq avtomobil nəqliyyatı ilə ixrac-idxal və tranzit yükdaşımlar üçün razılaşdırılmış vahid şərtlər hazırlayıblar. Bu şərtlər TRASEKA ölkələri tərəfindən yüklərin maksimum təhlükəsiz və fasiləsiz daşınması üçün şərait yaradılmasına

yönəlib. Dəhliz ölkələrinin zəruri mallarla təmin edilməsi, humanitar yardımın daşınması və TRASEKA ölkələrində iqtisadiyyatın nəqliyyat sahəsinin dəstəklənməsi, eyni zamanda, əhəlinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, sürücülərin və sərhədlərin yükünün yüngülləşdirilməsi üçün bu şərtlərə riayət edilməsi zəruridir.

-Yükdaşımlar prosesinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar tədbirlər və razılaşdırılmış şərtlər hazırlanmasında hansı amillər əsas götürülüb?

“Biz hesab edirik ki, hökumətlərarası səviyyədə əlaqələndirmə mühüm rol oynayır. Bu, sərhədlərin idarə edilməsi ilə bağlı tədbirlər hazırlanmasında əsas amildir. Bütün TRASEKA dəhlizi boyunca ölkələr arasında razılaşdırılmış və kollektiv tədbirlər mühüm rol oynayır. Görülən tədbirlər həm tranzit səfərlərə, həm də ölkələr arasında ixrac-idxal daşımlarına kömək etməlidir. Sərhədlərdə eyni hərəkətlərin təkrarlanmaması üçün sərhədyanı ölkələr arasında sağlamlığın skriningi zamanı səylərin əlaqələndirilməsi zəruridir. Bu gün məhz hər bir sərhəddə sürücünün vəziyyətinin yoxlanması və onun 14 gün karantində qalması avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımları ləngidən amildir.

-Nəqliyyat dəhlizlərinin perspektivləri barədə nə demək istərdiniz?

“Hazırda hər hansı proqnozlar verməyə əsas yoxdur. Dünyamız daha heç vaxt əvvəlki kimi olmayacaq. İqtisadiyyat dəyişəcək, nəinki ayrı-ayrı şirkətlər, təşkilatlar, strukturlar, hətta iqtisadiyyatın bütöv sektorları, o

cümlədən nəqliyyat-logistika kompleksi transformasiyaya məruz qalacaq. Bununla bərabər inanmaq istərdik ki, TRASEKA regionu ölkələrinin iqtisadiyyatı üçün bu mürəkkəb dövrdə Avropa-Qafqaz-Asiya dəhlizi üzrə yükdaşımlara dair qəbul edilmiş tövsiyələr və razılaşdırılmış şərtlər həmin ölkələrdə maksimum tətbiq ediləcək, bu şərtlər dəhliz boyunca yüklərin təhlükəsiz və fasiləsiz daşınmasının təmin edilməsi üçün tələblər səviyyəsinə yaxın olacaq.

TRASEKA Daimi Katibliyi COVID-19-un yayılmasına yol verilməməsi şəraitində ən yaxşı praktika əsasında TRASEKA ölkələrində, həmin ölkələrdən və onların ərazisindən keçməklə avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımlara dair vahid tələblərin tətbiq edilməsi layihəsinin bu ölkələr tərəfindən bəyanılması üçün onların müzakirəsinə təqdim edib. Biz yaxın vaxtlarda həmin ölkələrin dəstəyi ilə bu sənədin qəbul edilməsini nəzərdə tuturuq.

Mövcud maneələrə baxmayaraq TRASEKA dəhlizi boyunca bütün marşrutları inkişaf etdirməyi, nəqliyyat baryerlərinin mərhələli şəkildə aradan qaldırılması üçün praktiki addımlar atılmasını planlaşdırırıq.

Bizim regionda yükdaşımlar prosesinin iştirakçıları daha geniş məlumatlandırmaq məqsədilə TRASEKA saytında COVID-19 şəraitində daşımların həyata keçirilməsi rejimi barədə xüsusi bölmə yaradılıb. Saytın həmin bölməsi ilə tanış olmaq üçün istinad: <http://www.traceca-org.org/en/news/covid-main/>.

#evdəqal aksiyasına ilk dəstək dənizçilərdən gəldi

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) əməkdaşları Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycan nümayəndəliyinin koronavirusla bağlı başladığı #evdəqal aksiyasına qoşulublar.

Aksiyaya ASCO-nun bütün strukturlarından dəstək gəlib.

Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının həm Xəzərdə, həm də beynəlxalq sulara üzən dənizçiləri cəlb edərək video materialda “Yükdaşımların fasiləsizliyi üçün gecə-gündüz çalışırıq. Siz də çalışın, bizim üçün evdə qalın” fikrini səsləndiriblər. (<https://www.facebook.com/ASCO.Azerbaijan.Official/videos/596856684235020/>)

Xəzər Dəniz Neft Donanmasının gəmiçiləri isə “Neftçi qardaşlarımızla birgə dənizdə neft-qaz hasilatının sabit saxlanması üçün çalışırıq. Siz də çalışın sağlamlığınız və təhlükəsizliyi üçün evdə qalın” deyə çağırış ediblər. (<https://www.facebook.com/ASCO.Azerbaijan.Official/videos/1091198197904843/>)

Aksiyaya Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının həm evdə, həm də istehsalat təcrübəsində olan tələbələr də qoşulublar. Onlar

özünəməxsus şəkildə video çəkərək vətəndaşları evdə qalmağa dəvət ediblər. (<https://www.facebook.com/ASCO.Azerbaijan.Official/videos/666683180755420/>)

Bununla belə, dənizçilər “Biz gəmidə qaldıq, siz evdə qalın” şüarı

yazılmış plakatlar açıblar.

Qeyd edək ki, #evdəqal aksiyasının məqsədi əhəlinin diqqətini Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarı ilə tətbiq edilən sosial izolyasiya qaydalarına yönəltmək, insanları zəruriyyət

olmadığı halda evdən çıxmağa səsləməkdir.

Bir daha dənizçilər olaraq hər kəsi #evdəqal çağırışına əməl etməklə koronavirusa yoluxma riskini azaltmağa çağırıyıq.

“Bir dənizçi məktubu”nda hər şeyin yaxşı olacağına inam ifadə edilir

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC (ASCO) tərəfindən koronavirusla əlaqədar dənizdə fəaliyyətlərini davam etdirən dənizçilər haqqında “Biz birlikdə güclüyük” çağırışına uyğun video hazırlanıb.

Videoda dənizdə fasiləsiz yükdaşımlarla və neft-qaz sahəsində gəmi əməliyyatları ilə məşğul olan dənizçilər adından ailələrinə, dostlarına və növbələrini gözləyən dənizçi yoldaşlarına çağırışlar edilib. “Bir dənizçi məktubu”nda hər şeyin yaxşı olacağına inam ifadə edilir. Dənizçilər “Güc birlikdədir” deyərək hər kəsi evdə qalmağa səsləyirlər.

Bakı Gəmiqayırma Zavodunda koronavirusa qarşı preventiv tədbirlər davam etdirilir

Dünyanın artıq 200- dən çox ölkəsində qeydə alınmış və həyəcana səbəb olan koronavirusun (COVID-19) yayılmasının qarşısının alınması istiqamətində “Bakı Gəmiqayırma Zavodu” MMC qabaqlayıcı tədbirləri davam etdirir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın və ÜST-ün göstərişlərinə uyğun olaraq infeksiyanın ölkəmizdə geniş yayılmasının qarşısının alınmasına dair mübarizə tədbirləri “Bakı Gəmiqayırma Zavodu” MMC-də mütəmadi icra edilir.

Dənizçilərin “Biz gəmidə qaldıq, siz sağlam Azərbaycan üçün #evdəqalın” müraciətinə heç kəs biganə qalmadı

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) dənizçiləri #evdəqal aksiyasını davam etdirirlər.

Fədakar dənizçilər cəldlikləri video vasitəsilə “Biz gəmidə qaldıq, siz sağlam Azərbaycan üçün #evdəqalın” deyiblər. Həmçinin onlar son-da “Biz bir yerdə güclüyük!” şüarını səsləndiriblər.

DƏNİZÇİLƏR HƏM DƏ QANVERMƏKLƏ HƏYAT XİLAS EDİRLƏR

Dənizçiləri həmişə çətin günlərin dostu hesab edirlər. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar ölkədə xüsusi karantin rejiminin tətbiq olunduğu müddətdə talassemiya və hemofiliya, eləcə də leykoz xəstəliyindən əziyyət çəkən uşaqlar üçün qan ehtiyatı yaradılması təşəbbüsünə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (ASCO) dənizçiləri də ilkin qoşulublar. Karantin rejiminin tələblərinə uyğun təşkil olunan qanvermə aksiyasında ASCO-nun sədri Rauf Vəliyev də iştirak edib.

ASCO-nun Sosial inkişaf və nəqliyyat şöbəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilən aksiya "Zığ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunda baş tutub.

Həkim hemotoloqlar hər bir donorun sağlamlığını əvvəlcədən

müəyyən edərək qan götürüblər. Toplanan donor qanları Səhiyyə Nazirliyinin Mərkəzi Qan Bankına təhvil verilib.

Aksiyada dənizçilər böyük həvəslə iştirak ediblər. Könüllü qan verənlər bunun xeyirxah və

savab iş olduğunu diqqətə çatdıraraq, belə aksiyalarda yaxından iştirak etməyin vətəndaşlıq bor-

cu olduğunu bildiriblər.

Qeyd edək ki, ASCO bu nə-cib aksiyada artıq dörd ildir ki,

iştirak edir. Hər il 250-dən çox əməkdaş aksiyanın iştirakçısına çevrilir.

ANDA SƏDAQƏT Həkimlərin əziyyətini heç vaxt unutmayacağıq

Əyirlərinə ağ xalat geyindikləri ilk gündən həkimlərin ən böyük arzusu insanların sağlamlığını təmin etməkdir. Xəstəlikləri kimi xarakterləri də müxtəlif olan xəstələrin nazi ilə oynamaq nə qədər çətin olsa da, ağxalatlıların üzündən təbəssüm heç vaxt əskik olmur. Müalicə prosesində dava-dərmanlarla yanaşı, bu təbəssümün də çox böyük faydası var. Hazırda dünyanın hər yerində həkimlər böyük-küç bilməyən yeni koronavirus adlı qorxulu xəstəliklə mübarizə aparırlar. Ölkəmizdə də tibb işçiləri bu sınaqdan uğurla çıxmaq üçün səfərbər olublar. Yeni koronavirusun ən böyük "bicliyi" bilir-siniz nədir? Həkimləri infeksiyadan qorunmaq üçün müvafiq maska, eynək və sairdən istifadəyə məcbur etməklə, onların dava-dərman qədər vacib xoş təbəssümünü xəstələr üçün gözəgörməz etmək.

Bununla belə, yeni koronavirusun burnu demək olar ki, ovulub. Nəcib peşə sahiblərinin cəsarəti, fədakarlığı, qəhrəmanlığı qarşısında "COVID-19" tezliklə ağ bayraq qaldıracaq. Bu əminlik hardan? Peşə borcuna görə, öz həyat və sağlamlıqlarını tərəddüd etmədən riskə atan həkimlər "COVID-19"-a yoluxanların yanından bir an belə çəkilmir və onları virusun cəngindən qoparmaq üçün əllərindən gələnlə hər şeyi edirlər. Xəstələrə doğmaları kimi yanaşan həkimlərə, tibb bacılarına və bütün tibbi heyətə bu gün təkə koronavirusa yoluxanlar yox, hamımız ümid yeri kimi baxırıq. Belə vəziyyətlərdə ümid yeri olmağın özü bir xoşbəxtlikdir...

Bu çətin dövrdə dövlətin səhiyyə işçilərinin əməyini yüksək dəyərləndirməsi də çətinlikləri dəf etməkdə onlara qol-qanad verir.

Prezident İlham Əliyev hələ martın 18-də yeni növ koronavirus (COVID -19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi haqqında Sərəncam imzaladı. Sərəncam əsasən yeni növ koronavirus infeksiyası ilə əlaqəli əmək şəraitinə görə dövlət tibb müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqlarına aylıq vəzifə (tarif) məaşının 3-5 mislinədək miqdarda müd-

dətli əlavə müəyyən edilib. Etiraf edim ki, bu Sərəncam təkə tibb işçilərinin deyil, hər birimizin qəlbində xoş duyğular oyadıb.

Martın 28-də Bakıda "Yeni klinika" tibb müəssisəsinin açılışında dövlətimizin başçısı koronavirusla mübarizədə əsas yükün həkimlərin üzərinə düşdüyünü diqqətə çatdırdı və həkimlərə təşəkkür etdi. Onların maddi təminatının yaxşılaşdırılması üçün əlavə tədbirlərdən danı-

şarkən dedi: "Bu, dövlət tərəfindən həkimlərə göstərilən diqqətin təzahürüdür. Ancaq mən bilirəm və tam əminəm ki, həkimlərin əsas motivasiyası bu, deyil. Əsas odur ki, onlar öz vəzifə borcunu yerinə yetirmək istəyirlər. Onlar Hippokrat andına sadıqlıqlarını göstərmək istəyirlər. Onlar xalqımıza xas olan ən yüksək xüsusiyyətləri nümayiş etdirirlər və öz həyatlarını risk altına ataraq xəstələrə xidmət göstərirlər. Ona görə hər bir Azərbaycan vətəndaşı həkimlərə dəstək olmalıdır. O cümlədən koronavirusa yoluxmuş xəstələr başa düşməlidirlər ki, həkimlər belə ağır şəraitdə, sadəcə olaraq, yeriməyə çətinlik yaranan geyimlərdə, maskalarda onlara xidmət göstərirlər. Ona görə həkimlər ən yüksək qiymətə layiqdirlər."

Dünya Səhiyyə Təşkilatı

izolyasiya tədbirlərinin virusun yayılması ilə mübarizədə effektivliyini təsdiq edir və çox güman ki, "COVID-19" əleyhinə vaksin və ya çox effektiv müalicə metodları tapılana qədər izolyasiya prosesi yeni normamıza çevriləcəkdir.

Hazırda müxtəlif ölkələrdə COVID-19 xəstəliyinə qarşı 155 dərman preparatı və 79 peyvənd üzərində tədqiqat aparılır. Lixtenşteyn Knyazlığında isə sensorlu qolbaq vasitəsi ilə COVID-19 virusunun əlamətlərinin vaxtında aşkar olunmasının mümkünlüyü araşdırılır. Tədqiqatın əsas məqsədi cari ilin ikinci yarısında mümkün ola biləcək ikinci pandemiya dalğasına qarşı hazırlıqlı olmaqdır. Yoluxmanın əlamətlərinin vaxtında aşkarlanması xəstənin daha tez bir zamanda izolya-

siyası və xəstələrin məqsədyönlü müalicəsinə, səhiyyə personalının və səhiyyə sisteminin qorunmasına yol açacaqdır.

Qardaş ölkənin paytaxtı Nur-Sultanda beşmərtəbəli binalardan birinin fasadında koronavirusla mübarizə aparan həkimin şəkli əks edilib. Qazaxıstanlı gənc rəssamlar təhlükəli koronavirusla mübarizədə əsl fədakarlıq göstərən xilaskarlarına bu yolla minnətdarlığını bildiriblər. Rəsm üçün yer də münasib seçilib. Həmin ərazidə Tibb universitetinin tələbələri çoxdur və bu rəsm yalnız karantin zamanı deyil, karantindən sonra da həkimlərin əziyyətini unutmağa qoymayacaq, həkim peşəsinin nə qədər vacib olduğunu daim diqqətə çatdıracaq.

Rasif TAHİROV

Mehman Mehdiyev: “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-də ilk günlərdən koronavirusla bağlı qabaqlayıcı tədbirlər həyata keçirildi”

Koronavirus səbəbindən bir çox sahələrdə işlər təxirə düşsə də, dəniz nəqliyyatı öz fəaliyyətini əvvəlki qaydada davam etdirir. Necə deyərlər, indi dənizçilər daha böyük fədakarlıq göstərirlər. Hətta elə dənizçilər var ki, aylar əvvəl gəmiyə miniblər, amma karantin səbəbindən gəmini tərk edə bilmirlər. Aprelin 25-də “Azad Azərbaycan” televiziyasında yayımlanan “ATV səhər” verilişinin qonağı olan “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin mətbuat katibi Mehman Mehdiyevlə qurumun pandemiya şəraitindəki fəaliyyəti və görülən işlərdən danışılıb.

Mehman Mehdiyev bildirib ki, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-də ilk günlərdən koronavirusla bağlı qabaqlayıcı tədbirlər həyata keçirildi.

“Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qəbul etdiyi qərarlara uyğun olaraq “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin fəaliyyətinin təşkilində də bir sıra qabaqlayıcı addımlar atılıb. Belə ki, sosial izolyasiya tədbirlərinin icrası, habelə virusun Gəmiçilikdə yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə Qərargah və effektiv əlaqələndirmənin təşkili üçün “Qaynar xətt” əlaqə mərkəzi yaradılıb, o cümlədən infeksiyanın qarşısının alınması üçün mütəmadi olaraq inzibati binalarda, istehsalat sahələrində, körpülərdə və əsasən də gəmilərdə dezinfeksiya işləri həyata keçirilir. Təbii ki, insanların sağlamlığının hər şeydən vacib olması bu addımları zəruri edir. Hazırda nə dənizdəki əməkdaşlarımız, nə də sahilə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatlarda çalışanlar arasında hər hansı bir kəskin respirator xəstəliklərlə xəstələnmə halları qeydə alınmayıb”-deyə, Mətbuat katibi qeyd edib.

Gəmiçiliyin təmsilçisi əlavə

edib ki, hazırkı şəraitdə üzən heyətin növbə dəyişikliyi Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın elan etdiyi xüsusi karantin rejiminin müddəti bitənədək, təxirə salınıb. Növbədə olan heyətin sağlam və təhlükəsiz işlərini davam etdirmələri üçün hər bir şərait yaradılıb. Gəmilər lazımı tibbi avadanlıqlar, eyni zamanda dezinfeksiya məhsulları ilə təmin olunub. Bundan başqa, aidiyyəti strukturlara və rəhbərlərə növbədə olan hər bir heyət üzvünün

lüyük” devizi ilə bir neçə video hazırlanaraq təqdim olunub: “Sözsüz ki, bu çağırışlara qoşularaq görülən tədbirlərə dəstək verməkdə məqsəd dənizçilərin də xalqımızla milli həmrəyliyi, birliyi nümayiş etdirməsini göstərmək idi. “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC həm də korporativ sosial məsuliyyəti çərçivəsində koronavirus (“COVID-19”) xəstəliyinin Azərbaycanda geniş yayılmasının qarşısının alınması üçün Prezident İlham Əliyevin

də neft-qaz hasilatında göstərdiyi dənizçilik xidmətlərinə fasilə verməyib. Bütün sifarişlər həyata keçirilir. Bu günlər istər Xəzər dənizində, istərsə də Azərbaycan bayrağı altında Qara və Aralıq dənizləri hövzəsində üzən gəmilərimiz fəaliyyətlərini davam etdirirlər. Ötən dövrlə müqayisədə bəzi çətinliklər və problemlər var. Amma əminlik ki, virus səbəbindən yaranan bu çətinliklər müvəqqətdir. İnanırıq ki, koronavirusa qalib gələndən sonra normal

çəkən uşaqlar üçün qan ehtiyatı yaradılması təşəbbüsünə dənizçilər də qoşulublar. Aksiya karantin rejiminin tələblərinə uyğun təşkil edilib. Həkim hemotoloqlar hər bir donorun sağlamlığını əvvəlcədən müəyyən edərək qan götürüb. Aksiyada dənizçilər böyük həvəslə iştirak ediblər. Qeyd edim ki, ASCO bu nəcib aksiyada artıq dörd ildir ki, iştirak edir. Hər il 250-dən çox əməkdaş aksiyanın iştirakçısına çevrilir”.

Proqramda ASCO-nun nəzdində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında distant təhsilin uğurla həyata keçirildiyi də vurğulanıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında 2019/2020-ci ilin yaz semestrində tədris olunan bütün fənlər üzrə distant tədris aparılır. Hər bir qrupa müəhazirələr, məşğələ və laboratoriya dərslərinin yerinə yetirilməsinə aid metodiki göstərişlər, slaydlar, video çarxlar, sərbəst işlərin mövzuları, sillabuslar və ədəbiyyat siyahıları göndərilir.

Mehman Mehdiyev bildirib ki, müəllimlər informasiya kommunikasiya texnologiyalarının bütün mümkün vasitələrindən istifadə edərək tələbələrle mütəmadi olaraq əlaqə saxlayırlar:

“ADDA-da distant təhsil Təhsil Nazirliyinin ali məktəblər üçün təqdim etdiyi “Microsoft Teams” proqramı vasitəsilə aparılır. Yəni əvvəllər “Zoom” proqramından istifadə edilirdisə, indi “Microsoft Teams”-dan istifadə olunaraq dərslər aparılır. Bu dərslər yazılır və sonradan tələbələrin e-mail ünvanına da göndərilir. Hələlik elə bir çətinlik yaranmayıb. Amma yenə də ümid edirik ki, tələbələrle müəllimlərimiz yenidən auditoriyalarda bir araya gələcəklər”.

gündəlik sağlamlığı, təhlükəsizliyi və əlavə qayğıları ilə maraqlanmaq, onlara xüsusi diqqət və qayğıyla yanaşmaq tapşırılıb. Sahil strukturlarında da iş ahənginin pozulmaması üçün həm növbəli, həm də onlayn iş təşkil olunub.

Mehman Mehdiyev karantin rejimi günlərində ASCO-nun həyata keçirdiyi virtual layihələrdən də danışılıb. Bildirib ki, sosial korporativ məsuliyyət çərçivəsində “EvdəQal, Biz Bir yerdə Güc-

müvafiq qərarı ilə yaradılmış Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fonduna vəsait köçürülməsi təşəbbüsünə qoşulub”.

Verilişdə dəniz nəqliyyatı ilə yükdaşımlardan da söz açılıb. Vurğulanıb ki, bu dövrdə dənizçilərimizin üzərinə böyük yük düşüb.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi global pandemiya şəraitinə baxmayaraq bu gün dənizdə nə yükdaşımlarına, nə

həyata qayıtdığımız vaxt hər şey yenidən öz axarına düşəcək”-mətbuat katibi qeyd edib.

Dənizçilərin nəcib aksiyalarda iştiraklarından danışarkən Mehman Mehdiyev ASCO-da qanvermə aksiyası təşkil olunduğunu diqqətə çatdırıb:

“Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təlaseyyə və hemofiliya, eləcə də leykoz xəstəliyindən əziyyət

ASCO-da koronavirusla bağlı keçirilən maarifləndirmə tədbirlərinin böyük əhəmiyyəti oldu

Fevralın 28-də Çin Xalq Respublikasının Uhan şəhərindən başlayaraq dünyanın bir çox ölkəsində yayılan koronavirusla bağlı "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Dəniz Nəqliyyatı Donanmasında maarifləndirici tədbir keçirilib.

Tədbirdə ASCO-nun "Dənizçilər poliklinikası" MMC-nin həkimi Həqiqət Yusifova virusun əlamətləri və virusdan qorunma yolları barədə geniş məlumat verib.

Həkim indiyədək dünyada virusa yoluxanların, dünyasını dəyişənlərin və sağalanların statistikasını da diqqətə çatdırıb. Bununla belə, o əlavə edib ki, Azərbaycanla virusun yayılmasına qarşı ciddi qabaqlayıcı

tədbirlər görülür.

Daha sonra ASCO-ya aid gəmilərdə və strukturların inzibati bina və ərazilərində aparılan dezinfeksiya işlərindən danışılıb. Bildirilib ki, ASCO-nun rəhbərliyinin tapşırığı ilə şirkətdə dezinfeksiya rejiminə ciddi əməl olunur və bu prosesə nəzarət həyata

keçirilir.

Sonda Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının əməkdaşlarının mövzu ilə bağlı sualları cavablandırılıb.

Qeyd edək ki, şirkətin bütün strukturlarının əməkdaşları arasında koronavirusa dair maarifləndirmə işləri aparılacaq.

Tədbir iştirakçılarının virusun əlamətləri və ondan qorunma yolları barədə bütün sualları ətraflı cavablandırılıb

Koronavirusla bağlı maarifləndirici növbəti tədbir "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Xəzər Dəniz Neft Donanmasında martın 4-də keçirilib.

ASCO-nun "Dənizçilər poliklinikası" MMC-nin həkimi Həqiqət Yusifova tədbir iştirakçılarının virusun əlamətləri və ondan qorunma yolları barədə ətraflı məlumatlandırılıb.

Həkim tədbir gününə kimi, dünyada virusa yoluxanların, dünyasını dəyişənlərin və sağalanların statistikasını diqqətə çatdırıb, ölkəmizdə virusun yayılmasına qarşı ciddi qabaqlayıcı tədbirlərin görüldüyünü bildirib.

Daha sonra ASCO-ya

aid gəmilərdə və strukturların inzibati bina və ərazilərində aparılan dezinfeksiya işlərindən danışılıb. Bildirilib ki, ASCO-nun rəhbərliyinin tapşırığı ilə şirkətdə dezinfeksiya rejiminə ciddi əməl olunur və

bu prosesə nəzarət həyata keçirilir.

Sonda tədbir iştirakçılarının maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Rövşən

ABDURƏHMANOV

YARADAN ƏLLƏRƏ ALQIŞ!

ASCO

Yeni koronavirusun bütün dünyada əsəbləri tarıma çəkdiyi günlərdə şad xəbərlərə daha çox ehtiyacımız var. Bu da şad xəbər: ASCO-nun sifarişində Bakı Gəmiqayırma Zavodunda inşa edilən "Laçın" tankeri dünyanın ən yaxşı gəmiləri siyahısında yer alıb.

"Laçın" tankeri Britaniya Kral Dəniz Mühəndisləri Cəmiyyətinin (Royal Institution

of Naval Architects, RINA) siyahısına görə, 2019-cu ildə inşa edilən dünyanın ən yaxşı 50 mülki gəmisindən biri olub.

Özünəməxsusluğu ilə seçilən tanker Odessa Dəniz Mühəndisliyi Bürosunun layihəsi əsasında yerli mütəxəssislər tərəfindən inşa edilib. Gəminin uzunluğu 141, eni 16,9 metrdir.

Qeyd edək ki, "Laçın" tankeri ötən il dekabrın 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə istismara verilib. Bu, Bakı Gəmiqayırma Zavodunda inşa olunan ilk tankerkidir.

Azərbaycanın ilk milli istehsalı olan "Laçın" tankeri xarici sulara istismar ediləcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Xəzərdə aparıcı mövqeyinin qorunub saxlanılması ilə yanaşı, bir bazardan asılılığının aradan qaldırılması üçün xarici sulara fəaliyyəti də daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

ASCO bu istiqamətdə daha bir addım atıb. Ötən ilin dekabrında Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə istismara verilən və ilk milli istehsalımız olan "Laçın" tankerinin Azərbaycan bayrağı altında xarici sulara fəaliyyət göstərməsinə qərar verilib.

Artıq dizel yanacağı ilə yüklənmiş "Laçın" tankeri ilk səfərinə hazırdır. Gəmi Bakı limanından üzü Gürcüstanın Kulevi limanı istiqamətində səfərə yollanacaq. Volqa-Don kanalı ilə Rusiyanın daxili sularından keçərək Kulevi-də də əlavə yüklənmə olduqdan sonra Türkiyəyə doğru istiqamət alacaq. "Laçın"ın apardığı yükün Türkiyənin Gebze limanına çatdırılması planlaşdırılır.

Daimi heyəti 14 nəfərdən ibarət gəmi bundan sonra Qara və Aralıq dənizləri hövzələrində maye yükləşmələrə həyata keçirəcək. Uzunluğu 141, eni 16,9 metr olan yeni nəsil "Laçın" tankeri təkcə Azərbaycanın beynəlxalq yükda-

şımalarda mövqeyinin möhkəmlənməsində deyil, xarici sulara ölkəmizin təmsili və təbliğində də mühüm rol oynayacaq.

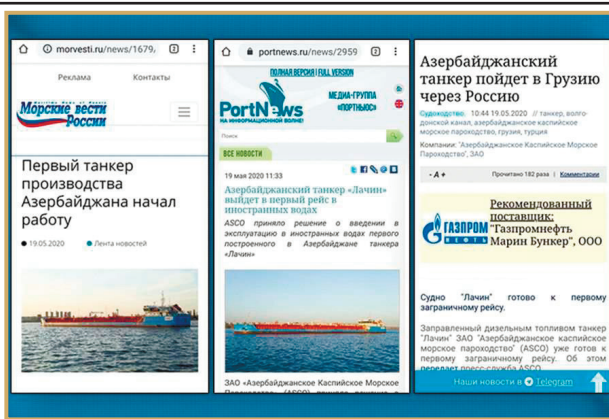
Xatırladaq ki, ASCO-nun Xəzər-dənəkənər beynəlxalq sulara fəaliyyəti uzun fasilədən sonra Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə 2014-cü ildə "Üzeyir Hacıbəyli" və "Nərvan" gəmilərinin alınması ilə bərpa olunub. "Laçın" gəminin istismarına başlanılması ilə Gəmiçiliyin Xəzərdən kənarda üzən gəmilərinin sayı 15-ə çatıb. Onlardan 12-i quru yük, 3-ü tankerkidir.

Rövşən ABDURƏHMANOV

"Laçın" gəmisinin beynəlxalq sulara istismara verilməsi xarici mətbuatda işıqlandırılıb

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) "Laçın" gəmisinin xarici sulara istismara verilməsi xarici mediada işıqlandırılıb.

Rusiyanın "korabel.ru" saytında "Laçın" gəmisinin ilk səfəri barədə ətraflı məlumat yerləşdirilib. Bununla belə, "morvesti.ru", "portnews.ru" və "seanews.ru" saytlarında da "Laçın" gəmisi ilə bağlı xəbərə geniş yer verilib.

Xaricdə çalışan Azərbaycan dənizçilərinə sənədlərinin etibarlılıq müddəti ilə bağlı vaxtında köməklik göstərilir

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi yanında Dövlət Dəniz Agentliyi xaricdə çalışan Azərbaycan dənizçilərinin şəxsiyyət sənədi və sertifikatlarının etibarlılıq müddətini artırır.

Agentlikdən bildirilib ki, yeni koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar zəruri xidmətlərin göstərilməsi üzrə fəsadların qarşısının alınmasına dair planlar barədə Beynəlxalq Dəniz Təşkilatına, Azərbaycan dənizçilərinə, gəmi sahiblərinə, gəmiçilik şirkətlərinə, Dövlət Liman Nəzarəti və Bayraq nəzarətini həyata keçirən qurumlara, gəmiləri heyətlə komplektləşdirən agentliklərə və digər aidiyyəti şəxslərə bildiriş göndərilib.

Azərbaycan dənizçilərinə verilən şəxsiyyət sənədi və "Dənizçilərin ha-zırılanmasına, onlara diplom verilmə-

sina və növbə çəkməyə dair Beynəlxalq Konvensiya"nın tələblərinə uyğun olaraq verilən sertifikatların (diplomların) etibarlılıq müddətlərinin bitmə ehtimalı bəzi mühüm addımların atılması zərurətini yaradıb.

Dövlət Dəniz Agentliyi hazırda beynəlxalq səfərlər həyata keçirən, Azərbaycanın və xarici bayraq altın-da üzən gəmilərdə Azərbaycan dəniz-

çilərinin çalışdığını nəzərə alıb, dənizçilərin etibarlılıq müddəti bitmiş - "Dənizçinin Şəxsiyyət Sənədi", sertifikatların (diplomların) etibarlılıq müddətini bəzi tələblərə riayət olunmaqla 3 ay müddətinə qədər uzadıb. Gəmiləri heyətlə komplektləşdirən aidiyyəti agentliklər, gəmiçilik şirkətləri və ya dənizçilər aşağıda qeyd olunan sənədlərlə birlikdə etibarlılıq müddətinin uzadılmasına dair müraciət formasını elektron şəkildə təqdim ediblər. Müraciət formasına gəmiləri heyətlə komplektləşdirən aidiyyəti agentliklər, gəmiçilik şirkətləri və ya dənizçilər tərəfindən uzadılma səbəbinin əsaslandırılmasına dair məktub, mövcud şərtlərə əsasən liman və ya miqrasiya qurumundan gəmini tərk edə bilməməsi barədə yazılı bəyanat və ya rəsmi bildiriş, əmək müqaviləsinin surəti daxildir.

Dörd ölkənin nümayəndələri nəqliyyat və logistika məsələlərini müzakirə ediblər

Mayın 7-də Azərbaycan, Gürcüstan, Türkmənistan və Rumıniyanın nümayəndələri nəqliyyat və logistika məsələlərini müzakirə ediblər.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən bildirilib ki, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkmənistan və Rumıniyanın nəqliyyat və xarici işlər sahələri üzrə aidiyyəti qurumlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə nəqliyyat və logistika məsələləri müzakirə olunub.

Videokonfrans formatında keçirilmiş görüşdə Azərbaycan tərəfdən Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidməti, Dövlət Dəniz Agent-

liyi və "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC-nin nümayəndələri iştirak ediblər.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin dəstəyi ilə baş tutmuş videokonfransda nəqliyyat və logistika üzrə müvafiq layihələrin həyata keçirilməsi istiqamətində əməkdaşlığın genişləndirilməsi müzakirə mövzusu olub. Eyni zamanda, sözügedən sahədə normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi məsələlərinə də toxunulub.

Dənizlə səmərəli və təhlükəsiz daşınma olmasaydı, dünya ölkələri koronavirus səbəbindən daha çətin vəziyyətlə üzləşəcəkdi

Dənizlə qida, tibbi ləvazimatlar, xammal və yanacaqların səmərəli və təhlükəsiz daşınması olmasaydı, dünya ölkələri koronavirus səbəbindən daha çətin vəziyyətlə üzləşə bilərdi.

Bu sözləri Beynəlxalq Dənizçilik Palatasının (ICS) baş katibi Qay Platten deyib. O qeyd edib ki, gəmiçilik və dənizçilərin əhəmiyyəti barədə Beynəlxalq Dənizçilik Palatası (ICS) və Beynəlxalq Limanlar Assosiasiyası (IAPH) birgə açıqlama veriblər.

Açıqlamada bildirilib ki, bu gün ən vacib məsələlərdən biri dəniz vasitə-

silə yükdaşımaları dəstəkləməkdir. Hökumətlərin, Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının əlaqəli fəaliyyəti çox əhəmiyyətlidir. Hazırda ərzaq, tibbi avadanlıqlar kimi ən zəruri məhsulların nəqlinin 90 faizi məhz dəniz ticarət donanmasının gücü ilə həyata keçirilir.

Bundan başqa, açıqlamada qeyd olunub ki, yüklərin təhlükəsiz şəraitdə ünvanına çatdırılması üçün dənizçilik sektorunun nümayəndələri pragmatik, elmi və əsaslandırılmış qərarlar verməlidirlər. Hər iki beynəlxalq təşkilat dünyanın bütün ölkələrinin hökumətlərini yüklərin insanlara vaxtında çatması üçün gəmiçilik, liman, nəqliyyat şirkətlərinə dəstək olmağa çağırıb. Eyni zamanda G20 liderləri və BMT dəniz sektorunu və global təchizat zəncirini qorumağa dəvət olunub.

İlqar QULİYEV

Dənizçilər koronavirusa qarşı yoxlanıldıqdan sonra növbəyə göndərilir

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC (ASCO) rəhbərliyinin tapşırığına əsasən şirkətdə koronavirusla (COVID-19) əlaqədar qabaqlayıcı tədbirlər davam etdirilir.

Qabaqlayıcı tədbirlər çərçivəsində Xəzər Dəniz Neft Donanmasının gəmilərində növbə dəyişməsi zamanı dənizçilər tibbi yoxlamadan keçiblər. Belə ki, Keyfiyyət, Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin Mühafizəsi departamenti (KSƏTƏMM) və "ASCO Mühafizə" MMC-nin əməkdaşlarının köməkliyi ilə son iki gündə "Dənizçilər Poliklinikası" MMC-nin həkimləri Liman Baza, Damba, Abşeron, Qaradağ yük-yanalma körpülərində ümumilikdə 1310 nəfər heyət üzvünü virusa qarşı yoxlayıblar. Yoxlamalar zamanı hər hansı neqativ hal aşkar olunmayıb.

Qeyd edək ki, ASCO-nun gə-

milərində sanitariya-gigiyena norma və qaydalarına, dezinfeksiya rejiminə ciddi əməl olunur. Şirkətin struktur

idarələri ilə yanaşı, gəmiləri də müəyyənləşdirilmiş qrafik üzrə mütəmadi dezinfeksiya edilir.

Dənizçilər Goranboy rayonunda müvəqqəti məskunlaşan 779 qaçqın və məcburi köçkün ailəsini unutmurlar

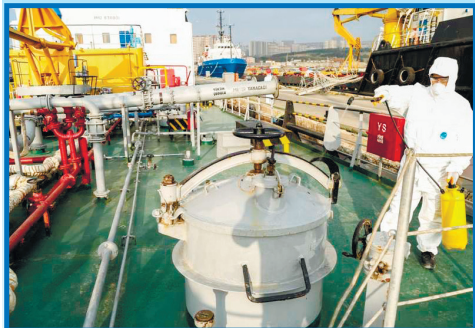
"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) nümayəndələri mübarək Ramazan bayramı ərəfəsində Gəmiçiliyin himayəsində olan qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin məskunlaşdığı qəsəbələrə baş çəkiblər.

Dənizçilər həmişə olduğu kimi, bu dəfə də əslən Xocalı, Kəlbəcər, Laçın, Ağdam, Şuşadan olan və Goran-

boy rayonunda müvəqqəti məskunlaşan 779 qaçqın və məcburi köçkün ailəsinə, ümumilikdə 3350 nəfərə zəruri ərzaq məhsullarından ibarət bayram sovgatı paylayıblar.

Bayram sovgatlarını qəbul edən sakinlər onlara hər zaman göstərilən yüksək qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildirib, bayram arzularını dilə gətiriblər.

TƏYİNATINDAN ASILI OLMAYARAQ BÜTÜN GƏMİLƏRDƏ DEZİNFEKSIYA İŞLƏRİ GÖRÜLÜR

Nazirlar Kabinetinin "Azərbaycanda yeni koronavirus xəstəliyinin yayılmasının qarşısının alınmasına dair fəaliyyət planı"nın icrasını təmin etmək məqsədi ilə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC (ASCO) profilaktik tədbirləri davam etdirir.

Dezinfeksiya işləri ASCO-nun Xəzər Dəniz Neft Donanmasının və ASCO-nun Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının bütün gə-

milərini əhatə edir.

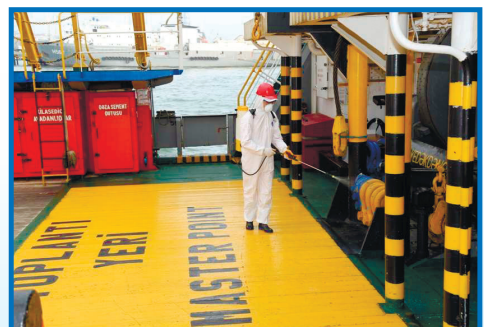
Müəyyənləşdirilmiş qrafikə uyğun olaraq növbəti dezinfeksiya işləri Xəzər Dəniz Neft Donanmasına aid Liman-bazada, Şimal və Damba körpülərində, XDND-nin "Koroğlu", "Abşeron-21", "Cənub-21", "Orion-12", "Rauf Mirzəyev", "Mühəndis Balarza Məmmədov", "Şollar", "Oqtay Vəliyev", "Uluçay", "Ehram Xalıqov", "Nef-teqaz-58", "Məmməd Süleymanov", "Abşeron-16", "BMK-7671", "BMK-1058",

"BMK-4211", "BMK-7220", "LTJ-2", "BMK-1058", "Arya-141", "Arya-140", "Arya-142", "Hövsan", "Hövsan 5", "İsmət Qayıbov", "STB-1", "Gültəkin Əsgərova", "Vixr-5", "Atlet-24", "Qaradağ-15", "Qaradağ-16", "Bulaq-2", "Xəzər-2", "PSK-51", "Çalqan-6", "General Əsədov", "Lütoqa", "İrgiz" və "Ədalət Gülməmmədov" gəmilərində... aparılıb.

ASCO-nun Dəniz Nəqliyyatı Donanmasına məxsus "Prezident Heydər Əliyev",

"Şahdağ", "Bəstəkar Fikrət Əmirov", "Fizuli", "Bərdə", "Merkuri", "Bəstəkar Qarayev" və "Naxçıvan", "Balakən", "Akademik Topçubaşov", "Mikayıl Müşfiq", "Nəsimi", "Cəlil Məmmədquluzadə", "İslam Səfərlı", "Qəhrəman Hacıyev", "Akademik Həsən Əliyev", "Nəriman Nərimanov", "Səməd Vurğun" gəmilərində də... növbəti dezinfeksiya işləri görülüb.

Turab MƏMMƏDOV

ASCO-DA DEZİNFEKSIYA TƏDBİRLƏRİNƏ ETİNASIZ YANAŞMIRLAR

COVID-19-a yoluxma halları olmadıqda belə, mütəxəssislər tərəfindən gigiyena qaydalarının tətbiqinin genişləndirilməsi tövsiyə olunur. "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində də bu tövsiyəyə etinasız yanaşmayıblar. Başqa sözlə, sonra peşmançılıq hisləri keçirməmək

üçün dənizçilər işlərini ilk vaxtlardan ehtiyatlı tutublar...

Martın ilk günlərindən başlayaraq "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə məxsus Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında, Akademiyanın tələbə yataqxanasında, Dənizçilik Kollecinə, Azərbaycan Dövlət Dəniz Aka-

demiyasının Təlim-Tədris Mərkəzində dəfələrlə dezinfeksiya işləri görüldü.

Dezinfeksiya işləri bu sahədə ixtisaslaşmış şirkət tərəfindən və ASCO-nun Sosial inkişaf və nəqliyyat şöbəsinin əməkdaşlarının ciddi nəzarəti altında həyata keçirilib.

Turab MƏMMƏDOV

DEZİNFEKSIYA İŞLƏRİ NƏZƏRDƏ TUTULAN VAXTDA VƏ TƏLƏB OLUNAN QAYDADA APARILIR

ASCO-nun sədri Rauf Vəliyevin tapşırığı ilə şirkətin balansında olan gəmilərdə, struktur idarələrin ərazilərində, keçid-mühafizə postlarında mütləq olaraq aparılan dezinfeksiya işlərinə nəzarət gücləndirilib.

Növbəti dəfə dezinfeksiya işləri ASCO-nun "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunda, "Zığ" Gəmi Təmiri və Tikinti-si Zavodunda aparılıb.

Qrafikə uyğun olaraq ASCO-nun Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının inzibati binasında, ASCO-nun hazırda tikilməkdə olan yeni inzibati binasında, Xəzər Dəniz Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutunda, Azərbaycan Dənizçilik Kollecinin yataqxanasında, Dənizçilərin səfərlərarası istirahət evində, "Dənizçilər Poliklinikası" MMC-də, "Qızılgül" parkında da... dezinfeksiya işləri görüldü.

"ASCO Nəqliyyat" MMC-də də dezinfeksiya işlərində fasilələrə demək olar ki, yol verilmir. Dezinfeksiya işləri nəzərdə tutulan vaxtda və qaydada aparılır. Bütün nəqliyyat vasitələri müntəzəm dezinfeksiya edilir. Bununla yanaşı, MMC-nin inzibati binası və ərazisində də vaxtaşırı dezinfeksiya tədbirləri həyata keçirilir.

Turab MƏMMƏDOV

Könüllü ödəmələr xalqımızın birliyinin, həmrəyliyin göstəricisidir

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na ianə köçürən şəxslərə müraciət edib.

"Əziz həmvətənlər!

Ölkəmizdə koronavirus infeksiyasına qarşı preventiv addımlar atılması və mübarizə tədbirlərinin gücləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 19 mart 2020-ci il tarixli Fərmanı ilə yaradılmış "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na könüllü olaraq ödəmələr həyata keçirən bütün təşkilatlara, şirkətlərə, fiziki və hüquqi şəxslərə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Bu, şübhəsiz ki, Azərbaycan xalqına xas olan xeyriyyəçilik ənənələrinin davamıdır, eyni zamanda, xalqımızın

birliyinin, həmrəyliyin göstəricisidir. Sizin ölkəmizin üzləşdiyi bu problemə biganə yanaşmamağınız və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin çağırışına qoşulmağınız çox yüksək qiymətə layiq addımdır və müasir Azərbaycan cəmiyyətində mərhəmət və

şəfqət kimi hisslərin mövcudluğundan xəbər verir.

Azərbaycan vətəndaşının sağlamlığının qorunması naminə mən də bu təşəbbüsə qoşuluram və Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti kimi bir illik əməkhaqqı məbləğini "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na ianə edirəm.

"Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na könüllü olaraq ödəmələr həyata keçirən hər kəsə bir daha təşəkkür edirəm və bütün həmvətənlərimizi həmrəylik, vətəndaş məsuliyyəti nümayiş etdirməyə, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın tövsiyə və tələblərinə ciddi riayət etməyə çağırıram"

**Dərin hörmətlə,
MEHRİBAN
23.03.2020**

ASCO "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na 500 min manat vəsait köçürüb

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 mart 2020-ci il tarixli Fərmanına əsasən yaradılmış "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"nın məqsədi koronavirus infeksiyasının yayılması ilə mübarizə istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə maliyyə dəstəyinin göstərilməsidir. Fondun vəsaitlərinin xərclənməsinə nəzarət məqsədilə aprel ayının 11-də Baş Nazirin müvafiq Sərəncamı ilə İctimai Nəzarət Şurası yaradılıb və fondun vəsaitinin sərəncamçısı kimi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti müəyyən edilib. İctimai Nəzarət Şurasının əsas fəaliyyəti fonda toplanmış vəsaitdən istifadə zamanı şəffaflığa və maliyyə hesabatlılığına nəzarət etmək, həmçinin ictimaiyyətin bununla bağlı mütəmadi məlumatlandırılmasını təmin etməkdir.

İlanələrin məbləğindən və ödənişi həyata keçirənin sosial statusundan asılı olmayaraq fonda toplanan vəsaitlər

haqqında məlumat ictimaiyyətə açıqdır və gündəlik olaraq rəsmi internet saytında (<http://covid19fund.gov.az/>) yerləşdirilir. İctimaiyyətin bütün təbəqələrindən olan vətəndaşlar, hüquqi və fiziki şəxslər, sahibkarlar ölkə üçün hazırkı çətin sınaq dövründə həmrəylik nümayiş etdirərək "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na könüllü ödəmələr həyata keçirirlər.

Qeyd edək ki, fonda toplanan vəsaitlərin koronavirusla mübarizəyə xüsusi rejimli tibb müəssisələrinin formalaşdırılmasına, tibb müəssisələrinin infrastrukturunun təkmilləşdirilməsinə

və maddi-texniki bazasının gücləndirilməsinə, tibb sahəsində çalışan işçilərin mükafatlandırılmasına və onlara maddi yardım göstərilməsinə yönəldilməsi nəzərdə tutulur.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC (ASCO) korporativ sosial məsuliyyəti çərçivəsində koronavirus (COVID-19) xəstəliyinin Azərbaycanda geniş yayılmasının qarşısının alınması üçün Prezident İlham Əliyevin müvafiq qərarı ilə yaradılmış "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na vəsait köçürülməsi təşəbbüsünə ilk günlərdən qoşulub.

ASCO Fonda 500 000 manat məbləğində vəsait köçürüb.

Eyni zamanda, koronavirusla bağlı ASCO-nun struktur idarələrində əməkdaşlar arasında maarifləndirmə tədbirləri davam etdirilir. Həmçinin, şirkətdə rəhbər şəxslərdən ibarət qərargah və "Qaynar xətti" də fəaliyyət göstərir.

"Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na ilk vəsait köçürən təşkilatlardan biri də ASCO-nun alyans tərəfdaşı "Caspian Marine Services" idi

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) alyans tərəfdaşı olan "Caspian Marine Services" (CMS) "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na ianə ayırıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı 19 mart 2020-ci il tarixli "Azərbay-

can Respublikasında əhalinin sağlamlığının qorunması və koronavirus infeksiyasına qarşı mübarizənin gücləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Fərmana əsasən yaradılmış "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na "Caspian Marine Services" tərəfindən 1 milyon manat məbləğində vəsait köçürülüb.

Dövlət Dəniz Agentliyi "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na 250 min manat vəsait ayırıb

Dövlət Dəniz Agentliyi "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na vəsait köçürülməsi təşəbbüsünə qoşulub.

Dövlət Dəniz Agentliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, agentlik Azərbaycan Prezidentinin 19 mart 2020-ci il tarixli Fərmanına əsasən yaradılmış "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək

Fondu"na 250 min manat məbləğində vəsait köçürüb.

Gələcəyin dənizçilərində tədqiqatçılıq və peşə fəaliyyəti üçün zəruri praktiki bilik, bacarıq və vərdişlər formalaşdırılacaq

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası (ADDA) ilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının "Riyaziyyat və Mexanika" İnstitutu arasında əməkdaşlığa dair müqavilə imzalanıb.

Müqaviləyə əsasən, ADDA-nın "Tətbiqi mexanika" kafedrası ilə AMEA-nın "Riyaziyyat və Mexanika" İnstitutu arasında kadr hazırlığı və elmi-tədqiqat sahəsində əməkdaşlıq həyata keçiriləcək. Əməkdaşlıq çərçivəsində Akademiyanın tədris prosesinin elmi-tədqiqatla əlaqələndirilməsi, elm və təhsilin istehsalata inteqrasiyası gücləndiriləcək. Bununla belə, tələbə və magistrələrdə tədqiqatçılıq və peşə fəaliyyəti üçün zəruri praktiki bilik, bacarıq və vərdişlər formalaşdırılacaq. Müqavilədə "Riyaziyyat və Mexanika"

sahəsində elmi yeniliklərin və innovasiyaların tədris prosesinə cəlb, birgə elmi tədqiqatların aparılması, tərəflər arasında elmi-tədqiqat və kadr hazırlığı sahəsində əməkdaşlığın yaradılması və inkişafı istiqamətində işlərin görülməsi də əksini tapıb.

AMEA-nın "Riyaziyyat və Mexanika" İnstitutu müqavilə çərçivəsində təmənnsiz tədris prosesinin təşkili üçün zəruri otaqlar ayırıb, onları lazımi avadanlıqlarla təchiz edəcək. Həmçinin, təhsil alanlar və təhsil verənlərə

İnstitutun laboratoriyalarında, şöbələrində və arxivində əməkdaşlarla birgə elmi-tədqiqat işi aparmaları üçün şərait yaradılacaq.

Razılaşmaya əsasən, AMEA-nın "Riyaziyyat və Mexanika" İnstitutunun əməkdaşları ADDA-da müəyyən dərs yükü ilə də təmin olunacaq. Bununla belə, ADDA öz növbəsində elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsinin kordinasiyasını həyata keçirəcək. Əməkdaşlığın nəticəsində əldə edilmiş mühüm elmi nəticələr və innovativ xarakterli məlumatlar öyrənilərək müvafiq ixtisaslar və ixtisaslaşmalar üzrə tədris proqramına daxil ediləcək.

Müqavilə növbəti beş illik dövr üçün bağlanıb.

Musa Əliyev

"Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na 100 min manat ianə edib

"Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC Prezident İlham Əliyevin 2020-ci il 19 mart tarixli Fərmanına əsasən yaradılmış "Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu"na ianə edib.

QSC-dən bildirilib ki, Bakı Limanı global pandemiya çevrilmiş koronavirusa qarşı mübarizənin daha da gücləndirilməsi və vətəndaşların sağlam həyat tərzinin qorunması məqsədilə fonda 100 min manat məbləğində vəsait ayırıb.

Bəşəriyyət çətin sınaq qarşısındadır. Yeni global pandemiya Yer kürəsinin sakinlərinin sağlamlığını təhdid altına alıb. Gözə görünməyən düşmənlə mübarizə günün bir nömrəli reallığına çevrilib. Bu gün də sərhəd tanımayan qorxunc koronavirus (COVID-19) infeksiyasının ölkəmizdə yayılmasının qarşısının alınması ilə bağlı təxirəsalınmaz tədbirlər davam etdirilir.

“Dəniz”in poçtuna daxil olan məktublarda da ölkəmizdə koronavirus pandemiyasının geniş yayılmasının qarşısının alınması, əhəlinin sağlamlığının qorunması ilə bağlı atılan qətiyyətli addımlar yüksək qiymətləndirilir. Həmin məktubların bir neçəsini oxucuların diqqətinə təqdim edirik.

“Cabbar Həşimov” tankerinin kapitanı İlqar Dadaşov yazır: “Yer kürəsinin 200-dən çox ölkəsinə yayılan COVID-19 pandemiyası təəssüf ki, ölkəmizdən də yan keçmədi. Lakin tarixində ilk dəfə belə xəstəliklə üzləşən gənc, müstəqil ölkəmizdə görülən tədbirlər nəticəsində yoluxma və ölüm hallarının sayı dünyanın elmi-texniki cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrindən dəfələrlə aşağıdır.

Bütün bunlara görə dənizçilərimiz də Prezidentimizə minnət-

Dənizçilər: “Biz birlikdə güclüyük, biz Prezidentimiz İlham Əliyevlə daha güclüyük”

dardır. Dövlət başçımızın, eləcə də Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın çətin anlarda hər zaman xalqla birliyi bizə qol-qanad verir. Bizə biz birlikdə olanda daha güclü olduğumuzu unutmamağa qoymur.

İnanıram ki, hər zaman vətəndaşların yanında olan dövlət başçımızın uzaqgörən siyasəti nəticəsində bu qara buludlar tezliklə

ölkəmizin başının üstündən çəkiləcək və Azərbaycan cənab prezidentimiz İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi ilə tutduğu tərəqqi, yüksəliş, inkişaf yolunu bundan sonra da müvəffəqiyyətlə davam etdirəcək.”

Möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin pandemiya dövründə də dənizçilərə qayğı ilə yanaşdığını xüsusi qeyd edən uzaq

səfərlər kapitanı Şəmsəddin Məhərrəliyev yazır: “Dövlətimizin başçısı hər bir Azərbaycan vətəndaşının prezidenti olduğunu Vətən və xalq naminə gördüyü əvəzsiz işlərlə sübut edir.

Ölkəmizdə milli həmrəyliyin yüksək səviyyədə olması, vətəndaşların dövlətimizin ətrafında sıx birləşməsi isə prezidentimizin fədakarlığına xalqımızın əməli cavabı – minnətdarlığıdır.”

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən tədbirlərin vətəndaşlarımızın sağlam yaşamasına yönəldiyini vurğulayan gəmi gövdə müvəssisi Tahir Dadaşov da pandemiyanın ölkəmizdə yayılmasına qarşı atılan addımları yüksək qiymətləndirir və düzgün siyasət sayəsində bu çətin sınaqdan üzüağ çıxacağımıza əminliyini bildirir. Müvəssisin fikrincə, hər bir vətəndaşın sağlam qalması, ölkəmizin bu vəziyyətdən minimal itki ilə xilas olması üçün bütün imkanlar səfərbər olunub: “Dünyanın bəşəri problemə çevrilən koronavirusun ağışında olduğu bu çətin dövrdə xalqımızın rifahı

naminə imzaladığı sərəncamlar bir daha göstərdi ki, Azərbaycan xalqının sağlamlığı, əmin-amanlığı hər zaman olduğu kimi, yenə də möhtərəm prezidentimiz üçün ən önəmli məsələdir.”

Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının hamiyəci kapitanı Sərvər Musayev yazır: “Bəzi ölkələrdə acınacaqlı vəziyyət adamda vahimə yaradır. Ölkəmizdə isə həmrəylik, əmin-amanlıq, bolluq müşahidə olunur. Bütün bunlara səbəb, vaxtında qətiyyətli təbirlər görülməsidir. Bütün bəşəriyyət üçün təhlükə yaradan koronavirus (COVID-19) xəstəliyinin Azərbaycanda geniş yayılmasının qarşısının alınması üçün həyata keçirilən mübarizə tədbirləri gəmi təmirçilərimizdə də böyük qürur hissi yaradıb. Çox hörmətli Prezidentimiz dünyanı bürüyən və böyük tələfatlara səbəb olan koronavirus pandemiyasına qarşı çevik və vaxtında qabaqlayıcı tədbirlər həyata keçirməklə Azərbaycan vətəndaşlarının yanında olduğunu bir daha sübut etdi.

“DƏNİZ”

ASCO-nun “Qaynar xətt”inə 244 zəng daxil olub

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) Dənizçilər poliklinikasında koronavirusla bağlı yaradılmış (050) 274 30 82 nömrəli “Qaynar xətt”inə 28 fevraldan 18 mayadək ümumilikdə 244 zəng daxil olub.

Onlardan 117-si koronavirus və karantin, 127-si isə müxtəlif suallarla əlaqəli olub. Müraciət edən şəxslərə psixoloji dəstək göstərilib, onlara tövsiyələr verilib.

Bundan başqa, “Dənizçilər poliklinikası” MMC-də indiyədək 554 nəfər koronavirusla bağlı testdən keçib. Onlardan 512 nəfər dənizçi, 42 nəfər səmşin olub.

Qeyd edək ki, ASCO-ya məxsus “Dənizçilər Poliklinikası” MMC-də fəaliyyət göstərən “Qaynar xətt” vətəndaşların koronavirusla bağlı maarifləndirilməsi, məlumatlandırılması və suallarının cavablandırılması məqsədilə yaradılıb. Zənglər günün 24 saati ərzində qəbul olunur və müraciətlər operativ şəkildə cavablandırılır.

43 nəfər “Professor Gül” gəmi-bərəsi ilə Qazaxıstana yola salınıb

Koronavirus pandemiyası ilə bağlı sərhədlərin bağlanması səbəbindən Azərbaycanda qalan 35 nəfər Qazaxıstan və bu ölkədə yaşamaq icazəsi olan 7 nəfər Azərbaycan, 1 nəfər Rusiya vətəndaşı dəniz yolu vasitəsilə Qazaxıstana yola salınıb.

Xüsusi karantin rejimində tətbiq olunan yumşalmalar və iki ölkə arasında əldə olunan razılıq əsasında səmşinlər “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) “Professor Gül” gəmi-bərəsi ilə 19 may saat 22:30-da Ələt qəsəbəsinə yerləşən Bakı limanından Kurik limanına göndərilib.

Səmşinlərin hər biri yola salınmazdan öncə koronavirusa qarşı testdən keçiblər. Həmin şəxslərdə

koronavirus aşkar edilməyib. Səmşinlərin test xərclərini ASCO üzərinə götürüb.

Bütün dünya, hətta super-güclər belə koronavirus pandemiyasının ağır fəsadlarını yaşayırlar. Dünyanın bir parçası olduğundan Azərbaycanın da bu bəladan yayınması mümkün deyil. Yeganə doğru yol bütün imkanları səfərbər edib daha çox vətəndaşımızın virusa yoluxmasının qarşısını almaq, vəziyyətdən daha az itkilərlə çıxmaqdır.

ABŞ-ın Milli allergiya və yoluxucu xəstəliklər institutunun direktoru, ABŞ Prezidentinin koronavirusla mübarizə üzrə baş müşaviri doktor Entoni Fauçi “Wall Street Journal” nəşrinə müsahibəsində bildirib ki, amerikalılar bir-birinin əlini sıxmağı yaddan çıxarmalıdır.

Mənə elə gəlir ki, təkcə amerikalılar əl sıxmağı unutmamalıdır. Yeni koronavirus epidemiyası ölkəmizdə də deyəsən, artıq insanları əllərini tez-tez yumağa, dezinfeksi-

Əl ilə görüşmək və ya qucaqlaşmaq adətimizin üstündən birdəfəlik xətt çəkməliyik

ya etməyə, üzlərinə daha az toxunmağa vərdiş etməyi öyrədib. Ancaq bununla iş düzəlməyəcək. Fikrimcə, karantinlə bağlı ölkədə sosial məsafə saxlamaq üzrə məhdudiyyətlər

aradan qaldırıldıqdan sonra biz də bəzi adət və ya vərdişlərimizə qayıtmağa tələsməməliyik. Görüşüb-ö-püşməyin indiki dövrdə hansı risklərə yol açdığını nəzərə alsaq, onda

belə zərərli adətimizin üstündən birdəfəlik xətt çəkmək təklifimdən başda doğmalarım olmaqla, kimsə inciməməlidir.

Bir-birimizə hörmətimizi, sevgimizi təkcə əl sıxmaqla, qucaqlaşb-öpüşməklə sübuta yetirməməliyik. Əl ilə görüşmək, çoxdan görmədiyiniz doğmalarla, dostlarla, tanışlarla rastlaşarkən qucaqlaşmamaq ölkəmizdə həm də bir çox xəstəliklərin, mövsümi qripə yoluxmalarının sayını əhəmiyyətli dərəcədə azaldardı.

Görəsən amerikalılar cəmiyyətin sosial və mədəni normalarını dəyişərək bir-biri ilə əl sıxaraq görüşməyi dayandıracaqlarmı? Özləri bilirlər. Mən isə, xəstəliyin yayılmasının qarşısını almaq üçün

dövlətimizin nə qədər güc və vəsait sərf etdiyini, əlaqədar qurumların nə qədər əziyyət çəkdiqlərini hər gün görürəm. Üstəlik, əhəlinin karantin rejiminin tələblərinə ciddi əməl etməməsindən yaranan çətinliklər...

Azərbaycan bütün imkanları səfərbər etdi ki, hətta supergüclərin məruz qaldığı ağır fəsadlardan yan keçsin, vəziyyətdən az itkilərlə çıxsın. Virusə yoluxanların immun sistemindən də çox şey asılı olduğundan, tibb işçilərimizin bütün fədakarlıqlarına baxmayaraq, heç də sona onların üzü həmişə gülmür.

Amma özünü yoluxmadan qorumaq xəstələnib müalicə olunmaqdan daha asandırsa, çox istərdim ki, əl sıxmaqla görüşmək, qucaqlaşmaq kimi adətimizi birdəfəlik tarixin arxivinə göndərək.

Zərər görürüksə, niyə də yox?!

Rasif TAHİROV

Pandemiya dövründə də gəmi təmirçilərinin əlləri işdən soyumayıb

ASCO geniş həcmdə peşəkar gəmi təmiri və dəniz mühəndislik xidmətləri təqdim edir. Həm "Zığ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodu,

həm də "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunun əsas fəaliyyət istiqaməti ASCO-ya və başqa təşkilatlara məxsus gəmiləri və texniki avadan-

Hər iki zavodumuzda təmir prosesi həmişəki kimi, beynəlxalq konvensiyanın tələblərinə uyğun həyata keçirilir

İqları təmir etməkdən və onlar üçün sifarişlər əsasında müxtəlif növ ehtiyat hissələri hazırlamaqdan ibarətdir.

Ötən il "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunda müxtəlif təyinatlı 73 gəmi təmir edilib. Gəmilərin 20-si əsaslı, 43-ü tərsanə, 9-u cari, 1-i isə qəza səbəbindən təmir olunub. Bu üzən vasitələrin 67-si ASCO-nun Xəzər Dəniz Neft

Donanmasına, 2-si Dəniz Nəqliyyatı Donanmasına, 4-ü isə kənar təşkilatlara aiddir.

"ASCO"-nun "Zığ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunda isə ötən il müxtəlif təyinatlı 55 gəmi təmir edilib. Gəmilərin 8-i əsaslı, 25-i tərsanə, 22-i cari təmir olunub. Bu üzən vasitələrin 29-u ASCO-nun Dəniz Nəqliyyatı Donanmasına, 12-si Xəzər Dəniz Neft Donanmasına, 14-ü kənar təşkilatlara aiddir. Pandemiya dövründə də

gəmi təmirçilərinin əlləri işdən soyumayıb. Təmir prosesi ASCO-nun yüksəkixtisaslı mütəxəssislərinin iştirakı ilə beynəlxalq konvensiya-

nın tələblərinə uyğun həyata keçirilir və zavodlarımızda yüksək keyfiyyətlə sazlanan müxtəlif təyinatlı gəmilər həm də göz oxşayır.

"Zülfü Hacıyev" kran gəmisində hər şey dənizçilərin ürəyincədir

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Xəzər Dəniz Neft Donanmasının balansında olan "Zülfü Hacıyev" kran gəmisinin "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunda əsaslı təmir işləri başa çatıb.

Təmir müddətində kranın burazlarının hərəkət etdiyi bütün istiqamətləndirici halqaları çıxarılıb və əsaslı təmir olunduqdan sonra yerlərinə quraşdırılıb. Baş mühərriklər, nasoslar, boru sistemləri, sanitariya qovşaqlar, elektrik mühərriklərinin cari təmir işləri aparılıb.

"Zülfü Hacıyev" gəmisi tərsanəyə qaldırılaraq gövdənin sualtı və suüstü hissəsində zədələnmiş sahələr dəyişdirilib, gəmi üzrə

rəngləmə işləri görüldü. Bununla belə, hərəkət-sükan kompleksi, dib-yan armaturları, protektor qurğularının təmiri də yerinə yetirilib.

İşlər başa çatdıqdan sonra gəminin 100 tonluq yükqaldırma qabiliyyətinə malik kran qurğusunun sınaq işləri aparılıb və uğurla başa çatıb. Bundan sonra mexanizm və elektrik avadanlıqlarının yoxlanılması məqsədilə gəmi dəniz sınağına çıxarılıb. Müvəffəqiyyətlə başa çatdıqdan sonra gəmi Registr təsnifatı nümayəndələrinə təhvil verilib.

Məlumat üçün bildiririk ki, "Zülfü Hacıyev" kran gəmisinin uzunluğu 98,55, eni 17,00 metrdir.

Təmirdən sonra da "General Əliəğa Şıxlinski" kran gəmisindən dənizdə neft və qazçıxarma obyektlərinin tikintisi üçün istifadə olunacaq

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin Xəzər Dəniz Neft Donanmasının balansında olan "General Əliəğa Şıxlinski" kran gəmisinin 600 tonluq kran qolu uğurla demontaj olunub. Bu proses həm "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodu, həm də "Zığ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunun əməkdaşlarının iştirakı ilə yerinə yetirilib.

Demontaj işləri "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunda "Azərbaycan" kran gəmisindən istifadə edilməklə həyata keçirilib. Bundan sonra kran qolun-

da təmir işləri yerinə yetiriləcək və təkrar yerinə qoyulacaq. Bu da kranın tam gücü ilə təhlükəsiz istismar olunmasını təmin edəcək.

Məlumat üçün bildirək ki, "General Əliəğa Şıxlinski" kran gəmisi dənizdə neft və qazçıxarma obyektlərinin tikintisində fəal iştirak edib və hazırda da xidmətini davam etdirir.

"Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunun kollektivi bu dəfə də mürəkkəb təmir işlərinin öhdəsindən layiqincə gəlib

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Xəzər Dəniz Neft Donanmasının balansında olan "Bakinskaya-6" gəmisi əsaslı təmir edilib. "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunun kollektivi bu dəfə də mürəkkəb təmir işlərinin öhdəsindən layiqincə gəlib.

Eyni zamanda istifadə müddəti başa çatmış iki ədəd 64 18/22 tipli köməkçi mühərrik müasir tipli "CCFJ150J- WU, 150 kBT, 1500 d/d, 400B, 50Hz di-

zel-generatorla əvəzlənib. "Bakinskaya-6"-nın mexanizm və elektrik avadanlıqlarının təmiri başa çatdıqdan sonra dəniz si-

Proses zamanı baş mühərriklər, nasoslar, yağ və su soyuducuları, hava balonlarının armaturları, gəminin boru sistemləri, sanitariya qovşaqları təmir edilib. Bundan başqa, yaşayış otaqlarında yeni mebellər quraşdırılıb, su keçirməyən qapılar, illüminatorlar, ventilyasiya qapaqları sazlanıb.

nağından keçirilib. Gəmi Registr təsnifatı nümayəndələrinə təhvil verilib.

Qeyd edək ki, "Bakinskaya-6" gəmisi dibdərinləşdirilmə işləri zamanı dənizdən çıxarılmış palçıq, qum, gil qatışıqlarının xüsusi təyinatlı olunduğu əraziyə aparılıb boşaldılması üçün istifadə olunur.

Gəmi təmirçiləri "Dədə Qorqud"u "cavanlaşdırıblar"

Tanıdınız? "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin Dəniz Nəqliyyatı Donanmasına məxsus "Dədə Qorqud" tankeridir.

Bu nəhəng gəmi "Zığ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunda istismar üçün yararlı vəziyyətə gətirilib. Aparılan təmir çərçivəsində tankerin sualtı və suüstü

hissələri, əsas göyərtəsi tam təmizlənərək rənglənilib. Baş və köməkçi mühərrikləri təmir olunub.

Bundan başqa, gəmi üzrə boru, elektrik quraşdırma və avtomatika işləri də həyata keçirilib. Heyətin yaşayış otaqlarında və yeməxanasında da təmir aparılıb.

Təmirdən sonra tanker dəniz sınağından uğurla keçib və istismara qaytarılıb.

"Dədə Qorqud" tankerinin uzunluğu 149,9, eni 17,3 metr, yükqaldırma qabiliyyəti 13 min tondur. Tanker eyni vaxtda bir neçə növ neft və neft məhsulları daşımaq üçün nəzərdə tutulub.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının 13 min ton yükqaldırma qabiliyyətinə malik «Nəsimi» tankeri "Zığ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunda vaxtında və yüksək keyfiyyətlə təmir edilib. Təmir çərçivəsində tankerin sualtı və suüstü hissələri, əsas göyərtəsi tam təmizlənərək rənglənilib. Baş və köməkçi mühərriklər istismar üçün tam yararlı vəziyyətə gətirilib.

Bundan başqa, gəmi üzrə gövdə-qaynaq, boru, elektrik quraşdırma və avtomatika işləri də həyata keçirilib. Heyətin yaşayış otaqlarında və yeməxanasında da təmir aparılıb.

Təmirdən sonra dəniz sına-

Dəniz sınağından uğurla çıxması tankerin istismarına «yaşıl işıq» yandırır

ğından uğurla çıxması tankerin istismarına «yaşıl işıq» yandırır.

ASCO-nun tanker donanması Xəzər hövzəsində aparıcı mövqeyə malikdir. Yükdaşıma-da mövqeyini qorumaq üçün donanmanın daim istismara yararlı

vəziyyətdə saxlanması vacibdir və gəmi təmirçiləri xüsusi rejim dövründə də bu işin öhdəsindən layiqincə gəlirlər.

**Turab
MƏMMƏDOV**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva martın 28-də Bakıda "Yeni klinika" tibb müəssisəsinin açılışında iştirak ediblər.

Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin - TƏBİB-in İdarə Heyətinin sədri Ramin Bayramlı dövlətimizin başçısına burada yaradılan şərait barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, müvəqqəti olaraq sabahdan etibarən bu müəssisədə koronavirusa yoluxan və ağır simptomları olan xəstələr müalicə alacaqlar. Bu tibb ocağında quraşdırılan avadanlıq istər müalicə, istərsə də müayinə işini ən yüksək səviyyədə və dəqiqliklə yerinə yetirməyə hərtərəfli imkan verir. Görülən bütün bu işlərin isə bir məqsədi var: Azərbaycan vətəndaşlarının hərtərəfli tibbi xidmətlə təmin olunması. Tibb ocağı 575 çarpayılıq

Prezident İlham Əliyev: "Bir daha həm özümüzə, həm bütün dünyaya nümayiş etdiririk ki, biz böyük xalqıq"

dır. Burada cərrahiyyə, terapiya, təcili tibbi yardım, poliklinika, ürək və damar cərrahiyyəsi, neyrocərrahiyyə, hemodializ və digər şöbələr fəaliyyət göstərəcək. Xəstəxanada 1500-dən artıq həkim və tibbi heyət çalışacaq.

"Yeni klinika" tibb müəssisəsində yaradılan şəraitlə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev xəstəxananın kollektivi ilə görüşdü.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Bu gün ölkəmizin ən böyük xəstəxanalarından biri olan yeni xəstəxana fəaliyyətə başlayır. Bu, çox əlamətdar hadisədir. Xəstəxanaya bütün müasir standartlara cavab verir. Xəstəxananın binasının həm xarici görünüşü çox gözəldir, həm də memarlıq baxımından şəhərimizin simasına əlavə yaraşır. Ən önəmlisi odur ki, bu xəstəxanada ən müasir standartlar tətbiq olunur, ən müasir avadanlıq alınıb, təchizatla bağlı bütün işlər ən yüksək səviyyədə görülüb. Hesab edirəm ki, bu gün bu xəstəxana Azərbaycanda təchizat baxımından, avadanlıq baxımından və burada göstəriləcək xidmət baxımından aparıcı xəstəxanadır.

Bildiyiniz kimi, bu xəstəxana mənim təşəbbüsümlə inşa edilib. Yadımdadır, bu qərar qəbul olunanda bəziləri hesab edirdi ki, buna ehtiyac yoxdur. Çünki son illər ərzində ölkəmizdə bir çox xəstəxanalar inşa edildi və yeni böyük xəstəxananın inşası hesab olunurdu ki, lazımsızdır. Ancaq həyat onu göstərdi ki, bu, çox düzgün və vaxtında verilmiş qərar idi. Çünki sabahdan etibarən bu xəstəxanada koronavirus xəstələri müalicə olunacaqlar. Pandemiya başa çatana qədər bu xəstəxanada yalnız koronavirus xəstələri müalicə alacaqlar. Ona görə bu xəstəxananın işə düşməsi əlbəttə ki, koronavirusa qarşı mübarizədə bizə əlavə imkanlar yaradacaqdır.

Onu da bildirməliyəm ki, xəstəxananın açılışı yayın sonunda, payız aylarının əvvəlində nəzərdə tutulurdu. Ancaq pandemiya görə işlər sürətləndirildi, əlavə vəsait ayrıldı, qüvvələr səfərbər olundu və biz xəstəxananın mərhələli yollarla fəaliyyətə başlamasını təmin edirik. Xəstəxanada 575 çarpayı nəzərdə tutulur. Ancaq birinci mərhələdə 100, ondan sonra 300 çarpayı artıq xəstələrin sərəncamına veriləcəkdir. Xəstəxananın ümumi sahəsi 100 min kvadratmetrə yaxındır. Burada 70 reanimasiya yeri vardır. Bu da koronavirus xəstələrinə göstəriləcək xidmətin önəmli hissəsini təşkil edir. 21 əməliyyatxana mövcuddur. Hazırda bu əməliyyatxanalara ehtiyac yoxdur. Ancaq pandemiya başa çatandan sonra bu xəstəxana öz profili üzrə fəaliyyətini davam etdirəcək.

Koronavirus xəstələrinin buraya yerləşdirilməsi hesab edirəm ki, ən düzgün qərardır. Çünki hazırda bu insanlar ən həssas təbəqədir və onların müalicəsi, onlara lazımi tibbi xidmətin göstərilməsi ən vacib məsələdir. Çünki siz həkimlər yaxşı bilirsiniz ki, hazırda hətta ən inkişaf etmiş ölkələr bu xəstəliklə mübarizədə böyük problemlər yaşayır və inkişaf etmiş ölkələrdə gündə minə yaxın insan vəfat edir. Əgər tibb sahəsi çox inkişaf etmiş ölkələrdə bu xəstəliklə bağlı belə böyük problemlər varsa, təsəvvür etmək çətin deyil ki, bizim üçün nə qədər böyük problem yarana bilər. Ona görə koronavirus xəstələrinə ən yüksək xidmətin göstərilməsi üçün ölkəmizin ən müasir, ən gözəl xəstəxanası mənim qərarımla onların ixtiyarına verilir və siz həkimlər burada onlara xidmət göstərəcəksiniz.

Bütövlükdə son illərdə ölkəmizin səhiyyə sisteminin təkmilləşdirilməsi sahəsində böyük işlər görülmüşdür. 2004-cü ildən bu günə qədər 750-dən çox tibb müəssisəsi tikilib və ya əsaslı şəkildə təmir edilib. Onların bir

çoxunun açılışında mən şəxsən iştirak etmişəm. Bu gün Azərbaycanda elə şəhər yoxdur ki, orada müasir tibb mərkəzi, xəstəxana olmasın. Üç-dörd şəhərdə mərkəzi rayon xəstəxanasının tikintisi davam edir və yaxın vaxtlarda orada açılışlar gözlənilir. Təkcə bu il Qazax, Goranboy və Şəmkir şəhərlərində mənim iştirakımla mərkəzi rayon xəstəxanalarının açılışı olmuşdur. Təsəvvür edin, əgər biz bu sahəyə fikir verməsəydik, bu gün bizim vəziyyətimiz əlbəttə ki, tələbatımızı təmin edə bilməzdi. Xatırlayıram, 2004-cü ildə mən hələ Prezident kimi fəaliyyətimə yenidən başlamışdım, Lənkəran şəhərində yaşayış binasının çökməsi nəticəsində bir neçə insan həlak oldu, bir çox insan yaralandı. Mən dərhal Lənkərana getdim, xəstələrə baş çəkdim və orada gördüyüm mənzərə məni dəhşətə gətirdi. Çünki xəstəxana adlandırılan o binaya xəstəxana demək qətiyyənlə mümkün deyildi. Yəni, dağılmış bina, çürümüş avadanlıq, palatalarda heç bir avadanlıq yox idi, adi yataqlar qoyulmuşdu. Dedim ki, bu, nədir? Dedilər ki, bizim mərkəzi rayon xəstəxanamızdır. Dedim ki, ağır xəstələr haradadır? Dedilər ki, reanimasiyada. Dedim aparın mənə reanimasiyaya, mən onlara baş çəkmək istəyirəm. Sən demə reanimasiya nə imiş? Biz bir mərtəbə qalxdıq, eyni otaq, eyni divarlar, eyni taxta yataq, bir dənə də avadanlıq yox idi. Dedim budur reanimasiya? Dedilər bəli. Bax, 2004-cü ildə bizim səhiyyə sistemimizin vəziyyəti bu idi. Mənim göstərişimlə dərhal Lənkəran şəhərində ilk dəfə olaraq müalicə-diaqnostika mərkəzinin tikintisinə start verildi. Ondən sonra bölgələrimizdə 20-yə yaxın müalicə-diaqnostika mərkəzi inşa edilmişdir. O ki qaldı, mərkəzi rayon xəstəxanalarının inşasına, dediyim kimi, bəlkə də iki şəhərdə hələ ki, bu xəstəxanalar lazımi səviyyədə deyil, ancaq onların da inşası nəzərdə tutulur.

Bu gün biz koronavirus xəstələrini bir neçə xəstəxanada yerləşdiririk, o cümlədən Bakı şəhərində və bölgələrdə. Əgər bizdə bu infrastruktur olmasaydı, bu xəstəliyə qarşı necə mübarizə apara bilərdik?! Eyni zamanda, onu da bildirməliyəm ki, son illərdə həkimlərin peşəkarlığı böyük dərəcədə artıb. İndi təsəvvür etmək olmur ki, 10-15 il bundan əvvəl Azərbaycanda çox çətin əməliyyatların həyata keçirilməsi mümkünsüz idi. Bu gün isə bizim həkimlərimiz ən çətin əməliyyatları aparırlar, insanları həyata qaytarırlar, neçə ildir ki, açıq ürək, orqanların transplantasiyası əməliyyatları keçirilir. Yəni, bütün bunları bir neçə il bundan əvvəl təsəvvür etmək belə mümkün deyildi. Ona görə həkimlərin təlimi, onların peşəkarlığının artırılması sahəsində də böyük işlər görüldü. Bizim tələbələrımız xarici ali tibb məktəblərinə ezam edildilər, həmçinin kurslarda təlim keçdilər. Odur ki, bu gün bizim səhiyyə infrastrukturumuz həkimlərin peşəkarlığı və bilikləri ilə uzlaşmalıdır. Hələ ki, bu istiqamətdə görüləsi işlər çoxdur. Əlbəttə, siz yaxşı bilirsiniz ki, dünya tibb elmi sürətlə inkişaf edir. Bu gün elə xəstəliklər müalicə olunur ki, əvvəlki illərdə bu xəstəliyin çarəsi yox idi. Ona görə Azərbaycan həkimləri, xüsusilə həkimlərin gənc nəsli, orta nəsli daim öz üzərində işləməlidir ki, bütün dünyada mövcud olan və yaranan yeni texnologiyalar, yeni müalicə qaydaları, yeni müalicə üsulları bizdə tətbiq olunsun. Mən hesab edirəm ki, bu sahədə əlavə işlərin görülməsi lazımdır.

Əlbəttə, hesab edirəm ki, icbari tibbi sığortanın Azərbaycanda tam tətbiq edilməsi nəticəsində biz səhiyyə sistemində çox ciddi dönüşə nail olacağıq. Bildiyiniz kimi, üç şəhərdə pilot layihə həyata keçirilmişdir. Mənə verilən məlumata görə, o şəhərlərin sakinləri İcbari Tibbi Sığorta Agentliyinin fəaliyyətindən çox razıdılar, həkimlər də razıdılar və xəstələr də

lazımi müalicə alırlar. Ona görə bu ildən başlayaraq ölkə üzrə icbari tibbi sığortaya tam keçid nəzərdə tutulurdu. Ancaq koronavirus xəstəliyinin müdaxiləsi nəticəsində bu proqramın icrası müəyyən dərəcədə təxirə salına bilər. Çünki biz öz addımlarımızı vəziyyətə görə atmalıyıq. O cümlədən hesab edirəm ki, koronavirusla mübarizədə də biz qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi nəticəsində vəziyyəti nəzarət altında saxlayırıq. Halbuki bir daha demək istəyirəm, ən inkişaf etmiş ölkələrdə vəziyyət nəzarətdən çıxıb. Minlərlə insanın ölməsi və xəstəliyin demək olar ki, dünyada geniş yayılması bütün ölkələr üçün böyük sınaqdır, böyük çağırışdır. Biz elə işləməliyik, elə tədbirlər görməliyik ki, bu vəziyyətdən az itkilərlə çıxmaq. Bu məqsədlə mənim göstərişimlə operativ qərargah yaradıldı. Qərargah 24 saat işləyir. Hesab edirəm ki, qərargahın fəaliyyəti nəticəsində biz çox önəmli addımlar ata bildik.

Biz Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə təmasdayıq. Hesab edirəm ki, biz birinci ölkələrdən idik ki, bu təşkilatla təmas yaratdıq və onların mütəxəssislərini ölkəmizə dəvət etdik. Onlar vəziyyətlə tanış oldular və bizdə görülməli işlərə yüksək qiymət verdilər. Eyni zamanda, biz beynəlxalq aləmin məsuliyyətli və çox dəyərli üzvü kimi Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına koronavirusla mübarizə aparmaq üçün 5 milyon dollar ianə verdik. Bu da bizim ümumi işimizə, dünyanın üzləşdiyi problemin həllinə verdiyimiz dəyərli töhfədir. Əlbəttə, ölkəmizdə görülməli bütün işlər, qəbul edilmiş qərarlar bir məqsədi güdür ki, biz bu ağır sınaqdan az itkilərlə çıxmaq və vətəndaşlarımızı maksimum dərəcədə qoruyaq. Ona görə martın 14-də və ondan sonrakı tarixlərdə qəbul edilmiş qərarlar, karantin rejiminin tətbiq olunması, sabahdan etibarən yeni məhdudlaşdırıcı tədbirlərin görülməsi və onların qüvvəyə minməsi hesab edirəm ki, vəziyyətə uyğun atılmış addımlardır. Çünki biz birinci ölkələrdən idik ki, ali məktəbləri, məktəbləri, uşaq bağçalarını bağladıq, quru sərhədlərimizi bağladıq, aviareyslərin sayını kəskin azaltıq. Hazırda cəmi iki istiqamət üzrə, özü də həftədə bir dəfə aviareyslər təşkil edilir. Bu aviareyslər ancaq Azərbaycan vətəndaşlarını ölkəmizə gətirmək rejimində işləyir. Onu da bildirməliyəm ki, bu günə qədər 10 mindən çox Azərbaycan vətəndaşı digər ölkələrdən ölkəmizə təxliyə edilib. Hazırda Azərbaycana gəlmiş hər bir insan karantinə yerləşdirilir.

(Davamı 16-cı səhifədə)

(Əvvəli 15-ci səhifədə)

Hesab edirəm ki, bizim karantin üçün də gördüyümüz işlər nümunəvi xarakter daşıyır. Çünki karantinə alınan insanlar dörd və beş ulduzlu otellərdə saxlanılır. O cümlədən min-dən çox insan Atletlər kəndində saxlanılır.

Fürsətdən istifadə edərək iş adamlarına bu otelləri ümumi işimizə təmənnaş təqdim etdikləri üçün minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Onların arasında ölkəmizin ən böyük oteli olan “Bulvar Hotel” bu xəstəliklə mübarizə aparmaq üçün öz imkanlarını tamamilə təqdim etdi. “Qafqaz”, “Pullman” otelləri, bölgələrdə, o cümlədən Lənkəran şəhərində, Lerik şəhərində, bizim digər şəhərlərimizdə, Nabranda yerləşən otellər - yəni, bizim dörd, beş ulduzlu bütün əsas otellərimiz, istirahət zonaları karantində saxlanılan insanların sərəncamına verildi. Bundan başqa, bizim bəzi dövlət qurumlarının istirahət zonaları vardır, onlar da bu işə cəlb edildilər. Yəni, bir daha demək istəyirəm ki, karantində qalan insanların rahatlığı təmin edilib, dövlət bütün xərcləri öz üzərinə götürüb. Belə də olmalıdır. Bizim dövlətimiz hər zaman vətəndaşın yanındadır və bu ağır günlərdə bir daha biz bunu nümayiş etdirdik.

Ölkəmizin bir nömrəli xəstəxanasını koronavirus xəstələrinin sərəncamına vermək – bundan böyük addım ola bilməz. Ona görə əvvəlki dövrlərdə qəbul edilmiş bütün qərarlar vəziyyətə uyğun verildi, o cümlədən ictimai işə obyektlərinin iş qrafiki məhdudlaşdırılması da. Çünki biz başa düşürük ki, insanlar artıq buna öyrəşib, bəzi insanlar artıq öz evlərində yemək bişirmirlər, gedirlər ictimai işə obyektlərində qidalanırlar. Biz başa düşürük ki, bəri başdan bu obyektləri bağlamaq olmaz.

Prezident İlham Əliyev: “Bir daha həm özümüzə, həm bütün dünyaya nümayiş etdiririk ki, biz böyük xalqıq”

6,7 faizdir. Bu, dünya miqyasında ən yüksək göstəricilərdən biridir. Qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı isə 21,7 faiz artıb. Mən düşünürəm ki, bu, rekord göstəricidir. İnflyasiya 2,8 faizdir, əhalinin gəlirləri 9 faiz artıb. Yəni, bu artım inflyasiyanı böyük dərəcədə üstələyir. Orta əməkhaqqı əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Azərbaycana gələn turistlərin sayı yanvar-fevral aylarında 18 faiz artıb. Onu da nəzərə almalıyıq ki, son 5 il ərzində turistlərin sayı ardıcılıqla artıbdır. Yəni, bütün bunlara indi elə bil ki, ara verilir. Əlbəttə ki, indiki şəraitdə bütün ölkələr böyük iqtisadi çətinliklərlə üzləşirlər. İnkişaf etmiş ölkələrin dövlət, hökumət başçıları artıq açıq bəyan edirlər ki, bu xəstəlik çox ciddi böhrana gətirib çıxaracaq. Eyni zamanda, aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumları da artıq açıq şəkildə bəyan edirlər ki, bu xəstəlik və onun törətdiyi və törədə biləcəyi fəsadlar 2008-2009-cu illərin böhranından daha da ağır olacaqdır.

mımla Nazirlər Kabinetinə bir milyard manat vəsait ayrıldı, dörd işçi qrupu yaradıldı. Bu işçi qruplarının vəzifəsi məşğulluq məsələlərini həll etmək, iqtisadi sabitliyi təmin etmək, makroiqtisadi vəziyyəti sabit saxlamaq və bizim maliyyə imkanlarımızı səfərbər etməkdir. Bu işçi qrupları fəaliyyətə başlayıb və təkliflər hazırlanır. Biz mütləq həm xəstələrə sahib çıxacağıq və çıxırıq, həm də ki, iş adamlarına. Xüsusilə bildirməliyəm ki, Azərbaycanın iş adamları və Azərbaycan cəmiyyəti bu vəziyyətdə özünü çox ləyaqətlə aparır. Bilirsiniz ki, mənim təşəbbüslə Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu yaradıldı və Prezidentin ehtiyat fondundan ilkin olaraq 20 milyon manat bu fonda ianə verilmişdir. Fondun fəaliyyətə başlamasından 10 gün keçməyib, dünən axşam mənə verilən məlumata görə, artıq bu fondada 90 milyon manat yığılmışdır. Bunun mütləq əksəriyyəti

pozmağa çalışırlar. Beləliklə, həm öz-lərini, həm yaxınlarını, həm də ki, tanımadığı insanları risk altına qoyurlar. Bunu etmək olmaz. Bu qadağalar ona görə qəbul edilib ki, yoluxma halları məhdudlaşdırılsın. Yaşı 65-dən yuxarı olan insanlar küçəyə çıxma bilməzlər. Bunu onlar başa düşməlidirlər. Bizim polis işçiləri onları çox mülayim formada başa salmağa çalışırlar. Siz indi yaxşı bilirsiniz ki, bəzi ölkələrdə polis nümayəndələri necə davranırlar. Televizorda görürük, heç iki-üç sual da vermir, dərhal hərəkətə keçir. Bizim polisimiz insanları qoruyur. İndi onların üzərinə böyük yük, böyük məsuliyyət düşür. Onlar da öz sağlamlıqlarını risk altına atırlar. Gecə-gündüz küçələrdə onu başa sal, bunu başa sal. Biz nə etməliyik?! Qaydaların pozulmasına imkan vermə bilmərik. Biri deyir ki, mənə heç nə olmaz, biri deyir ki, mən qorxmuram. Söhbət ondan getmir ki, sənə heç nə olmaz, yoxsa olar. Birincisi, sənə bir şey olarsa,

miş ölkələrində nələr baş verir. Orada 2 nəfərdən çox adam bir yerə yığışa bilməz, 2 nəfərdən çox. Əgər polis işçiləri onu görürlərsə, dərhal ölçü götürürlər. Heç yalvar-yapış etmirlər, ölçü götürürlər. Ona görə bizdə hər bir kəsə məsuliyyət hissi olmalıdır. Məsuliyyət hissi də bu gün sərgilədiyimiz həmrəylik və birlik hisslərinin səviyyəsinə qalxmalıdır.

Əlbəttə ki, bu mübarizədə əsas yük həkimlərin üzərinə düşür. Mən fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan həkimlərinə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Biz onların maddi təminatının yaxşılaşdırılması üçün əlavə tədbirlər görmüşük. Bildiyiniz kimi, koronavirus xəstələrinə xidmət göstərən həkimlərin maaşı 3, 4, 5 misli məbləğində artırılıb. Bu, dövlət tərəfindən həkimlərə göstərilən diqqətin təzahürüdür. Ancaq mən bilirəm və tam əminəm ki, həkimlərin əsas motivasiyası bu, deyil. Əsas odur ki, onlar öz vəzifə bor-

Biz təcridcən bunu etdik, iş rejimini məhdudlaşdırdıq. Amma indi görürük ki, bu obyektlər koronavirus xəstəliyinin yayılmasında əfsuslar olsun böyük rol oynayır. Ona görə sabahdan etibarən bu obyektlər öz fəaliyyətini dayandırır. Biz bu elanı dünən axşam verdik ki, o obyektlərin sahibləri üçün müəyyən vaxt olsun, öz işlərini sahmana salsınlar, öz obyektlərinin fəaliyyətinin dayandırılması üçün hazırlıq işləri görsünlər. O cümlədən ticarət obyektlərinin sahiblərinə də bir gün yarım vaxt verildi ki, öz işlərini sahmana salsınlar. Ona görə biz hər bir qərarı qəbul edərkən həm xəstələri, həm sahibkarları, həm də işləyən insanları düşünürük ki, bu vəziyyətdən az itkilərə çıxmaq.

Əlbəttə, koronavirus ölkə iqtisadiyyatına da böyük zərərdir. Bizim iqtisadiyyatımız yanvar-fevral aylarında çox yüksək templərlə inkişaf edib. Təkcə onu demək kifayətdir ki, qeyri-neft sektorunda iqtisadi artım

Dünya iqtisadiyyatına böyük zərbə vurulubdur. Üstəgəl neftin qiyməti iki dəfədən çox düşdü və 24 dollar səviyyəsindədir. Bu, əlbəttə ki, bizim üçün böyük itkilərə gətirib çıxaracaq. Ancaq bizim əvvəlcədən qəbul edilmiş qərarlar əsasında gördüyümüz işlər hesab edirəm imkan verəcək ki, biz bu sınaqdan da şəərəflə çıxma bilək.

Amma hər kəs başa düşməlidir ki, dünya yeni dövrə qədəm qoyub. Bu, nə qədər davam edəcək heç kim bilmir. Xəstəlik nə qədər davam edəcək heç kim bilmir. Hesab edirəm ki, bütün proqnozlar şərti xarakter daşıyır. Bu xəstəliyin fəsadları özünü hansı formada büruzə verəcək? Bunu da biz bilmirik. Çünki biz hələ ki, bu xəstəliyin ibtidai mərhələsindəyik və özümüzü maksimum qorumalıyıq.

Dövlət bütün işləri görür. Qeyd etdiyim tədbirlər hesab edirəm ki, ən düzgün tədbirlərdir. Eyni zamanda, sahibkarları, işini itirənləri dəstəkləmək üçün mənim Sərəncam-

şirkətlər tərəfindən verilən ianələrdir. Buna görə mən Azərbaycanın biznes nümayəndələrinə təşəkkürümü bildirirəm. Onlar əsl vətənpərvərlik və həmrəylik nümayiş etdirmişlər. Eyni zamanda, adi insanlar da imkan daxilində öz dəstəyini göstərirlər. Mənə müntəzəm olaraq məlumat verilir. Elə adam var ki, bir manat köçürür. Ona “Çox sağ ol!” deyirik. O da öz vətəndaşlıq borcunu yerinə yetirir. Deməli, onun imkanı buna çatır. Bu, bir daha göstərir ki, biz, - mən bunu demişəm, bir daha demək istəyirəm, - böyük xalqıq, ən ağır dövrdə birləşə bildik. “Biz birlikdə güclüyük!” şüarı hesab edirəm ki, bu xəstəlik başa çatandan sonra da qüvvədə olacaq. Biz bu birliyi, həmrəyliyi nümayiş etdiririk.

Hesab edirəm ki, bizim hələlik tam razı ola bilmədiyimiz yeganə məsələ məsuliyyətdir. Çünki bəzi insanlar özlərini məsuliyyətsiz aparırlar. Bəzi insanlar qəbul edilmiş qaydaları

gərək ən azı 10 həkim sənə qulluq etsin, 10 həkim öz həyatını, sağlamlığını, yaxınlarının sağlamlığını risk altına atsın bir məsuliyyətsiz adama görə. Bu, tamamilə qəbul edilməz bir fikirdir ki, “mən qorxmuram, mənə bir şey olmaz”. Hesab edirəm ki, belə adamlar məsuliyyətə cəlb edilməlidir. Biz maksimum çalışırıq ki, bu vəziyyətdə insanların narahatlığını anlayaq və kömək göstərək. Hər kəs üçün çətinidir. Aydın məsələdir ki, evdə oturmaq çətinidir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, son illər ərzində Bakı şəhərində, bütün digər yerlərdə, rayonlarda gözəl parklar, istirahət zonaları salınıb, hava da yaxşıdır. Ancaq hər bir adam məsuliyyətli olmalıdır. Olmaz belə. Yaşı 65-dən yuxarı insanlar evdə oturmaldırlar. Vəssalam, birmənalı şəkildə! Həmçinin 10-dan çox insan bir yerə toplaşmamalıdır. Bunu da pozurlar. Ona görə də bu tədbirlər daha da sərtləşdiriləcək.

İndi görün Avropanın inkişaf et-

cunu yerinə yetirmək istəyirlər. Onlar Hippokrat andına sadıqlıqlarını göstərmək istəyirlər. Onlar xalqımıza xas olan ən yüksək xüsusiyyətləri nümayiş etdirirlər və öz həyatlarını risk altına ataraq xəstələrə xidmət göstərirlər. Ona görə hər bir Azərbaycan vətəndaşı həkimlərə dəstək olmalıdır. O cümlədən koronavirusa yoluxmuş xəstələr başa düşməlidirlər ki, həkimlər belə ağır şəraitdə, sadəcə olaraq, yeriməyə çətinlik yaranan geyimlərdə, maskalarda onlara xidmət göstərirlər. Ona görə həkimlər ən yüksək qiymətə layiqdirlər. Həkimlərə həmrəylik və dəstək üçün müxtəlif aksiyalar keçirilir və keçiriləcək. Ölkəmizin müasir memarlıq rəmzlərindən biri olan “Alov qüllələri”ndə də həkimlərə bizim münasibətimiz öz əksini tapacaq.

Mən bir daha demək istəyirəm ki, dövlət nə lazımdırsa edir. Həkimlər əllərindən gələni edirlər. Xalqımız birlik, həmrəylik nümayiş etdirir. Ümid edirəm ki, məsuliyyət də lazımı səviyyədə olacaqdır. Belə olan halda, biz bu çətin sınaqdan az itkilərlə çıxma bilərik, öz vətəndaşlarımızın sağlamlığını qoruya bilərik. Bir daha həm özümüzdə, həm bütün dünyaya nümayiş etdiririk ki, biz böyük xalqıq.

Mən sizi ürəkdən salamlayıram. Sabahdan bizim ən gözəl xəstəxanamızda koronavirus xəstələrinin müalicəsi başlanacaq. Bu, sizin üzərinizə çox böyük məsuliyyət qoyur. Mən sizə uğurlar arzulayıram. Arzu edirəm ki, siz sağlam olasınız, bu xəstəliyə yoluxmayasınız və öz vəzifə borcunuzu şəərəflə yerinə yetirəsiniz. Sağ olun.

Mayın 7-də Bakıda modul tipli ilk xəstəxana kompleksinin açılışı olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva modul tipli xəstəxana kompleksinin açılışında iştirak ediblər.

Dövlətimizin başçısına və birinci xanıma tibb müəssisəsində yaradılan şərait barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, paytaxtda istifadəyə verilən modul tipli ilk xəstəxana kompleksinin tikintisi və quraşdırma işləri 3 həftə ərzində tamamlanıb. Sahəsi 3000 kvadratmetr olan bu kompleks 1 saylı Kliniki Tibbi Mərkəzin nəzdində fəaliyyət göstərəcək. Üç korpusdan ibarət, ümumilikdə, 100 palatada 200 cərpayını yerləşdirən modul tipli xəstəxana kompleksində orta-ağır simptomlu infeksiyon xəstələrin qəbulu və müalicəsi üçün hərtərəfli şərait yaradılıb. Ehtiyac yaranacağı təqdirdə, əlavə avadanlıqlar təchiz olunmaqla palataların reanimasiyaya cəvrləməsi mümkündür.

Kompleks bütün zəruri avadanlıq və sistemlə təchiz olunub. Burada quraşdırılan xüsusi havalandırma sistemi havanı ventilyasiya qurğusu ilə təmizlədikdən sonra palatalara ötürür. May ayı ərzində modul tipli daha 5 xəstəxana kompleksinin, iyun ayının ortalarında isə digər 4 kompleksin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulub. Bu komplekslərin müəyyən edilən şəhər və rayonlardakı mövcud xəstəxanaların yaxınlığında quraşdırılaraq onlara təhkim edilməsi nəzərdə tutulur ki, bu da koronavirus xəstələrinin lazımi tibbi xidmətlərlə əhatə olunması üçün vahid idarəetməni və tibbi koordinasiyanı təmin edəcək. Modul tipli yardımçı xəstəxana korpuslarının mühüm üstünlükləri var. Belə ki, qısa müddət ərzində sadə beton bünövrə üzərində quraşdırılan bu tikililər pandemiya ilə mübarizə başa çatdıqdan sonra, yəni, zərurət olmadıqda tezliklə və asanlıqla digər sahələrə köçürülə və başqa məqsədlər üçün də istifadə edilə bilər.

Modul tipli xəstəxana kompleksi ilə tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı və birinci xanım tibb işçiləri ilə görüşdülər.

Dövlətimizin başçısı görüşdə nitq söylədi.

Prezident İlham Əliyevin nitqi

-Bu gün biz modul tipli yeni xəstəxananın açılışını qeyd edirik. Bu, çox əlamətdar hadisədir. Hər bir xəstəxananın açılışı əlamətdar hadisədir. Son 16 il ərzində ölkəmizdə 700-dən çox səhiyyə ocağının tikilib və ya əsaslı təmir edildiyini nəzərə alsaq, təsəvvür etmək çətin deyil ki, nə qədər böyük işlər görüldü. Biz hesab edirdik ki, artıq mövcud xəstəxana fondu, xüsusilə müasir xəstəxanaların fəaliyyəti üçün illər ərzində tələbatımızı ödəyəcək. Ancaq koronavirus pandemiyası, əlbəttə ki, öz qaydalarını diktdə edir, ona görə yeni xəstəxanaların tikintisi labüddür. Əlbəttə, xəstəxana tikintisi çox vaxt aparır, həm layihələndirmə işləri, onun texniki tərəfi, yerin seçilməsi. Əlbəttə, hesab edirəm, biz yeni texnologiyalara üstünlük verərək düzgün seçim etdik ki, modul tipli, tez bir müddətdə yığılan və sonra sökülə və başqa yerə daşınan biləcək xəstəxanaların tikintisini təmin edə. Mən bir müddət bundan öncə ictimaiyyətə bu haqda məlumat vermişdim və bu gün bu xəstəxananın açılışını qeyd edirik. Cəmi bir ay ərzində 200 cərpayılıq xəstəxana istifadəyə verilir.

Əlbəttə ki, koronavirusa qarşı mübarizədə bu xəstəxana və bundan

Prezident İlham Əliyev: “Azərbaycan dövlətinin siyasəti və Operativ Qərargahın bu işlərə gündəlik rəhbərlik etməsi əsas bir məqsədi güdür ki, biz vətəndaşların həyatını, sağlamlığını qoruyaq”

sonra tikiləcək xəstəxanalar böyük rol oynayacaq. Ölkəmizin müxtəlif bölgələrində 10 belə xəstəxananın tikintisi nəzərdə tutulur. Əlbəttə ki, cərpayını sayının artırılması hər bir ölkə üçün koronavirusa qarşı mübarizədə xüsusi rol oynayır.

Biz indi bəzi inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsini görürük. Görürük ki, orada cərpayını çatışmazlığı ucbatından xəstələr vaxtında müalicə ala bilmir, koronavirusa yoluxmuş bir çox insan ümumiyyətlə xəstəxanalara götürülmür, onlar evlərdə qalırlar. Əlbəttə, evlərdə onları müalicə, onların vəziyyətini monitorinq etmək qeyri-mümkündür.

Azərbaycanda koronavirusa qarşı mübarizədə bizim təcrübəmiz hesab edirəm ki, ən mütərəqqi və ən insansevər təcrübədir. Çünki bizim bütün xəstələrimiz xəstəxanalarda yerləşdirilib və həkimlər

peşəkarlığı, işin düzgün təşkili bizə imkan verdi ki, hazırda bu vəziyyətdən istədiyimiz kimi, az itkilərlə çıxaraq. Hər bir insanın ölümü onun yaxınları, qohumları üçün böyük faciədir və hər bir insanın həyatı bizim üçün qiymətlidir, dəyərlidir. Ancaq dünyada hər şey müqayisədə ölçülür və biz görəndə ki, inkişaf etmiş ölkələrdə gündə yüzlərlə, bəzi hallarda mindən çox insan vəfat edir, əlbəttə ki, Azərbaycanda bu sahədə görülmüş işlər xüsusi əhəmiyyət daşıyır və bunu hər kəs görür. Hətta bizimlə eyni sayda əhalisi olan ölkələrdə artıq uzun müddətdir ki, hər gün yüzlərlə insan vəfat edir. Bu ölkələrin səhiyyə sistemi həmişə bütün dünyaya, o cümlədən bizə nümunə kimi göstərilirdi. Ancaq bu dövrdə hər kəs gördü ki, orada vəziyyət artıq böhranın pik həddinə çatıb. Ona görə əlbəttə ki, müqayisə aparılanda Azərbaycan

zarətdə saxlayaq.

Azərbaycan dövlətinin siyasəti və Operativ Qərargahın bu işlərə gündəlik rəhbərlik etməsi əsas bir məqsədi güdür ki, biz vətəndaşların həyatını, sağlamlığını qoruyaq. Eyni zamanda, bu məhdudlaşdırıcı rejim çərçivəsində insanlara maksimum imkan yaradaq ki, onlar öyrəşdiyi gündəlik həyat tərzindən çox da uzaqlaşmasınlar. Ona görə biz bu yumşaldıcı tədbirləri görmüşük. Aprelin 27-dən, sonra mayın 4-dən daha da yumşaq rejim qüvvədədir. Ancaq biz nəyi görürük? Onu görürük ki, bəzi məsuliyyətsiz vətəndaşlar heç bir qaydalara əməl etmirlər, maska taxmırlar, məsafə saxlamırlar, özlərini elə aparırlar ki, sanki virus artıq məhv olub. Buna qətiyyətlə yol vermək olmaz. Ona görə bu adamlara qarşı ciddi tədbirlər görülməlidir. Hamı bunu bilsin və nəticə çıxarsın.

vasitələrindən istifadə etmək bir qayda olmalıdır. İndi bilərsiniz, biz bəzən özümüzü bir neçə ölkə ilə müqayisə edirik, deyirik, - bəli, mən də bu gün bunu deyirəm, - həqiqətdir ki, bir çox inkişaf etmiş ölkələrdə vəziyyət acınacaqlıdır, böhranlıdır. Azərbaycandan fərqli olaraq o ölkələr bilmirlər ki, bu böhranla necə bacarsınlar. Amma digər tərəfdən biz görürük ki, o ölkələrdə, inkişaf etmiş ölkələrdə, məsuliyyət, nizam-intizam yüksək səviyyədə olan ölkələrdə insanlar məsafə saxlayırlar. Biz televiziya da görürük, növbə var, adamlar öz aralarında bir metr yarım, iki metr məsafə saxlayırlar, maska taxırlar. Amma bizdə məsafə saxlayan var? Açıq istənilən kanala baxın. Dünyənin mənim baxmışam, bankın qabağında bir-birinin yanında durublar, maska yox, müxbirlər soruşurlar ki, nə üçün? Elə bil ki, məktəb uşaqlarıdır, min cür bə-

onlara gecə-gündüz xidmət edirlər. Yeni xəstəxanaların tikintisi, əlbəttə, gələcəyə hesablanıb. Çünki hazırda mövcud xəstəxana fondu bizim tələbatımızı ödəyir və 20-dən çox dövlət xəstəxanası koronavirus xəstələrinin sərəncamına verilibdir, o cümlədən ən yeni və ən müasir 575 cərpayılıq “Yeni klinika”. Orada hazırda xəstələr müalicə olunurlar. Bu, gələcəyə hesablanmış düzgün addımdır, çünki heç kim bilmir pandemiya nə qədər davam edəcək, heç kim bilmir bunun gələcək mərhələləri nədən ibarət olacaq. Ona görə biz tam hazır olmalıyıq.

Bizim atdığımız bütün addımlar qabaqlayıcı xarakter daşıyır. Bu xəstəxananın və bundan sonra buna oxşar 9 xəstəxananın istifadəyə verilməsi 1-2 ay ərzində nəzərdə tutulub. Bütün bu addımlar qabaqlayıcı xarakter daşıyırdı və məhz buna görə hesab edirəm ki, koronavirusla mübarizədə biz birinci mərhələdə qalib gələ bilmişik. Ancaq mübarizə davam edir, koronavirus heç bir yerə qeyb olunmayıb, dolaşır və dolaşacaq və bunu hər kəs bilməlidir.

Bu gün testlərin aparılması istiqamətində də böyük uğurlar var. Adambaşına keçirilən testlərin sayına görə Azərbaycan dünya miqyasında qabaqcıl yerlərdədir. Testlərin keçirilməsi üçün yeni laboratoriyalar alınıb. Onların sayı 23-ə çatıb və yeni laboratoriyaların yaradılması gündəlikdə duran məsələdir.

Bütün lazımi tibbi avadanlıq alınır. Bildiyiniz kimi, Prezidentin ehtiyat fondundan tibbi avadanlıqların, ləvazimatların alınması və işi düzgün təşkil etmək üçün 100 milyon manat vəsait ayrılıb. Bu, birinci tranşdır, əlavə 150 milyon manat artıq hazır vəziyyətdədir, lazım olan vaxtda biz ondan da istifadə edəcəyik. Əlbəttə, bütün bu kompleks tədbirlər – testlərin keçirilməsi, xəstəxanaların, laboratoriyaların fəaliyyəti və həkimlərin

dövlətinin gördüyü işlər böyük üstünlük təşkil edir. Biz əsas diqqətimizi vəziyyəti nəzarətdə saxlamaqda görürük və birinci mərhələdə buna nail ola bilmişik. Ona görə kompleks tədbirlərin görülməsi, o cümlədən karantin rejiminin təcridən vəziyyətə uyğun olaraq qüvvəyə minməsi, onun sərtləşdirilməsi və son günlər ərzində yumşaldılması - bütün bunlar ölçü-lüb-biçilmiş addımlardır.

Karantin rejimi nə üçün sərtləşdirilib? Yoluxma hallarının geniş yayılmasının qarşısının alınması üçün və biz buna nail olduq. Birinci mərhələdə bu virus bizə, belə demək mümkündürsə, idxal edilmişdir, amma ondan sonra daxili yoluxma halları baş vermişdir. Dərhal operativ tədbirlər görüldü və məhz sərt karantin qaydalarına görə biz bu mərhələni az itkilərlə başa vurduq. Görəndə ki, artıq 3 həftə ərzində hər gün sağalanların sayı yoluxanların sayından xeyli çoxdur, onda biz artıq yumşalma tədbirləri görməyə başladırıq. Ancaq əfsuslar olsun ki, bəzi adamlar bunu karantin rejiminin ləğvi kimi qəbul etdilər. Əfsuslar olsun ki, bəzi adamlar karantin rejiminə əməl etmirlər. Yumşalma tədbirləri yalnız bir məqsədi güdürdü ki, insanların öyrəşdiyi həyat təzi müəyyən dərəcədə bərpa olunsun. Karantin rejiminin yumşaldılması o demək deyil ki, karantin başa çatıb, xeyr. Karantin rejimi ən azı mayın 31-nə qədər qüvvədə olacaq və ondan sonra əgər lazım olarsa, uzadılacaq. Ona görə son günlərin mənzərəsi, sözün düzü, məni çox üzür və narahat edir. Çünki son 2-3 gündə xəstələnmələrin sayı sağalanların sayından çoxdur və əgər bu dinamika kəskin artarsa, - mən bunu açıq demək istəyirəm və hər kəs bunu bilsin, - biz məcbur olub karantin rejimini əvvəlki vəziyyətə gətirəcəyik, sərtləşdirəcəyik, qaydaları pozanlara qarşı da daha ciddi cəza tədbirləri görülməlidir ki, biz vəziyyəti daim nə-

Biz imkan verə bilmərik ki, hansısa məsuliyyətsiz vətəndaşlara görə insanların həyatı risk altına düşsün. Qətiyyətlə mümkün deyil.

Ona görə indi ölkəmizin bəzi bölgələrində sanki pandemiyanın yeni mərhələsi başlayır, xüsusilə Gəncə şəhərində. Buna çox ciddi yanaşmaq lazımdır. Ona görə indiki karantin rejimində Bakı, Sumqayıt, Abşeron, Gəncə, Lənkəran üçün xüsusi rejim var. Nəyə görə? Çünki bu yerlərdə, bu şəhərlərdə xəstələrin sayı, yoluxma halları daha çoxdur. Son günlərdə yoluxanların demək olar ki, 30, 40, 50 faizi Gəncə şəhərinin payına düşür. Deməli, orada vəziyyət narahatlıq doğurmaldır. İndi bu, araşdırılır, səbəbi nədir? Əsas səbəb insanlar və rəhbər orqanlar tərəfindən vaxtında tədbirlərin görülməməsidir. Harada ki, vaxtında tədbirlər görüldü, harada ki, qəbul edilmiş qaydalar icra edilir, orada vəziyyət nəzarət altındadır. Biz nəzarəti gücləndirəcəyik. Ona görə karantin rejimi ilə bağlı sərtləşdirici tədbirlər istisna deyil. Bir daha demək istəyirəm ki, biz virusla mübarizədə birinci mərhələdə qalib gəlmişik. Virus qeyb olmayıb, burada dolaşır və dolaşacaq. Bunu həkimlər, mütəxəssislər çox yaxşı bilirlər, istədim ki, vətəndaşlar da bunu bilsinlər. Maarifləndirmə işləri daha geniş vüsət almalıdır. Bəziləri hesab edir ki, bəli, virus daha yoxdur, bütün dünya böhran içindədir, Azərbaycan isə sanki dənizdə bir adadır, burada hər şey yaxşıdır və yaxşı olacaq. Əlbəttə, bir çox ölkələrə nisbətən yaxşıdır, ancaq buna mütləq formada yaxşı demək olmaz.

Əlbəttə, vətəndaşlar şəxsi gigiyenaya riayət etməlidirlər. Hesab edirəm ki, uzun müddət bundan sonra bu, bir növ yeni reallıqdır və biz bu reallıqla barışmalıyıq, istəsək də, istəməsək də. Maska taxmaq, məsafə saxlamaq, gündə bir neçə dəfə sabunla əlləri yumaq, dezinfeksiya

hanə gətirirlər - yadımdan çıxdı, havada maska lazım deyil, cibimdədir. Biz belə münasibətə dözə bilmərik. Bu, zərərət deyil. Hər kəs bunu çox ciddi qəbul etməlidir. Belə adamlara qarşı ciddi cəza tədbirləri görülməlidir. Mən bu gün bütün aidiyyəti orqanlara müraciət edərək deyirəm, cəza tədbirlərini sərtləşdirin. Biz vətəndaşları qoruyalıyıq. Biz imkan verə bilmərik ki, hansısa intizamı pozan, məsuliyyətsiz adama görə vətəndaşlarımız xəstələnsin, ölsün. Ona görə bu qaydalara hər kəs riayət etməlidir, özü də bundan sonra uzun müddət ərzində.

Həkimlər, mütəxəssislər yaxşı bilirlər və geniş ictimaiyyət də bilməlidir ki, koronavirusa qarşı mübarizə o vaxt başa çatacaq ki, peyvənd hazırlanacaq. İndi bütün dünya bu peyvəndi gözləyir. Peyvəndin icad edilməsi üzərində bir çox ölkələrdə alimlər işləyir. Peyvənd hazırlananndan sonra artıq deyə bilərik ki, bəli, biz özümüzü bu virusdan qoruya bilirik. O vaxta qədər virus var və bunu hər kəs bilsin.

Ona görə mən hesab edirəm ki, bütün kompleks tədbirlər, vətəndaşların məsuliyyəti və nizam-intizamı nəticəsində biz bundan sonra da bu vəziyyəti nəzarət altında saxlaya biləcəyik. Çünki burada məsələ ancaq dövlət qurumlarının fəaliyyətindən asılı deyil. Dövlət qurumları, vətəndaş cəmiyyəti, vətəndaşlar, biz bir nöqtəyə vurmalıyıq. Biz həmrəylik, birlik göstərmişik. Həmrəyliyin təzahürlərindən biri də odur ki, həm dövlət, həm özəl sektor, sahibkarlar, ayrı-ayrı adamlar imkansız insanlara əl tuturlar, kömək göstərirlər, onları ərzaq malları ilə təchiz edirlər. Mənim təşəbbüslə yaradılmış Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fonduna ianələr verirlər. Artıq Fond da 100 milyon manatdan çox vəsait toplanıb.

(Davamı 18-ci səhifədə)

(Əvvəli 17-ci səhifədə)

Bütün bunlar bizim xalqımızın ən yüksək xüsusiyyətlərini göstərir: mərhəmət, imkansızlara diqqət, yardım, birlik, həmrəylik. Amma məsuliyyət də, nizam-intizam da göstərməliyik. Hələ ki, biz bunu mürciyyət formasında dilə gətiririk. Amma lazım olsa, bu, məcburi qaydada tətbiq ediləcəkdir.

Həkimlər öz həyatını, sağlamlığını, yaxınlarının sağlamlığını risk altına qoyurlar, xəstələrə gecə-gündüz xidmət edirlər. Biz həkimlərin fədakarlığını yüksək qiymətləndiririk. Bir daha Azərbaycan xalqı gördü ki, ən çətin dövrdə, bu pandemiya dövründə aparıcı şəxs, aparıcı adam insanların həyatını qoruyan həkimdir. Əlbəttə, bütün başqa amillərlə bərabər, dövlət lazımı tədbirləri görür. Amma son nəticədə xəstələri müalicə edən, onları həyata qaytaran həkimlərdir. Həkimlər gecə-gündüz işləyirlər, insanları xilas edirlər. Bu xəstəlikdən canını qurtaran bütün pasiyentlər, ilk növbədə, həkimlərə minnətdar olmalıdırlar. Bizim polis əməkdaşları, Daxili Qoşunların əməkdaşları gecə-gündüz küçələrdədir, həyatlarını risk altına atırlar, camaatı başa salmağa çalışırlar. İndi onların əməyini yerə vurmamalıyıq. Nəyə görə kimsə özü üçün hansısa xüsusi imtiyaz yaratmaq istəyir. Buna gəldikdə də bildirməliyəm, pandemiya bütün dünyaya göstərdi ki, bu xəstəlik qarşısında hamı bərabərdir. Heç kimə heç bir imtiyaz verilmir və verilməyəcək. Bu, bizim siyasətimizin əsas hissəsindən biridir ki, qanunun aliliyi, bərabərlik daim bərqərar

Prezident İlham Əliyev: “Azərbaycan dövlətinin siyasəti və Operativ Qərargahın bu işlərə gündəlik rəhbərlik etməsi əsas bir məqsədi güdür ki, biz vətəndaşların həyatını, sağlamlığını qoruyaq”

iş otaqlarından yüzlərlə ödəmə kartı çıxıb, yüzlərlə. Mənə verilən məlumata görə, son tutulan icra başçısının iş otağından 140 ödəmə kartı çıxıb. Bu, nədir? Biz bu kartı özünə iş tapa bilməyənlərə veririk. Əvvəl də verirdik. Biz ildə otuz min, qırx min belə adamı ictimai işlərə cəlb edirdik - hansısa binanın rənglənməsi, yaxud da ki, onların bağçaya xidmət etməsi və digər işlərə. Onlar minimum əməkhaqqı səviyyəsində maaş alırdı-

məşğulluqla pul qazanan insanlar dövlət tərəfindən maddi yardımla təmin edilir. Bütün bu işləri biz görürük ki, vətəndaşların sosial və maddi vəziyyətini sabit saxlayaq. Bütün bu addımlar, əlbəttə ki, beynəlxalq birlik tərəfindən də qiymətləndirilir. Mən bunu demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanda pandemiya qarşı mübarizə istiqamətində görül-müş tədbirləri yüksək qiymətləndirib,

Biz bunu etməyə də bilərdik. Kimsə bizə bir söz deyəcəkdi? Yox. Kim bizə irad tuta bilirdi ki, bu ağır dövrdə biz bu təşəbbüsü irəli sür-məsəydik. Amma biz bunu etdik. Çünki biz məsuliyyətli ölkəyik və etibarlı tərəfdaş. Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə görüşü dünya miqyasında onlayn formatda birinci Zirvə görüşü idi. Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşü isə 120 ölkəni birləşdirir. Onu da

təqdir edilir. Bax, bu çətin dövrdə hər kəsin əsl siması üzə çıxdı. Kim nəyə qadirdir, kim ölkəni necə idarə edir, kim böhrana qarşı necə hərəkət edir, kim xalqı, cəmiyyəti səfərbər edə bilib, kim isə, sadəcə olaraq, xarici yardıma möhtac qala-qala başqasından yardım diləyir. Ona görə həm özümüzə, xalqımıza, həm də bütün dünyaya bir daha göstərdik ki, biz ləyaqətli ölkəyik. Bizim üçün milli maraqlar prioritet məsələdir. İnsanların

lar, bu gün 250 manat. Amma onlara çatacaq kartlar icra başçıları tərəfindən götürülür, sonra o pullar mənim-sənilir. Kasıb adamlar da işsiz və pul-suz qalır. Bu, adi cinayətdirmi? Yox. Bu, xəyanətdir. Bunun başqa adı yoxdur. İndiki şəraitdə də bunu davam etdirirlər. Bu adamlarda vicdan deyilən

bizi nümunəvi ölkə adlandırır. Bu, həqiqətən də belədir. Azərbaycanda həm ölkə daxilində, ilk növbədə, bütün lazımı tədbirləri görürük və beynəlxalq müstəvidə də öz sözümüzü deyirik. Mən deyə bilərəm ki, biz 10-dan çox ölkəyə yardım etmişik. Texniki yardım, maliyyə yardımı, təy-

bildirməliyəm ki, bu Zirvə görüşünə təbrik müraciətlərini BMT-nin Baş katibi Quterreş, BMT Baş Assambleyasının prezidenti, Afrika İttifaqının sədri, Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti göndərmişdilər. Onu da bildirməliyəm ki, Qoşulmama Hərəkatı ilə Avropa İttifaqı arasında,

sağlamlığı isə milli maraqlar arasında prioritet yerdədir.

Bugünkü açılış böyük rəmzi mənə daşıyır. Birincisi, ona görə ki, 10 xəstəxana işə düşəndən sonra bizim əlavə 2 min çarpayımız olacaqdır. Amma əsas odur bu, onu göstərir ki, biz qısa müddət ərzində bütün resursları səfərbər edib yüksək nailiyyətlərə nail ola bilmişik.

Əlbəttə ki, həkimlərin fəaliyyətini bir daha qeyd etmək istərdim. Həkimlər doğurdan da böyük fədakarlıq, qəhrəmanlıq göstərirlər. Sizə bundan sonra da uğurlar arzulayıram. Amma xahiş edirəm ki, özünü də yaxşı baxın, xəstələnməyin, həmişə belə vətənpərvər, həmişə peşəkar və xalqı sevən insanlar kimi yaşayın, yəradın, insanlara tibbi xidmət göstərin. Sağ olun.

X X X

Qeyd edək ki, koronavirus pandemiyasının ölkəmizdə yayılması-nın qarşısının alınması, bu virusa yoluxanların müalicəsinin yüksək səviyyədə təşkili, onların tezliklə sağlamlığı istiqamətində görülən işlər birbaşa Prezident İlham Əliyevin nəzarətindədir. Virusun yayılma-ğa başladığı dövrdən dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən zəruri qabaqlayıcı, profilaktik və təxirəsalınmaz tədbirlər görüldü. Təsədüfi deyil ki, COVID-19 ilə bağlı Azərbaycanda görülən işləri Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı bu gün nümunə kimi göstərir. Bu istiqamətdə görülən kompleks işlər çərçivəsində Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə modul tipli 10 yeni xəstəxananın tikintisinin xüsusi əhəmiyyəti var. Bu, tətbiq olunan xüsusi karantin rejimi dövründə ölkənin səhiyyə sisteminin indiyədək görünməmiş bu global çağırışa və arta biləcək xəstə sayına tab gətirməsi üçün mövcud xəstəxanaların infeksiyon çarpayı fondunun artırılması baxımından müstəsna rol oynayır. Hazırda ölkə ərazisində, ümumilikdə, modul tipli daha 9 xəstəxana kompleksinin quraşdırılması aparılır. Onlardan daha biri Bakıda, digərləri isə Gəncə, Sumqayıt, Abşeron, Şəki, İsmayıl-lı, Qəbələ, Qobustan və Şamaxıda quraşdırılacaq. Modul tipli xəstəxanaların istifadəyə verilməsi nəticəsində ölkəmizin səhiyyə sisteminin əlavə 2000 çarpayılıq ehtiyatı yarana-cacaq.

olmalıdır. Ona görə heç kimə heç bir imtiyaz verilməyəcək. Odur ki, karantin rejimini pozan, vaxtını hansısa işə obyektində keçirmək istəyən adamlara qarşı da, - onlar müayyən olunduqda, - ciddi cəza tədbirləri görülür, tətbiq olunur, o cümlədən vəzifəli şəxslərə qarşı. Karantin rejimini pozduqlarına görə artıq bir neçəsi cəzalandırıldı.

Eyni zamanda, əfsuslar olsun ki, biz bu vəziyyətdə milli xainlərin də üzünü gördük. Kasıbın malına, ərzaq payına göz dikən xaindir, bunun başqa adı yoxdur. Bu, oğurluq deyil, bu, kiçik bir cinayət deyil. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən göndərilən ərzaq paylarına sahib çıxmaq istəyən vəzifəli şəxslərin hərəkətinə nə demək olar? Ancaq xəyanət. Mən demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, bir çoxları pandemiyanı müharibə adlandırırlar. Müharibə, əslində, göz qabağındadır. Bu şəraitdə belə adamlara nə ad vermək olar? Ona görə bu adamların cəzalandırılması qaçılmazdır. Eyni zamanda, indiki şəraitdə xüsusilə kasıb adamların məşinini mənimləmək, ictimai işlərə cəlb edilən vətəndaşların ödəniş kartlarını götürüb ondan pul çəkmək, bu da xəyanətdir. Son müddətdə həbs olunan icra başçıların beşi də bu bəd əməllərdə təqsirləndirilir. Son həbslər də onu göstərir. O icra başçıların, onların yaxınlarının, köməkçilərinin

şey yoxdur, vicdanı tam itiriblər. Biz belə ünsürlərə qarşı bundan sonra da amansız mübarizə aparacağıq. Bu gün cəmiyyətimizin bütün sağlam qüvvələri bir amal ətrafında birləşib ki, bu vəziyyətdən az itkilərlə çıxmaq, insanları qoruyaq, xəstələri sağaldaq. Həkimləri qoruyaq ki, onlar insanları qorusunlar, özlərini qorusunlar. Ona görə belə bir vəziyyətdə belə çirkin addımların atılması tamamilə qəbulə-dilməzdir. Bir daha demək istəyirəm ki, bu addımları atanlar, bu cinayətləri törədənlər layiqli cəzalarını ala-caqlar.

Mən deyə bilərəm ki, pandemiya-dan, əlbəttə, bizim iqtisadiyyatımız da zərər çəkir. İstisna deyil ki, ikinci rübün yekunları o qədər də ürəkaçan olmayacaq. Ancaq bu, ikinci dərəcəli məsələdir. Birinci dərəcəli məsələ vətəndaşların sağlamlığıdır. Biz bilirik ki, əgər karantin rejimini bax, dediyim bu səbəblərə görə sərtləşdir-sək, iqtisadi vəziyyətimizə bunun çox mənfi təsiri olacaq. Amma biz buna gedəcəyik. Çünki insanların sağlamlığı və sosial rifahı birinci yerdədir. Məhz bu məqsədlə 3,5 milyard manat vəsait ayrıldı. Pandemiya-dan ən çox ziyan çəkən sahələrdə işini itirən 700 minə yaxın vətəndaşın əmək-haqqının əhəmiyyətli hissəsi dövlət tərəfindən verilir. Bu məqsədlə 600 min işsiz, aztəminatlı və qeyri-formal

yarələr göndərmişik, yük təyyarələri o ölkələrə ki, onlar bizə müraciət edib və onların maddi imkanları məhduddur, onların, belə deyək, müraciət edəcəyi başqa bir ölkə yoxdur. Ondan çox ölkəyə yardım etmişik və hesab edirəm ki, düz etmişik. Çünki məhz belə günlərdə, belə dövrdə insanların da, ölkələrin də əsl siması üzə çıxır. Yaxşı vəziyyətdə hər kəs hər kəslə dostdur. Hər kəs yaxşı sözlər deyir, beynəlxalq tədbirlərdə çıxışlar edir, qarşılıqlı dəstək haqqında danışıq, amma əməldə bunu göstərmək lazımdır, əməldə. Biz o ölkələrdən ki, əməldə bunu göstəririk. Pandemiya-ya qarşı global mübarizədə biz birinci ölkələrdən olduq ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 5 milyon dollar donor ianəsi verdik. Bu yaxınlarda artıq Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi əlavə 5 milyon dollar ianə verdik Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına ki, bizimlə razılaşdırmaqla Hərəkətə üzv ölkələrə yardım göstərilsin. Bilirsiniz ki, mənim təşəbbüslə iki Zirvə görüşü keçirildi - Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə görüşü və Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşü. Hər iki təsisatda Azərbaycan hazırda sədrdir. Bu təşəbbüs vaxtında və yerində olan təşəbbüsdür. Demək olar ki, bütün dünya birliyi bunu alqışlayır və Azərbaycanın rolunu qeyd edir.

mən bilən, bu günə qədər hər hansı bir ciddi təmas olmayıb. Çünki bu iki təsisat fərqli qütblərdə yerləşir və bir çox hallarda onların baxışları üst-üstə düşür. Ona görə bu da bir ilkdir. Əgər biz ölkələrin sayını götürsək, görürük ki, Qoşulmama Hərəkatında 120 üzv, Avropa İttifaqında 27 üzv, artıq 147 və Afrika İttifaqında 55 üzv fəaliyyət göstərir. Düzdür, onların bəziləri Qoşulmama Hərəkatının üzvüdür. Buna baxmayaraq, dünya birliyinin mütləq əksəriyyəti Azərbaycanın təşəbbüsü ilə COVID-19-a qarşı vahid platforma formalaşdırdı. Mən tam səmimiyyətlə deyə bilərəm, özümüzü tərifləmək üçün yox, sadəcə olaraq, həqiqəti dilə gətirmək üçün, Azərbaycan dünyanı birləşdirir. Birincisi, milli zəmində, yəni, ölkə ərazisində görülən bütün işlər, tədbirlər nümunəvi xarakter daşıyır. Sosial-iqtisadi paket adambaşına düşən xərclərə görə dünyada bəlkə də birincilər sırasında. Beynəlxalq müstəvidə özünü məsuliyyətli üzv kimi aparıb və yenə də ümumi daxili məhsula görə bizim qədər donor ianəsi verən olmayıb. Düzdür, bəzi ölkələr böyük rəqəmlər bəyan ediblər, amma hanı o vəsait, yoxdur. Bizimki isə nağd verilib. Beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində irəli sürülmüş təşəbbüslər də dünya birliyi tərəfindən birmənalı şəkildə yüksək qiymətləndirilir və

ASCO-nun sədri: “Dövlətimizin həyata keçirdiyi qətiyyətli və qabaqlayıcı tədbirlər sayəsində ölkəmiz koronavirus pandemiyası ilə mübarizədən də üzüağ çıxacaq və tezliklə əvvəlki firavan həyatımıza davam edəcəyik”

Bu sözlər ASCO-nun sədri Rauf Vəliyevin Ramazan bayramı münasibəti ilə Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin kollektivinə mayın 22-də ünvanladığı təbrik məktubundan götürülüb. Təbrikdə deyilir:

Hörmətli həmkarlar!

Qarşıdan yer üzünün bütün insanlarını nəcib, xeyirxah əməllərə dəvət edən, onları dünyada sülhün, əmin-amanlığın, dostluq və qardaşlığın bərqərar olması naminə birgə söylər göstərməyə çağıran mübarək Ramazan bayramı gəlir.

Sizi əzəməti hüduzsuz olan bu bayram münasibətilə ürəkdən təbrik edir, sizə uzun ömür, möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, süfrələrinizə ruzi-bərəkət, müstəqil Azərbaycanımızın daha da qüdrətlənməsi naminə şərafli işinizdə

uğurlar arzulayıram.

Gənc, müstəqil Azərbaycanda din dövlətdən ayrı olsa da, İslama, onun ayrı-ayrı mübarək bayramlarına yüksək hörmət, ehtiram mövcuddur. İnsanların dini etiqad azadlığının ən yüksək səviyyədə təminatı üçün bütün zəruri tədbirlər həyata keçirilir. Müxtəlif milli və dini mərasimlər, o cümlədən, on bir ayın sultanı sayılan Ramazan bayramı hər il dövlət səviyyəsində təntənəli şəkildə qeyd olunur.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin dediyi kimi, bu müqəddəs bayramın dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi bizim multikultural və tolerant prinsiplərə necə yüksək qiymət verməyimizi nümayiş etdirir. Bu gün biz dünyaya bir daha qəlbimizdəki milli dəyərlərə sadıq olduğumuz

qədər bəşəri dəyərləri də yaşatdığımızı bəyan edirik. Dini, milli rəngarəngliyimizi mənəvi bütövlüyümüzün zənginliyi kimi qəbul edirik.

Hər dəfə belə bayramların sevincini yaşayanda bizə müstəqil dövlətlə yanaşı, möhkəm din-dövlət münasibətləri, nadir multikultural mədəniyyət nümunəsini əmanət edən Ulu öndər Heydər Əliyev şəxsiyyətinin uralığı və müdrikliyi qarşısında bir daha baş əyirik.

Bugün multikulturalizm ənənələri, tolerantlıq mühiti ilə seçilən Azərbaycanda müxtəlif xalqların və dinlərin nümayəndələrinin mehriban bir ailə kimi yaşadığını müşahidə etmək də, gündən-günə gözəlləşən paytaxtımızın dünya miqyasında dinlərarası dialoqun

aparılması üçün bir mərkəzə çevrildiyini görmək də çox xoşdur. Yurdumuzun dünyada digər xalqlara və dini konfessiyalara hörmətlə yanaşan modern müsəlman ölkəsi kimi tanınmasında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın da xidmətləri əvəzsizdir.

Oruculuq mərasimləri hər il cəmiyyətimizdə birlik və bərabərliyin təntənəsinə çevrilir. İnsanlarda vəhdət və humanizm duyğularını, yurd sevgisini daha da gücləndirən Ramazan bayramını çox təəssüflər olsun ki, bu il bizdən asılı olmayan səbəblər üzündən əvvəlki coşqu, təntənə ilə qeyd edə bilmirik.

Bütün dünyanı cənginə alan “COVID-19” Azərbaycanımızdan da yan keçmədiyindən iki aydan

çoxdur ki, karantin rejimi şəraitində yaşayır və işləyirik.

Amma əminik ki, cənab İlham Əliyevin müdrik, uzaqgörən siyasəti, həyata keçirdiyi qətiyyətli və qabaqlayıcı tədbirlər sayəsində ölkəmiz koronavirus pandemiyası ilə mübarizədən də üzüağ çıxacaq və tezliklə əvvəlki firavan həyatımıza davam edəcəyik.

Qoy xalqımızın səadəti, əmin-amanlığı, gənc müstəqil dövlətimizin tərəqqisi ilə bağlı bütün arzu və diləklərimiz Tanrı dərgahında qəbul olunsun və Uca Yaradan mərhəmətini Odlar yurdunun üstündən heç vaxt əskik etməsin.

Bayramınız mübarək olsun!

Rauf Vəliyev,

*“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi”
Qapalı Şəhərdə Cəmiyyətinin sədri*

**Sərhədlər tanımayan
“COVID-19” dünyanın dörd
tərəfini basıb. Daha təəccüb-
lüsü budur ki, bütün həyatını
iflic etdiyi ölkələr arasında bu
virus peyda olana kimi, iqtisadi
qüdrəti, səhiyyəsinin inkişafı
ilə öyünən dövlətlər də az deyil.**

Deməli, bəşəriyyətin yeni düşməni ilə mübarizədə ölkələrin maliyyə imkanları, səhiyyələrinin yüksək inkişafı qədər əhəmiyyətli başqa amillər də var. Bir çox ölkələrin gözdən qaçırdığı və ya arxa plana keçirdiyi məsələlər xoşbəxtlikdən canım Azərbaycanda diqqətdən kənarda qalmadı. İnfeksiya ilə mübarizədə vəziyyətin ilk günlərdən dövlət tərəfindən effektiv idarə edilməsi də, vətəndaşların yüksək məsuliyyəti də bütövlükdə xalqımızın, dövlətimizin, Azərbaycanımızın xeyrinə işlədi.

Qısa bir zamanda zəruri infrastrukturun yaradılması, bütün dövlət qurumlarının pandemiya ilə mübarizəyə səfərbər olunması, virusa yoluxmaların yayılmasının qarşısının alınması və yoluxanların müalicəsi üçün lazımı tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində ölkəmizdə digər dövlətlərlə müqayisədə itki az oldu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 19-da Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində olan Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin Bakının Nizami rayonunda yerləşən 3 sayılı DOST mərkəzinin açılışında iştirak edərkən müxbirin Azərbaycanda koronavirusun qarşısının alınması ilə bağlı görülən işlər və həyata keçiriləcək tədbirlər barədə sualını cavablandırarkən deyib ki, koronavirusla bağlı işlər əvvəldən Azərbaycanda çox düzgün istiqamətdə aparıldı və bunu həm Azərbaycan xalqı görür və təqdir edir, həm də beynəlxalq təşki-

Dənizçilərin təbiət etibarı ilə intizamlı olmaları ASCO-da koronavirusla mübarizədə iş çox yaradı

latlar. Bu günə qədər mən vətəndaşlardan gündə yüzlərlə məktub alıram. Yəni, pandemiyanın ilk günlərindən minlərlə məktub almışam və bütün bu məktublar təşəkkür xarakterli məktublardır. Çünki doğrudan da qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi bizi böyük bəladan xilas etdi. Yenə də hər şey müqayisədə ölçülür. Əhalisinin sayı Azərbaycanla eyni olan inkişaf etmiş ölkələrdə vəziyyət necədir, Azərbaycanda vəziyyət necədir? O ölkələrin bəzilərində bu günə qədər 10 minə yaxın insan vəfat etdi. Azərbaycanda vəfat edənlərin sayı kifayət qədər azdır. Eyni zamanda, qabaqlayıcı, məhdudlaşdırıcı tədbirlər imkan verdi ki, biz pandemiyanın geniş vüsət almasının qarşısını ala və buna nail olduq. Təsədüfi deyil ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı bizim bu sahədə gördüyümüz işləri yüksək qiymətləndirir və Azərbaycanı nümunəvi ölkə adlandırır. Bu, bizim gördüyümüz işlərə verilən böyük qiymətdir. Mən bilmirəm başqa bir ölkəyə belə bir ad verilib, yoxsa yox. Bu, doğrudan da görülmüş işlərin məntiqi

nəticəsidir. Çünki bəri başdan bizim əsas məqsədimiz xalqımızı, vətəndaşlarımızı bu xəstəlikdən qorumaq idi. Bütün digər iqtisadi məsələlər, iqtisadiyyatın tənəzzülə uğraması, iqtisadiyyatda yaranan biləcək problemlər arxa plana keçdi. Halbuki biz bu məsələlərlə də ciddi məşğul olmuşuq. Amma birinci məsələ insanların sağlamlığı, ikinci məsələ insanların sosial təminatı idi ki, biz hər ikisini də təşkil etdik”...

Pandemiyanın ilk günlərindən başlayaraq dövlət vəziyyəti nə qədər məharətlə idarə etdisə, əhali də dövlətin həyata keçirdiyi tədbirləri bir o qədər ürəkdən dəstəklədi. Peşələrindən asılı olmayaraq bütün insanların nümayiş etdirdiyi ciddi nizam və qoyulan tələblərə riayət edilməsi nəticəsində sabaha ümidlə baxa bilirik.

Yeri gəlmişkən, “Dost”da dövlətimizin başçısı belə bir narahatçılığını da dilə gətirib ki, pandemiya hələ başa çatmayıb, virus qeyb olmayıb, bu virus dolaşacaq. Ona görə hər kəs özünü, öz yaxınlarını qorumaqlıdır, öz məsuliyyətini hiss etməlidir və nizam-intiza-

ma da əməl etməlidir.

Bütün xalqımız kimi, ASCO-da da belə düşünürlər ki, məhz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qətiyyətli və düşünlü addımları, gördüyü təxirəsalınmaz tədbirlər “COVID-19”-a ölkəmizdə əl-qolunu geniş açmağa imkan vermədi.

Virusla mübarizə ilk gündən hər kəsdən və hamıdan ciddi intizam tələb edirdi. Dənizçilərin isə təbiət etibarı ilə intizamlı olduqları heç kimə sır deyil. Şəxsi məsuliyyət hissini heç vaxt unutmurlar, dənizdə də, sahilə də intizamlı davranışı ilə seçilir, qayda-qanunlara, tövsiyə və tələblərə həmişə ciddi yanaşırlar.

Mənə elə gəlir ki, bir çox sahələrdə olduğu kimi, Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyində də “COVID-19”-a yoluxma hallarının qeydə alınmamasının səbəbini həm də dənizçilərin intizamlı təbiətində, çətin vəziyyətlərə daha hazırlıqlı olmalarında axtarmaq lazımdır.

ASCO-nun donanmalarında, idarə, müəssisə və təşkilatlarında çalışanların, hətta gələcəyin də-

nizçilərinin – Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında və Dənizçilik Kollecinə təhsil alan tələbələrə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın tələblərinə necə məsuliyyətlə yanaşdıqlarını, qayda-qanunları necə vicdanla yerinə yetirirdiklərini görmək lazım idi. Görənlər yəqin ki, dediklərimlə tam razılaşırlar.

Nə qədər ki, virus tamam yox olmayıb, sosial məsafə, sanitar-gigiyena qaydalarına riayət edilməsinə vacib əməllər kimi yanaşmalıyıq. Bu qaydalar bir çox yoluxuculara qarşı səmərəli mühafizəni təmin etməkdə əhəmiyyətli rol oynaya biləcəyindən, müəyyən mənada yaşam tərzimizə çevrilməlidir.

Başqa sözlə, bizi qoruyan şeylərdən dərhal niyə imtina edək? Bütün dünyada virus üzərində tam qələbə çalınmadək “COVID-19” təhlükəsindən qorunmanın yeganə düzgün yolu müvafiq sosial davranış, şəxsi gigiyena qaydalarına ciddi riayət etməkdir.

Rasif TAHİROV

Karantin günlərində diqqətdən kənarda qalan veteran dənizçi olmadı

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) əməkdaşları xüsusi diqqət və qayğıya ehtiyacı olan, aztəminatlı veteran dənizçi ailələrə maddi və mənəvi dəstək göstərməklə, dövlətin bu istiqamətdə apardığı sosial aksiyalarda fəal iştirak edirlər.

ASCO-nun əməkdaşları Bakının müxtəlif ərazilərində yaşayan aztəminatlı veteran dənizçi ailələrə baş çəkib, onlara gündəlik qida məhsullarından ibarət bağlamalar təqdim ediblər.

Dənizçilər profilaktik söhbətlər də aparırlar. Belə ki, veteran əməkdaşlara ölkədə elan edilən xüsusi karantin rejiminə əməl olunmasının zəruriliyi barədə məlumat verilib, onların evdə qalmağının vacib olduğu vurğulanıb.

Qocaman dənizçilər öz növbələrində göstərilən diqqət və qayğıya görə ASCO-nun rəhbərliyinə və kollektivinə təşəkkürlərini bildiriblər.

Ümumiyyətlə, ASCO-da veteran əməkdaşlara daim xüsusi diqqət və qayğı göstərilir. ASCO-nun müvafiq departament və şöbələrinin əməkdaşları

karantin rejimi günlərində yaşı 60-dan yuxarı olan, eyni zamanda veteran dənizçilərlə mütəmadi əlaqə saxlayır, onların maddi və mənəvi vəziyyətləri ilə maraqlanırlar.

Dənizçilər bu cür sosial dəstək tədbirləri bundan sonra da davam etdirəcəklər.

Ən böyük arzusu mahir gəmi kapitanı olmaqdır

www.seanews.az və Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının birgə gerçəkləşdirdiyi “ADDA-nun məzunu” layihəsində bu dəfə “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) Xəzər Dəniz Neft Donanmasının “Kapitan Ağasıyev” gəmisinin elektrik mexaniki Sadiq Zeynalovdur.

Sadiq Zeynalov 1994-cü il 2 iyunda Bakıda anadan olub.

2011-2015-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında “Elektrik mühəndisliyi” ixtisasına (qiyabi) yiyələnib.

2017-ci ildə ASCO-nun Xəzər Dəniz Neft Donanmasına məxsus “Mühəndis Balarza Məmmədov” gəmisində işə qəbul edilib. Bir il bu gəmidə elektrik kimi çalışıb.

2018-ci ildə elektrik mexaniki vəzifəsinə irə-

li çəkilib. ASCO-nun bir neçə gəmisində etimadı layiqincə doğruldan Sadiq hazırda “Kapitan Ağasıyev” gəmisinin heyəti sırasındadır. 2019-cu ildən ikinci ali təhsil alır. Hazırda Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının “Dəniz naviqasiyası mühəndisliyi” ixtisasına (qiyabi) yiyələnir.

Səbəbini Sadiq Zeynalov belə izah edir: “Həyat prinsipim çox sadədir: arzula və çalış. Peşəkar gəmi kapitanı olmaq ən böyük istəyimdir. Bunun üçün ölümdən gələn edirəm. İnənirəm ki, hədəfimə nail olacağam”.

Dövlət Dəniz Agentliyi 100 ailəyə yardım edib

Prezident İlham Əliyevin “Biz birlikdə güclüyük!” şüarına dəstək olaraq Dövlət Dəniz Agentliyinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə 100 tənha, kimsəsiz və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan ailələrə ərzaq məhsullarından ibarət sovgatlar paylanıb.

Agentlikdən bildirilib ki, Dəniz Agentliyinin əməkdaşları vətəndaşlara pandemiya ilə mübarizədə həyata keçirilən tədbirlər, şəxsi gigiyena qaydaları, sosial təcridolmanın vacibliyi barədə məlumat verib. Sakinlərdən bu həssas dövrdə evdə qalmaları, ciddi karantin

rejimində və müəyyən edilmiş sosial izolyasiya tələblərinə əməl etmələri xahiş olunub.

Bununla kifayətlənməyən dənizçilər dövlətin bu istiqamətdə apardığı sosial aksiyalarda da həmişə yaxından iştirak edirlər.

Xeyirxah aksiya çərçivəsində Sosial inkişaf və nəqliyyat şöbəsinin əməkdaşları Bakının müxtəlif ərazilərində yaşayan 100-dən çox veteran və hazırda ASCO-nun müxtəlif strukturlarında çalışan aztəminatlı işçilərə baş çəkib, onlara müxtəlif ərzaq məhsullarından ibarət yardım sovgatı təqdim ediblər.

Belə aksiyalar zamanı həmçinin ailələrlə yeni növ koronavirus pandemiyasına qarşı qorunmaları və evdə qalmaları barədə profilaktik söhbətlər aparılıb. Dənizçilərin hər gəlişinə sevindiklərini gizlətməyən veteranlar xüsusi ilə karantin günlərində onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Dənizçilərin hər gəlişinə sevindiklərini qayğıya ehtiyacı olanların gözlərindən də oxumaq çətin deyildi

Sirr deyil ki, yaşlı, tənha və aztəminatlı adamların diqqətə, qayğıya daha çox ehtiyacı var. Bu həqiqəti “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-də (ASCO) da yaxşı bilirlər. ASCO-nun müvafiq departament və şöbələrinin əməkdaşları gözləri yol çəkənlərin maddi və mənəvi vəziyyətlərini yaxşılaşdırmaq üçün tez-tez qapılarını döyürlər.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə daşınmaları iki dəfədən çox artırmaq mümkündür

Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolu yeni tip koronavirus (COVID-19) infeksiyası riski ilə əlaqədar yük daşınmalarında problemləri aradan qaldırmağa kömək etmək iqtidarındadır.

BTQ magistralı Avrasiyada bütün növ yüklərin təhlükəsizlik daşınmasında xüsusi imkanlara malikdir. Türkiyə tərəfi yeni tip koronavirusun yayılması ilə iqtisadiyyata və ticarət dövriyyəsinə mənfi təsirini azaltmaq üçün gördüyü tədbirlər sırasında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunda daşınmaların intensivliyini

artırmağa da ciddi diqqət yetirir.

Bu barədə açıqlama verən Ticarət naziri Rəşad Pekcan bildirib ki, BTQ 2,5 min ton həcmində yük daşımaqla ticarətin xidmətindədir və tələbat olarsa, bu həcmi iki dəfədən çox artıraraq 6 min tona çatdırmaq mümkündür. “Hazırkı dövrdə dəmir yollarına üstünlük verməyimiz lazımdır. İran ilə problemlərimizi də Kapıköy bağlantılı dəmir yolu ilə həll etdik. Təməssiz ticarət fəaliyyətlərimizi reallaşdırmağa bildik”, - deyən nazir qeyd edib.

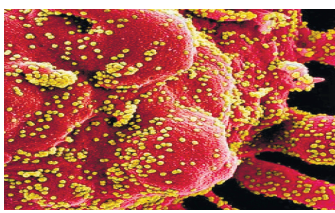
Sabir Şahtaxtı

Yüksək effektivliyə malik peyvənd tapılmasa, yeni növ koronavirus bəlkə də məhv olmayacaq

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) fəvqəladə hallar proqramının icraçı direktoru Maykl Rayan koronavirus pandemiyasının bütün Yer kürəsində sürətlə yayılmasından sonra bu infeksiyanın tamamilə məhv edilə biləcəyinə şübhə ilə yanaşır.

ÜST rəsmisi Cenevrədə keçirilən brifinqdə bu virusun əhali arasında "məskunlaşa" biləcəyi ehtimalını da dilə gətirib. O, qeyd edib ki, yüksək effektivliyə malik peyvənd tapılmasa, yeni növ koronavirus bəlkə də məhv olmayacaq.

Mütəxəssis bildirib ki, insanda Qazanılmış İmmun Çatışmazlığı Sindromunun (QİÇS) törədici olan immün çatışmazlığı virusunun (HİV) da kökünü kəsmək mümkün deyil. Lakin tibb elmi bu virusa qarşı dərman preparatları və preventiv tədbirlər hazırlayaraq, onun qorxuncuğunu azalda bilib. Xəstəliklər arasında müqayisə aparmaq

niyyətində olmadığını bildirən M.Rayan oxşar ssenarinin koronavirusla da mümkün ola biləcəyini istisna etməyib.

ÜST rəsmi vurğulayıb ki, təhlükəli ağciyər xəstəliyi COVID-19-un törədici SARS-CoV-2 virusunun kökünü Yer üzündən kəsmək üçün yeganə şans yüksək effektiv peyvənddən asılıdır. Belə bir peyvənd maddəsi yetərli həcmdə istehsal edilməli, dünyada hamı üçün əlçatanlı olmalı və insanlar onlara bu peyvəndin vurulmasına razılıq verməlidirlər.

Bundan başqa o, dünyanın müxtəlif ölkələrində səhiyyə sisteminin zəif inkişaf etməsini və ümumiyyətlə insanlar ara-

sında peyvəndə qarşı skeptik yanaşmanın geniş yayılmasını da növbəti əngəllər kimi dəyərləndirib. M.Rayan hazırda bir sıra xəstəliklərə qarşı effektiv peyvəndlərin mövcudluğuna baxmayaraq, onlardan effektiv istifadənin mümkün olmamasından şikayətlənib və hər il qızılcaya yoluxanların çoxalmasına diqqət çəkib.

ÜST eksperti Maria van Kerkhove isə bildirib ki, hazırkı mərhələdə virusa yoluxanların müəyyən edilməsi, onların təcrid olunması və onlarla təmasda olan şəxslərin nəzarətə götürülməsi, eləcə də xəstələrin effektiv müalicəsi sayəsində virusun yayılmasını nəzarətdə saxlamaq mümkündür. Bununla yanaşı peyvənd və dərman preparatları üzərində iş aparılır və yüksək təsirli dərman vasitələri virus üzərində qələbəni təmin edə bilərlər.

Elgün Niftəli

Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı koronavirus pandemiyasının yayılması səbəbindən planlaşdırılmış iclasları təxirə salıb

Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı (IMO) koronavirus pandemiyasının yayılması səbəbindən planlaşdırılmış iclasları təxirə salıb.

İnsan amili, Təlim və Növbəçəkmə üzrə Alt Komitənin 1-5 iyun 2020-ci il tarixlərində keçirilməsi nəzərdə tutulan 7-ci sessiyası, Texniki Əməkdaşlıq Komitəsinin 15-18 iyun 2020-ci il tarixlərində keçirilməsi nəzərdə tutulan 70-ci sessiyası təxirə salınıb.

Bununla yanaşı, Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı tərəfindən Asanlaşdırma Komitəsinin 20-24 aprel 2020-ci il tarixlərində keçirilməsi nəzərdə tutulan 44-cü sessiyasının, Dəniz Üzgüçülüğünün Təhlükəsizliyi Komitəsinin 13-22 may 2020-ci il tarixləri

üçün planlaşdırılan 102-ci sessiyasının, Məlumatların uyğunlaşdırılması üzrə Beynəlxalq Dəniz Təşkilatının Ekspertlərinin 27 aprel-1 may 2020-ci il tarixində keçirilməsi nəzərdə tutulan 2-ci iclasının, "Dəniz təchizatı zənciri üzrə dəniz limanlarında həyata keçirilən əməliyyatlara dair məlumat standartlarına vahid yanaşma" adlı 30 aprel 2020-ci il tarixində keçirilməsi nəzərdə tutulan dəniz limanı müşavirəsinin təxirə salınması haqqında qərar qəbul edilib.

Baş katib dənizçiləri dənizdə pandemiya qarşı global mübarizənin ön cəbhəsindəki insanlar adlandırır

Beynəlxalq Dəniz Təşkilatının (IMO) Baş katibi Kitak Lim dənizçilərə məktub ünvanlayıb.

O, məktubda dənizçiləri dənizdə pandemiya qarşı global mübarizənin ön cəbhəsindəki insanlar adlandırır: "Qlobal təchizat prosesini qorumaq üçün dənizçilərin qarşılaşdıqları problemlər və sınaqlar haqqında eşitdiyimiz bəzi hekayələr məni çox təsirləndirib. Əmin ola bilərsiniz ki, hamımız çətinlikləri başa düşürük. Siz tək deyilsiniz və sizi unutmamışıq".

Baş katib qeyd edib ki, hazırda beynəlxalq müstəvidə dəniz limanlarının fəaliyyətinin dayanması və ya məhdudlaşdırılması

səbəbindən yüzrlərlə yük və sərnişin daşıma reysləri ləğv edilib. Əksər ölkələrdə ayrı-ayrı vətəndaşların səyahət və hərəkətinə qoyulan məhdudiyyətlər bir çox dənizçilərin də gəmilərdə məcburi qalmasına, sahildə çıxma bilməməsinə və heyətin dəyişməsi üçün gəmiyə gələ bilməmələrinə səbəb olub. Sərhədlərin bağlanması bəri IMO prob-

lemin həllini tapmaqda həmkarlar ittifaqları, gəmi mülkiyyətçiləri, hökumətlər və BMT-nin digər qurumları ilə, xüsusən də Beynəlxalq Əmək Təşkilatı ilə əlaqədardır.

Bununla belə, Kitak Lim IMO-ya üzv dövlətlərə məktub göndərərək, dənizçiləri "əsas işçilər" olaraq tanımağa, sənədlərindəki maneələri aradan qaldırmağa çağırıb.

Qərarqahı Londonda yerləşən Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı (IMO) Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) ixtisaslaşmış qurumudur. IMO-nun əsas məqsədi gəmilərin təhlükəsizliyini və etibarlılığını təmin etmək, həmçinin dənizlərin çirklənməsinin qarşısını almaqdır.

Mavritaniyada problemlə üzləşən Azərbaycan dənizçilərinə lazımi köməklik göstərilir

Mavritaniya İslam Respublikasında fəaliyyət göstərən, dənizçiləri işlə təmin edən xarici şirkət tərəfindən dəvət alan, lakin ciddi çətinliklərlə qarşılaşan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarından ibarət 4 dənizçi mövcud problemlərlə əlaqədar olaraq Azərbaycanın Mərkəz Krallığındakı səfirliyinə müraciət ünvanlayıb.

Bu barədə Dövlət Dəniz Agentliyi məlumat yayıb.

Bildirilib ki, müraciətə dərhal reaksiya verilərək Dövlət Dəniz Agentliyi tərəfindən dənizçilərlə əlaqə saxlanılıb, dənizçilərin problemlərinin həlli istiqamətində vacib addımlar

atılaraq onların otel və digər xərcləri ödənilib, lazımi köməkliyin göstərilməsi təmin edilib.

Dövlət Dəniz Agentliyi, Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə birgə dənizçilərlə mütəmadi əlaqə saxlayaraq onların problemlə-

rinin aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlər görməkdədir.

Koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar Mavritaniya İslam Respublikası və Azərbaycan Respublikasında xüsusi karantin rejiminin tətbiqi, sərhədlərin bağlı olması, gediş gəlişin qadağan edilməsi səbəbindən dənizçilərin ölkəyə qayıtmasının mümkünsüzlüyünü nəzərə alaraq onların gündəlik problem və çətinliklərinin həlli üçün lazımi addımlar atılır, bütün maddi ehtiyaclar ödənilir.

Qeyd edək ki, karantin rejimi bitdikdən sonra yaranan ilk fürsətdə dənizçilərin vətənə dönməsi təmin ediləcək.

Planetimizdə koronavirus pandemiyasının tüğyan etdiyi bir dövrdə insanların tibbi maska və əlcəklərlə təmin edilməsi, karantin xəstəxanalarının təşkili ölkələrin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biridir. Lakin ekspertlər üfüqdə daha bir problem - global ərzaq təminatının da olduğu barədə xəbərdarlıq edirlər. Hələ də məhsul və neçə müddət davam edəcəyi bəlli olmayan bu epidemiyaya ilə əlaqədar bəzi ölkələrdə ərzaq ehtiyatı yaradılmasına başlanılıb.

"Foreign Policy" jurnalında pandemiya ilə əlaqədar sərhədlərin bağlanması fonunda bir sıra ölkələrin ərzaq tədarükünə dair təşviş içində olduqları bildirilir. Belə ki, ən böyük taxıl ixracatçısı olan Rusiya iyuna qədər ixracı dayandırılıb, taxılın ən iri idxalçısı olan Misir isə ölkədən paxlalı bitkilərin ixracına məhdudiyyət qoyub. Arqentinada isə soya məhsulları istehsalçıları federal hökumətin qərarına zidd olaraq anbarları bağlayıblar. Artıq Hindistan-

Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı limanlara malik olan bütün ölkələri dəniz nəqliyyatının hərəkətini dayandırmağa, gəmilərdə çalışanların sağlamlığını və təhlükəsizliyini təmin etməyə çağırır

dan Kanadaya soğan və yumurta ixracı da dayandırılıb. Ekspertlər 2008-ci ildə baş vermiş global maliyyə böhranı vaxtı da analoji sindromun meydana gəldiyini, taxıl və dənli bitkilərin qiymətlərində artım olduğunu xatırladırlar.

Analitiklər vurğulayıb ki, ərzaq mallarının qiymətlərində baş verə biləcək artım dünya əhalisinə daha da yoxsullaşmasına səbəb olacaq. Bundan başqa, kənd təsərrü-

fatında çalışan milyonlarla miqrant sərhədlərin bağlanması səbəbindən işsiz qalıb. Şərqi Avropa ölkələrindən Fransa, İtaliya, Almaniya və İspaniyada aqrar fermalarda mövsümi işləyənlər də eyni problemi yaşayırlar. Logistika problemləri və işçi çatışmazlığı ucbatından böyük şəhərlərin supermarketlərində meyvə və tərəvəz qıtlığı da gözlənilir. Dünyada ticarət məqsədli mal və məhsulların daşınmasının

90 faizini həyata keçirən dəniz gəmiçiliyi də demək olar ki, dayanıb. Belə ki, indi yük gəmilərinin limanlara girişi də qadağan edilib.

Bütün bu proseslərin fonunda dünyada ərzağın qiyməti də artır. Kənd Təsərrüfatı Bazarı İnformasiya Sistemi (AMIS) son məlumatına görə, taxılın qiyməti 8 faiz, düyü isə 11,3 faiz bahalaşıb. Qeyd olunub ki, qiymət artımından ən çox yoxsul ölkələr təsirlənəcək. Çünki bahalı ərzaq məhsulları idxalı həmin ölkələrin milli valyutalarına da mənfi təsir göstərəcək.

Ekspertlər qeyd edirlər ki, indiki vəziyyət 2008-ci il böhranından fərqlənir. Onlar bildirirlər ki, hazırda dünyada daha çox ərzaq ehtiyatı var, aqrar sahədə istehsalın vəziyyəti də yaxşıdır. Məsələn, ABŞ Kənd Təsərrüfatı Departamenti bu il ölkədə rekord miqdarda taxıl məhsulunun

olacağını bəyan edib. Çin və Rusiyanın ərzaq ehtiyatları da kifayət qədər çoxdur. Ən başlıca vəzifə isə bu il məhsul yığımının yüksək səviyyədə həyata keçirilməsi olacaq. Digər imperativ amil ticarət yollarının açıq olmasıdır. Qeyd olunur ki, tədarükçü və idxalçı ölkələr koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar ticarət baryerlərini mümkün qədər azaltmalı, ixrac məhsullarına vergiləri artırmaqdan çəkinməlidir. Digər tərəfdən, limanlarda çalışan fəhlələrin və gəmi heyətlərinin çevik koronavirus testindən keçirilməsi, bununla da dəniz ticarətinin təmin edilməsi də zəruridir. Qiymətlərin bahalaşmasının qarşısını almaq üçün hökumətlərə tarifləri və vergiləri azaltmaq da təklif olunur. Ekspertlər bu kontekstdə daha çox logistika xərci tələb edən global yükdaşıma-ları yerinə, indi regional ərzaq

məhsulları ticarətinə üstünlük verilməsinin səmərəli olacağı qənaətinə diqlər.

AMIS-in hesabatında qeyd edilir ki, bütün bu addımlar global ərzaq bazarı-nın sabitləşməsi və dünyada ərzaq qıtlığının qarşısının alınmasına kömək edəcək. Eyni zamanda, regionların və konkret ölkələrin hansı ərzaq məhsullarına tələbatı olması və tədarük planlarının da buna uyğun tərtib olunaraq çevik təchizatın həyata keçirilməsi də təklif olunur. Bu məqsədlə hökumətlərə ərzaq ehtiyatı və tələbatı barədə şəffaf informasiyalar təqdim etmək tövsiyə edilib. Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı limanlara malik olan bütün ölkələri dəniz nəqliyyatının hərəkətini dayandırma-mağa, gəmilərdə çalışanların sağlamlığını və təhlükəsizliyini təmin etməyə çağırır.

Oqtay Bayramov

ASCO-nun gəmiləri dənizlərə də yaraşır, Azərbaycan da

BU GƏMİLƏR BİZİM – MÜSTƏQİL AZƏRBAYCANINDIR!

**DƏNİZLƏRƏ DƏ YARAŞIR,
AZƏRBAYCAN DA.
AMMA BU GƏMİLƏR TƏKCƏ
YARAŞIQ ÜÇÜN DEYİL.**

Planlaşdırılmış təmirə dayanan gəmilərdən başqa, nəqliyyat və neft donanmalarının demək olar ki, bütün gəmiləri – gəmi-bəzələr, tankerlər, teploxodlar, borudüzən, kran, təchizat, yedək gəmiləri... iş başındadır. ASCO-nun Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının gəmiləri həmişəki kimi, ən müxtəlif yükləri təyinat limanlarına vaxtında və itkisiz çatdırmaqla, Xəzər Dəniz Neft Donanmasının gəmiləri isə dənizdə neft istehsalı üçün zəruri dəniz nəqliyyatı xidmətlərini yüksək keyfiyyətlə yerinə yetirməklə məşğuldurlar.

Beləcə, dənizçilərimiz pandemiya dövründə də ASCO-nun əmək salnaməsinə uğurlu səhifələr yazmaq üçün səfərləri bir-birinə calayırlar.

Hər gün neçə gəmi açıq dənizə çıxır.

Hər gün neçə gəminin həyatı səfəri uğurla başa çatdırdığı barədə məlumat verir.

Hər gün neçə gəmi növbəti səfərə hazırlaşır.

Dənizçilər heç bir səfərə etinasız yanaşmır-

lar. Hər səfərdə itkisiz daşınan yüklər də, gəmilərimizin fəal iştirakı ilə Xəzərin dərinliklərindən çıxarılan “qara qızıl” da gənc, müstəqil Azərbaycanımızın iqtisadi qüdrətinin daha da artmasına töhfə-

mizdir.

Uzun və ya qısalığından asılı olmayaraq, dalgalar qoynunda hər səfər həmişə bir sınaq olub. Dənizçilər də bu sınaqdan uğurla çıxırmağa çalışıblar. “Covid-19” pandemi-

yası da bir sınaq, bir imtahanıdır. Və həm də təkcə dənizçilər üçün yox, hamımız üçün.

Başqa sözlə, bu sınaqdan birlikdə çıxmalıyıq.

Birlikdə daha güclü oluruqsa, deməli, bütün

bəşəriyyətə müharibə elan edən “Covid-19” üzərində də qələbəmizi birlikdə bayram edəcəyik.

O gün uzaqda deyil...

“DƏNİZ”

HƏR ŞEYƏ RƏĞMƏN...

İki alpinist – optimist və pessimist uçuruma asır.
Pessimist: Yıxılıram.
Optimist: UÇURAA-AM!!!

Bu ilin yazından həyatımız dəyişib. Onu dəyişdirən isə gözlə görünməyən virusdur. Sözlün əsl mənasında sağlamlığımıza təhdid, fəaliyyətimizə, maraq dünyamıza, mənəviyyətimizə təsir göstərir.

Sağlamlıq məsələsinə gəldikdə, uşaqlıqdan eşitmişik: “İnsanın sağlamlığı öz əlindədir”. Düzdür, onda belə xəstəliklə qarşılaşmamışdıq, amma yenə də: “Özünü qoruyanı Allah qoruyar”. Gigiyena qaydalarına əməl etmək, ictimai yerlərdə məsafə saxlamaq, maska-əlcək taxmaq imkanı özümüzdədir. Bəs məsuliyyət hissi necə?

Yaddan çıxarmırıq ki, əzizlərimizin, qohum-qonşumuzun, əməkdaşlarımızın, bir sözlə, toplum olaraq xalqın sağlamlığı həm də hər birimizin məsuliyyətidir. Xüsusi karantin rejiminin tətbiqi məhz bizim sağlamlığımızın qorunması, virusun yayılmasının qarşısını almaq üçün atılmış addımdır.

Bilirsinizmi?

Karantin Orta əsrlərdə Venesiyada tətbiq edilib. O dövrdə profilaktika məqsədi ilə səyahətçiləri xüsusi adada yerləşdiriblər.

“Karantin” termin olaraq

öz adını 40 rəqəmindən (ital. quaranta) alıb. Bu rəqəm tibbi deyil, dini mənə yükü ilə seçilib. Belə ki, yəhudilərin Misirdən çıxışı 40 gün çəkib. İsa Məsih səhrada 40 gün sınağa çəkilib, Pasxa öncəsi başlayan Böyük Pəhriz 40 gün davam edir.

İtalyan dilində “karantin” (quarantena) və “Böyük pəhriz” (Quaresima) bir-biri ilə həmahəngdir.

Beləliklə, karantin məhz əsrlərboyu öz kəsərini təsdiqləmiş tədbir olduğundan bu gün də tətbiq edilir. Karantin rejimi nə qədər baha başa gəlsə də, dövlət başçımız əhalinin qayğısına qalaraq onun müddətini uzadır. Əhalidən isə yalnız karantin qaydalarına riayət etmək tələb olunur. Odur ki, bizdən asılı olanı edək, qalan hallarda isə göydə Allah, yerdə

həkimlər bizə kömək olsun.

Hər şey yaxşılaşmağa doğru
 Pandemiyanın fəaliyyətimizə təsiri ilə artıq barışmışıq. Evdə işləmək çətin olsa da (lazımı arxiv materiallarının, soraqçaların və s.-nin əsas iş yerində olması, kompüterlə bağlı məsələlərdə IT işçisinə ehtiyacın yaranması və... burada hər kəs özünün fəaliyyət sahəsində üzləşdiyi çətinlikləri göstərə bilər), gerçəklik müəyyən məhdudiyyətlər yaratsa da, işləmək mümkündür. Yeni şəraitdə işləmək isə yeni bacarıqlar tələb edir və bununla əlaqədar belədeyim yada düşür: “Güclü fırtınaya davam gətirən ağaclar ən möhkəm və gözəl ağaclara çevrilir”. Keçdiyimiz sınaqlar bizim inkişaf etməyimizə və daha yaxşı olmağımıza imkan verir.

Minnətdarlıq

Özünü təkmilləşdirmə haqqında bir çox kitab və trening proqramlarının müəllifi olan İsxak Pintoseviç karantində bir çox insanların həyəcən keçirdiyini qeyd edərək yazır ki, insan beyni kompüterin əməliyyatlar sistemi kimi işləyir. Belə ki, insana xaricdən müxtəlif stimullar təsir göstərəndə, baş verənləri özü üçün araşdırıb qərar qəbul etməli olur – nə etməli?

Hazırda bir çox “kompüter”lərdə IT-lər demişkən, “sboy” gedir. Tanınmış treninq ustası bunu pandemiyanın yaratdığı qeyri-müəyyənliklə izah edir. Beyin qeyri-müəyyənliyi təhlükə ilə eyniləşdirib insanı təşvişə salır. Bu təşvişdən azad olmağın yolunu isə İ. Pintoseviç emosional fonu pozitivləşdirməkdə, həyata minnətdar olmaqda görür.

İtaliyada koronavirusa yoluxmuş dövlətli qocanın dediyi sözlər yada düşür. Havalandırma aparıtına qoşulmaq üçün qocanın müəyyən məbləğ ödəməli olacağını söyləyirlər. O deyir: Pulu ödəyə bilərəm, mən dövlətliyəm. Ancaq gör neçə illərdir yaşayıram, Allah belə bir neməti mənə bəxşiş verir...

Ovqatınız xoş olsun!

Karantin rejimi tətbiq edilməzdən əvvəl də, elə indinin özündə də əsas marağım dəyişməz qalıb – mütaliə. Pandemiyanın təsiri yalnız özünü onda göstərər ki, indi daha çox yumor və satiraya üstünlük verirəm.

Düzdür, zövqlər müxtəlifdir, lakin hər halda iki kitabın adını yazmaq özümə borc bilirəm:

**Джеральд Даррелл
«Моя семья и другие звери».**

Görkəmli ingilis naturalisti və səyahətçisi Cerald Darrel uşaqlıqda öz ailəsi ilə birlikdə Korfu adasında keçirdiyi illərdən bəhs edir. Ailəlikcə oxumaq olar. İngilis dilindən ən yaxşı tərcümə Lev Jdanova məxsusdur. L.J. danov başqa tərcüməçilərdən fərqli olaraq ingilis yumorunun “duz”unu “əritməyib”.

**Тур Хейердал
«Путешествие на
«Кон-Тики»»**

Dünyaca məşhur norveç-

li səyyah, görkəmli alim-antropoloq, yazıçı Tur Heyerdal xüsusi təqdim etməyə lüzum yoxdur. Hamı onun Azərbaycana gəlişini gözəl xatırlayır. Bu kitab onun həmfikirləri ilə birlikdə 1947-ci ildə həyata keçirdiyi ekspedisiyaya həsr olunub. Bu kitabın da ən yaxşı tərcüməsi L.Jdanova məxsusdur.

Əziz Nesin “İndiki uşaqlar möcüzədir”

Məşhur türk yazarı Əziz Nesinin bu kitabını ailəlikcə oxumaq olar. Azərbaycan dilində onun “Kor döyüşü” (hekayələr toplusu), “Taxta-lıköynəkdən məktublar” kitabları nəşr edilib.

Dənizçilər öz nəvələrinə bilavasitə dənizlə bağlı maraqlı əsərlər məsləhət görə bilərlər:

Daniel Defo “Rabinzon Kruzo”

Konstantin Stanyukoviç “Dəniz hekayələri”

Karantin rejimi uşaqları kitab oxumağa həvəsləndirmək üçün çox münasibdir, həm də özünüz də onlarla bərabər zövq alacaqsınız. Burada İtaliyanın görkəmli ədəbiyyat tənqidçisi L.uci Settembrininin sözləri yada düşür: “Həyatın boyu dəfələrlə əmin olursan ki, kitab – insanın ən yaxşı dostudur.”

**Sevda ABDULLAYEVA,
İctimaiyyətlə əlaqələr
departamentinin aparıcı
mütəxəssisi**

İlqar Əhmədov bir dənizçi və dənizçi xanəndə kimi çoxlarına tanışdır. Oxuduğu muğamlarla sosial şəbəkələrdə dəfələrlə böyük marağa səbəb olub.

İlqar Əhmədov əmək fəaliyyətinə 1994-cü ildə Xəzər Dəniz Neft Donanmasının “Samur” gəmisində başlayıb. Daha sonra bir çox gəmilərdə müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. Bir müddət “Caspian Marine Services” şirkətinin gəmilərində kapitan işləyib. Xarici sularda üz-mək arzusunun gerçəkləşdirmək üçün 2013-cü ildə Tailanda gedib. Hazırda Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindədir.

İlqar Əhmədov “Se-news.az”-a müsahibə verib. Həmin müsahibəni təqdim edirik.

- İlqar müəllim, dənizçilər hər zaman həmrəyliyi ilə seçiliblər. Bəs, koronavirusun geniş yayıldığı hazırkı dövrdə Azərbaycan dənizçilərinin həmrəyliyi uzaq sahillərdən necə görünür?

- Mən bütün dünyanı

gəzmişəm. Tam səmimiyyətimlə deyə bilərəm ki, Xəzər dənizçiləri həm peşəkarlığına, həm savadına, həm işgüzarlığına, həm də etibarına görə lider olublar. Doğrudan da, biz Azərbaycan dənizçiləri daim irəlidəyirik. Bu gün xarici sularda çalışsam da, dənizçilərimizin hazırkı şəraitdə göstərdikləri birlik, cəsarət, əzmkarlıq və fədakarlıq məni çox qürurlandırır.

- Bir çox sahələrdə fəaliyyət dayandırılıb. Amma dənizçilər yorulmadan öz işlərini davam etdirirlər. Bu, doğrudan da, fədakarlıqdır.

- Dənizçilər hər zaman dövlətçiliyə bağlı olublar. Onlar nəinki bir-birlərinə, həm də vətənə çox sadıqdırlar. Belə də davam etsinlər, möhkəm olsunlar, rəhbərlərinin ətrafında sıx birləşsinlər, tövsiyələrə əməl etsinlər. İnanıram ki, onlar bu əziyyətlərinin bəhrəsini görəcəklər. Bugün çəkdikləri əziyyət daha gözəl sabahın zəmanətidir.

- Hazırda bəzi dənizçilər sahilə nəvbələrini təhvil alacağı günü gözləyirlər. Onlara nə demək istəyirsiniz?

- Hər birinə səbr arzulaşıram. Bu, müvəqqəti çətinlikdir. Anlamalıyıq ki, global vəziyyətdir və biz elə etməliyik ki, üzüağ çıxaq. Bunun

üçün Azərbaycan hökumətinin həyata keçirdiyi tədbirlərə dəstək olmalıyıq. Dünyada da belədir. Dənizçilərin nəvbə dəyişmələri bir müddətlik təxirə salınıb. Əminliklə deyirəm, bizim yerli gəmiçilik şirkətlərimiz istər idarəçilik, istərsə də təhlükəsizlik baxımından beynəlxalq şirkətlərdən geri qalmırlar.

- Siz hazırda hansı ölkədəsiniz və özünüzü necə qo-

ruyursunuz?

- Mən indi Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindəyəm. Hələlik sahilə deyəm, bizi hotelə yerləşdiriblər. İstənilən vaxt şirkət tərəfindən gəmiyə göndərilə bilərəm. Burada xüsusi qaydalar var. Qaydalara çox ciddi əməl edirəm. Xarici şirkətdə çalışsam da, mən ilk növbədə dövlətimizi, Azərbaycan dənizçilərini təmsil edirəm. Çalışıram ki,

vətənimizin nüfuzuna xələl gətirməyim.

- Sizi daha çox xanəndə dənizçi kimi tanıyırlar. Bu o deməkdir ki, siz həm də xaricdə milli musiqimizin təbliğatçısıdır. Maraqlıdır, bizim mahnılar əcnəbi dənizçilərdə necə təəssürat yaradır?

- Mahnılarımızı eşidənlər sözlün əsl mənasında heyran qalırlar, muğamlarımıza çox təəccüblənirlər. Həmişə deyirlər ki, bu necə musiqidir axı, insanı çox uzaqlara aparır? Ona görə də məndən tez-tez mahnı oxumağımı istəyirlər.

- Nə vaxtsa dənizçilikdən tamamilə uzaqlaşub, xanəndəlik etmək istəmisiniz?

- Yox, çünki mən çörəyimi dənizdə tapmışam. Heç vaxt bunu itirmərəm. Dənizə də, dənizçiliyə də daim sadıq qalacağam.

Rövşən

ABDURƏHMANOV

Azərbaycanlı səyyah Fərid Novruzov təyyarədən istifadə etmədən, fevralda 180 günlük səyahətə yola düşüb. Dünyanı sarsıdan koronavirus pandemiyasına baxmayaraq, Novruzov dünya səyahətini dayandırmadı və dəniz yolu ilə Marselə üzəndən sonra Kolumbiya, Ekvador, Peru, Pasxa adası, Taiti, Kuk Adaları, Yeni Zelandiya, Avstraliya və Okeaniyaya baş çəkib. Koronavirus səbəbindən dünya sərhədləri bağlandıqından Fərid Novruzovun dünya səyahətinin ilk mərhələsinin son təyinat yeri Fransanın liman şəhəri Marsel olub.

Gəmi sözün əsl mənasında səyyahın 45 günlük evinə çevrilib. Fərid Novruzovun səyahəti barədə "Se-news.az"-ın suallarını cavablandırırıb.

“Biz elə düşünürdük ki, dünyada ən təhlükəsiz yer olduğumuz gəmidir”

Koronaviruslu günlərdə kruiz gəmisi ilə dünyanı seyrə çıxan azərbaycanlı səyyah

- Laynerdə virusa yoluxma halları qeydə alınmışdı?

- Gəmidə yoluxma yox idi. Xoşbəxtlikdən bizim gəmi Avropada xəstəlik yayılmamışdan öncə yola çıxmışdı. Bundan başqa, kapitanımız da doğru qərarlar

- Artıq neçə illərdir, səyahət edirəm. Həyatımda ikinci dəfə idi ki, gəmiylə səfərə çıxmışdım. Bundan öncə Antarktidaya getmişəm. Etiraf edirəm ki, o qətiyyətlə mənə xoş deyildi. Təsəvvür edin, balaca bir gəmi və biz 8-9 metrlik dalğaları aşmalıydıq. Çox təhlükəli idi. Şükür ki, sağ-salamat Antarktidaya gedib-qayıtdıq. Budəfəki tur isə olduqca maraqlı keçdi. Artıq kruiz gəmiləri ilə səyahət mənim üçün ən sevimli səyahət növü olacaq.

- Səfər qeydləri edirsiniz, vətənə qayıtdıqdan sonra kitab yazmaq haqqında düşünürsünüz?

- Bəli, artıq kitabın üzərində işləyirəm. Kitabda səyahətlə bağlı düşüncələrim, yaşadıklarım, oradakı həyəcanlar, emosiyalarım yer alacaq. Kitab həm səyahət-sevərlər, həm də səyahətdən kənarda qalan hər kəs üçün maraqlı olacaq.

- Səyahəti sevən adamlar üçün çox vaxt darıxmaq hissi yad olur. Bəs, siz necə hazırda darıxırsınız?

- Artıq üç aydır yoldayam. İstər-istəməz ailəm, vətənim üçün darıxıram. Amma biz səyahətsevərlər psixoloji olaraq hər zaman hazırlıqlı olmalıyıq. Əks halda, heç bir səfər uğurlu və maraqlı olmaz. Üstəlik, müasir texnologiyalar köməyimizə gəlir. Mobil telefonla ailəmlə tez-tez görüntülü danışırıq və darıxmaq hissinin bununla bir qədər azaldırıq.

Rövşən

ABDURƏHMANOV

- Fərid, hələ də kruiz gəmisindəsiniz, ya səyahətiniz başa çatıb?

- Artıq gəmidə deyilik. Gəmi son olaraq Marsel limanına yanaşdı və onu tərk etdik. Bəlli prosedurlardan sonra isə Parisə gəldim. Buradan Azərbaycana qayıtmaq isə təyyarə reysindən asılıdır.

- Gəmi ilə səyahətiniz neçə gün davam etdi?

- Səyahət tam 45 gün davam etdi. Gəmiyə Perunun paytaxtı Limadan minmişdim. Səfər boyunca Avstraliyanın cəmi iki limanına yaxınlaşa bildik. Çünki, "COVID-19" ilə əlaqədar Avstraliya digər limanlarına giriş icazə vermədi. Buna görə də biz Aralıq dənizinə doğru istiqamət aldığımızda, Amma Aralıq dənizinə daxil olamamışdan öncə yanacaq üçün biz Şri Lankanın paytaxtı Kolomboya getdik. Oradan isə Suveyş kanalı vasitəsi ilə Aralıq dənizinə girdik.

doğru istiqamət aldığımızda, Amma Aralıq dənizinə daxil olamamışdan öncə yanacaq üçün biz Şri Lankanın paytaxtı Kolomboya getdik. Oradan isə Suveyş kanalı vasitəsi ilə Aralıq dənizinə girdik.

verirdi. Bizi gəmidən endirmədi. Özümüzü güvəndə hiss edirdik.

- Səyahətçilərin psixoloji durumu necə idi?

- Çox pozitiv mühit var

idi. Hər kəs öz yaxınlarının sağlamlıqlarını düşünsə də, özümüzə bağlı belə bir narahatlıq yox idi. Dediym kimi, biz elə düşünürdük ki, dünyada ən təhlükəsiz yer olduğumuz gəmidir. Sərnişinlərin əksəriyyəti avropalıları idi və onların çoxunun yaşı 70-75 olardı. Onlar riskdən uzaqda - dənizin ortasında olduqları üçün özlərini xoşbəxt sayırdılar.

- Səyahəti sevən biri kimi nə deyə bilərsiniz? Gəmi ilə səyahətin hansı özəllikləri var?

BMT-nin okean məsələləri üzrə konfransı COVID-19 pandemiyasına görə başqa vaxta keçirilib

İyunun 2-dən 6-dək Lissabonda keçirilməsi nəzərdə tutulan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının okean məsələləri üzrə konfransı COVID-19 pandemiyası ucbatından təxirə salınıb.

BMT-nin bəyanatına müvafiq olaraq, konfransın təşkilinə məsul olan

Portuqaliya və Keniya hökumətləri, həmçinin BMT-nin Baş Assambleyasının sədri Tican Məhəmməd-Bande konfransın pandemiyasının tədrici inkişafından asılı olacaq yeni keçirilmə tarixini müzakirə edəcəklər.

Bəyanatda deyilir ki, konfransın təxirə salınmasına baxmayaraq, davamlı inkişaf maraqları çərçivəsində elm və innovasiyalara əsaslanaraq okean və dəniz ehtiyatlarının qorunması, səfərbər edilməsi və səmərəli istifadəsi, müvafiq qərarla qəbul edilməsi və həyata keçirilməsi üzrə sayılar davam etdiriləcək.

Beynəlxalq Brokerlər və Agentlər Assosiasiyaları Federasiyası (FONASBA) ayrı-ayrı ölkələrin limanlarında koronavirusun yayılmasına qarşı görülən tədbirlər barədə yeni məlumat yayıb.

Əlcəzairdə bütün limanlar ixrac və idxal üçün açıqdır, lakin tətbiq olunan komendant saatı səbəbindən gecələr fəaliyyət göstərmir. Amma Jen-Jendəki limanlar və Əlcəzairdəki DPW konteyner terminalı məhdudiyyətsiz işləyir. Bundan əlavə, gecələr Əlcəzairdə və Oranda taxıl daşıyıcıları ilə yükləmə qurğularının, Arzevdə isə tankerlərin və qaz daşıyan gəmilərin fəaliyyətinə icazə verilir.

Jen-Jen, Bejaya və Əlcəzairdə gəminin sahibi və ya operatoru hesabına gəmilərin

məcburi dezinfeksiyası həyata keçirilir. Fövqəladə vəziyyət halları (xəstəlik, digər ciddi problemlər) istisna olmaqla, eniş qadağan edilib. Heyətin dəyişdirilməsi isə tamamilə qadağandır.

Braziliyada qeyri-vətəndaşlar üçün 15 aprelə 30 gün müddətinə sahilə eniş qadağan edilməmişdi.

Almaniyada bütün limanlar fəaliyyət göstərir və əməliyyat

yatlara məhdudiyyət qoyulmayıb. Kil kanalı ilə tranzit normal qaydada aparılır. Almaniyada vətəndaşları istisna olmaqla, sahilə çıxış qadağan edilib. Gəmini tərk edən dənizçilərin evlərinə qayıtması şərtlə heyət dəyişikliyinə icazə verilir.

Bu halda, Avropa Birliyinin vətəndaşı olmayan şəxslər üçün onların üzərində təsdiqlənmiş aviabiletlərin olması tələb olunur. Avropa Birliyinin üzvü olmayan vətəndaşların, o cümlədən dənizçilərin Almaniyaya girişinə icazə verilmir və giriş vizaları verilmir.

Polşada losmanın nəzarəti ilə gücləndirilmiş təhlükəsizlik tədbirləri təşkil edilib. Ara

məsafəsi saxlamaq, körpüdə yad şəxslərin olmaması, əl ilə görmək, tibbi maskadan istifadə etmək, körpüdəki qurğuların, səthlərin dezinfeksiyası kimi bir sıra addımlar atılır.

15 aprelə 30 gün müddətinə sahilə eniş qadağan edilməmişdi. Almaniyada vətəndaşları istisna olmaqla, sahilə çıxış qadağan edilib. Gəmini tərk edən dənizçilərin evlərinə qayıtması şərtlə heyət dəyişikliyinə icazə verilir. Bu halda, Avropa Birliyinin vətəndaşı olmayan şəxslər üçün onların üzərində təsdiqlənmiş aviabiletlərin olması tələb olunur. Avropa Birliyinin üzvü olmayan vətəndaşların, o cümlədən dənizçilərin Almaniyaya girişinə icazə verilmir və giriş vizaları verilmir. Polşada losmanın nəzarəti ilə gücləndirilmiş təhlükəsizlik tədbirləri təşkil edilib. Ara

Bir sıra limanlarda məhdudiyyətlər tətbiq edilib

YAXŞILARIN YAXŞISI

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-də (ASCO) 2019-cu ilin yekunlarına görə “Ən yaxşı gəmi”, “Ən yaxşı kapitan”, “Ən yaxşı mexanik”, “Ən yaxşı elektrik mexaniki”, “Ən yaxşı bosman”, “Ən yaxşı matros”, “Ən yaxşı motorçu”, “Ən yaxşı gəmi təmirçisi”, “Ən yaxşı müəllim” və “İlin gənc dənizçisi” nominasiyaları üzrə qaliblərin adları açıqlanıb.

Ən yaxşılar ASCO-nun sədri Rauf Vəliyevin imzaladığı əmrə müsabiqənin keçirilmə qaydaları və Təşkilat komitəsinin müvafiq protokolu nəzərə alınaraq müəyyənləşdirilib. Bu müsabiqənin əsas məqsədi istehsalat tapşırıqlarının yerinə yetirilməsində yüksək nəticələrə nail olan və dəniz nəqliyyatının inkişafında səmərəli fəaliyyət göstərən dənizçilərin əməyini qiymətləndirməkdir.

2019-cu ilin ən yaxşılarını təqdim edirik.

1. “Ən yaxşı gəmi”:

Xəzər Dəniz Neft Donanmasının (XDND) “Nefteqaz-58” gəmisi;

Dəniz Nəqliyyat Donanmasının (DND) “Professor Gül” gəmisi

2. “Ən yaxşı gəmi” nominasiyası üzrə II yer:

XDND-nin “Zülfü Hacıyev” gəmisi;

DND-nin “Maestro Niyazi” gəmisi

3. “Ən yaxşı kapitan”:

XDND-nin “Şüvəlan” gəmisi-nin kapitanı Quliyev Rauf Rəhman oğlu;

DND-nin “Babək” gəmisinin kapitanı Ağalarov Balaca Şirin oğlu

4. “Ən yaxşı kapitan” nominasiyası üzrə II yer:

XDND-nin “Kapitan Ağasiyev” gəmisinin kapitanı Zeynalov Zakir Abbas oğlu;

DND-nin “Maestro Niyazi” gəmisinin kapitanı Fətəliyev Asim Şərafəddin oğlu

5. “İlin gənc dənizçisi”:

XDND-nin “Mərdəkan” gəmisinin mexaniki Səfərov Elmar Xalıq oğlu;

XDND-nin “Mərdəkan” gəmisi kapitanının II köməkçisi Səfərli Fəhmin Elşən oğlu;

DND-nin “Akademik Zərifə Əliyeva” gəmisinin III mexaniki Mehdiyev Əjdər İskəndər oğlu;

DND-nin “Professor Əziz Əliyev” gəmisi kapitanının növbə köməkçisi Paşayev Emin Ədalət oğlu

6. “Ən yaxşı mexanik”:

XDND-nin “General Əliağa Şıxlinski” gəmisinin mexaniki Əsgərov Yahya İsmayıl oğlu;

DND-nin “Naxçıvan” gəmisinin mexaniki Mehdiyev Elman Fazil oğlu

7. “Ən yaxşı mexanik” nominasiyası üzrə II yer:

XDND-nin “Sumqayıt” gəmisinin mexaniki Məmmədov Rəhib Məstəli oğlu;

DND-nin “Balakən” gəmisinin mexaniki Orucov Səid Şirinbala oğlu

8. “Ən yaxşı elektrik mexaniki”:

XDND-nin “General Əliağa Şıxlinski” gəmisinin elektrik mexaniki İbrahimov Anar Şahin oğlu;

DND-nin “General Aslanov” gəmisinin elektrik mexaniki Tağıyev Tacir Yusif oğlu

9. “Ən yaxşı elektrik mexaniki” nominasiyası üzrə II yer:

10. “Ən yaxşı bosman”:

XDND-nin “Lyutoqa” gəmisinin bosmanı Hüseynov Ağalar Ağacan oğlu;

DND-nin “Şair Vaqif” gəmisinin bosmanı İsmayilov Asif Cəfər oğlu

11. “Ən yaxşı bosman” nominasiyası üzrə II yer:

XDND-nin “General Əsədov” gəmisinin bosmanı Məmmədov Hafis Şahniyar oğlu;

DND-nin “Koroğlu” gəmisinin bosmanı Mahmudov Natiq Abdulləli oğlu

12. Ən yaxşı matros:

XDND-nin “Zərdab-4” gəmisinin matrosu Hüseynov Ədalət Əvəz oğlu;

DND-nin “Şah İsmayıl Xətai” gəmisinin matrosu Ağayev Mətləb Nəriman oğlu

13. “Ən yaxşı matros” nominasiyası üzrə II yer:

XDND-nin “Kapitan Ağasiyev” gəmisinin matrosu Şiriyev Məmməd Rəsul oğlu;

DND-nin “Maestro Niyazi” gəmisinin matrosu Quliyev Ədalət Əli oğlu

14. “Ən yaxşı motorçu”:

XDND-nin “Lyutoqa” gəmisinin motorçusu Zeynalov Xəqani Əlisalam oğlu;

DND-nin “Şuşa” gəmisinin motorçusu Məmmədov Aydın Məmməd oğlu

15. “Ən yaxşı motorçu” nominasiyası üzrə II yer:

XDND-nin “Şüvəlan” gəmisi-nin motorçusu Xudaverdiyev Heydər Məmməd oğlu;

DND-nin “Maestro Niyazi” gəmisinin motorçusu Əliyev Mübariz Razim oğlu

16. “Ən yaxşı gəmi təmirçisi”:

“Zığ” GTTZ-nin gəmi gövdə təmirçisi Zəkiyev Elmin Bədal oğlu;

“Bibiheybət” GTZ-nin gəmi gövdə təmirçisi Ağayev Həbil Əyyub oğlu

17. “Ən yaxşı gəmi təmirçisi” nominasiyası üzrə II yer:

“Zığ” GTTZ-nin gəmi təmiri çilingəri Əliməmmədov Murad İsa oğlu;

“Bibiheybət” GTZ-nin rəngsazı Mustafayev Vüsal Güllüseyin oğlu

18. “Ən yaxşı müəllim”:

ADDA-nın Gəmi energetik qurğuları kafedrasının müdiri İsmayilov Akif Şəmil oğlu

Nominasiya üzrə birinci yerin qaliblərinə onların aylıq vəzifə maaşlarının iki misli məbləğində, ikinci yerin qaliblərinə isə onların aylıq vəzifə maaşlarının bir misli məbləğində mükafat verilir.

“Ən yaxşı gəmi” nominasiyası üzrə birinci yeri tutmuş gəmilərin heyət üzvlərinin hər biri onların aylıq vəzifə maaşlarının bir misli, ikinci yeri tutmuş gəmilərin heyət üzvlərinin hər biri onların aylıq vəzifə maaşlarının 0,5 misli məbləğində mükafata layiq görülür.

“Ən yaxşı müəllim” nominasiyasının qalibinə aylıq vəzifə maaşının iki misli, “İlin gənc dənizçisi” adını almış işçilərə isə onların aylıq vəzifə maaşlarının bir misli məbləğində mükafat təyin olunub.

ASCO-nun strukturuna daxil olan Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının müəllimləri hər il “Ən yaxşı müəllim” nominasiyasında müsabiqənin qalibləri sırasında yer alırlar. Bu il sözügedən nominasiyada ADDA-nın “Gəmi energetik qurğuları” kafedrasının müdiri, dosent Akif İsmayilov qalib elan edilib.

Akif müəllim 1976-cı ildə N.E.Bauman adına Moskva Ali Texniki Məktəbinin (indiki Moskva Dövlət Texniki Universiteti) “Daxiliyanma mühərrikləri” ixtisasını bitirib. Ali məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycana qayıdıb və bir müddət istehsalatda mühəndis-texnoloq, texnoloji bölmənin rəisi, nəqliyyat sexinin rəisi, aparıcı mühəndis və s. və

zifələrdə çalışan Akif müəllim pedaqoji fəaliyyətinə Azərbaycan Texniki Universitetində başlayıb. Orada

çalışdığı müddətdə paralel olaraq Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında dosent işləyib.

“Yüksək qiymətə görə həm ASCO-nun, həm də ADDA-nın rəhbərliyinə dərin minnətdarlığımı bildirirəm”

2016-cı ildən indiyədək Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında “Gəmi energetik qurğuları” kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışır.

Akif müəllim pedaqoji fəaliyyətlə yanaşı, aktiv elmi işlə də məşğul olur. 100-dən artıq çap olunmuş elmi-metodiki işin, o cümlədən 5 dərslinin, 1 dərslərinin, 1 metodik vəsaitin, 7 metodik göstərişin, 1 ixtiranın və 1 patentin müəllifidir. Tələbələrə buraxılış işlərinə, magistr dissertasiyalarına və aspirantlara rəhbərlik edir. Akif müəllimin 2 aspirantı dissertasiya müdafiə edərək

texnika üzrə fəlsəfə doktoru adına layiq görülüb, hazırda 1 aspirantı isə doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmək ərafındadır.

Həm ASCO-nun, həm də Azərbaycanda fəaliyyət göstərən digər gəmiçilik şirkətlərinin gəmilərində maşın şöbəsinin mexanikləri, gəmiqayırma və gəmi təmiri müəssisələrinin mühəndis və texnoloqları əsasən Akif müəllimin rəhbərlik etdiyi kafedrada “Gəmi energetik qurğuları” ixtisasını bitirən mütəxəssislərdir. Onu da qeyd edək ki, gənclər arasında bu sahəyə

maraq həmişə olub. Hazırda kafedra Akademiyaya üzrə bu ixtisasda oxuyan 263 bakalavrların tədrisi ilə məşğuldur.

Akif İsmayilov deyir:

- Elmi-pedagoji fəaliyyətimə verdikləri yüksək qiymətə görə həm “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) sədri Rauf Vəliyevə, həm də Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının rektoru Heydər Əsədova dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Bundan sonrakı fəaliyyətimdə də göstərilən etimadı doğrultmağa çalışacağam.

Musa ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın dünyada yayılmış koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə əlaqədar xüsusi karantin rejiminin tətbiq edilməsi haqqında qərarına və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tövsiyələrinə uyğun olaraq, tədrisdə fasilənin aradan qaldırılması və tədrisin keyfiyyətinin qorunub saxlanılması məqsədilə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında 2019/2020-ci ilin yaz semestrində tədris olunan bütün fənlər üzrə distant təhsil həyata keçirilir.

ADDA-nın rektoru Heydər Əsədovun müvafiq əmrinə əsasən, tədris aparan müəllimlər tərəfindən fənlər üzrə "WhatsApp" qrupları yaradılıb. Hər bir qrupa mühazirələr, məşğələ və laboratoriya dərslərinin yerinə yetirilməsinə aid metodiki göstərişlər, slaydlar, video çarxlar, sərbəst işlərin mövzuları, sillabuslar və ədəbiyyat siyahıları göndərilir.

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında təhsil distant yolla aparılır

Bundan əlavə, tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə tələbələr üçün "Zoom İcloud Meetings" videokonfrans, "Viber" və "Skype" proqramları vasitəsilə də görüntülü mühazirələr təşkil edilir.

Bu mühazirələr xüsusi proqram vasitəsilə video formatında da yazılır. Burada məqsəd sonradan həmin mühazirələri real vaxt rejimində qoşulmaq imkanı olmayan tələbələrin elektron ünvanlarına göndərməkdir.

ADDA-nın magistrantları da distant təhsildən istifadə edirlər. Belə ki, onlar da qeyd olunan İKT vasitələrindən istifadə edərək öz elmi rəhbərləri ilə əlaqə saxlayır və dissertasiya işlərinə aid bütün tədris-metodiki materialları əldə edə bilirlər.

ADDA-da təkrar ali təhsilin (qi-yabi formada) bu il üçün ilk tədris prosesinə də başlanılıb. Qeyd etmək lazımdır ki, bu təhsil formasının qaydalarına görə hər bir imtahan sessiyası bitəndən sonra tələbələrə növbəti semestrə tədris olunacaq fənlərin siyahısı dekanlıq tərəfindən təqdim edilir. Tələbələr həmin siyahıya uyğun olaraq müvafiq kafedralardan fənn materiallarını əldə edirlər. Buna baxmayaraq əyani qruplarda olduğu kimi, qiyabi formada təhsil alan tələbələr də əlaqə saxlanılıb və onlara lazımi materiallar və tapşırıqlar verilib.

ADDA-nın 4-cü kurs tələbələri yaz imtahan sessiyasında iştirak etmirlər. Onlar diplomqabağı təcrübəni bitirdikdən sonra may ayından yekun dövlət attestasiya imtahanlarına hazırlaşacaqlar. Artıq dövlət imtahanının sualları Akademiyanın rəsmi internet saytında və "Facebook" səhifəsində yerləşdirilib. Təcrübədə olan tələbələrin asudə vaxtlarında imtahana sərbəst şəkildə hazırlaşmaq imkanları var. Onlar da öz müəllimləri ilə əlaqə saxlayıb imtahanla bağlı lazımi məsləhətlər ala bilirlər.

Bütün bu proses ADDA-nın rektoru Heydər Əsədov tərəfindən daim nəzarətdə saxlanılır. Mütəmadi olaraq Akademiyada bu işə təhkim edilmiş müvafiq strukturlarla əlaqə saxlanılır və yaranmış vəziyyət müzakirə olunur. Mümkün qədər tələbələrə lazım olan materialların çatdırılması üçün tədbirlər görülür.

Tədris prosesi təkcə dərş cədvəllərində olduğu saatlarda deyil, həmçinin tələbələrlə fərdi şəkildə də aparılır.

Musa ƏLİYEV

Tələbələrin təhsil haqqı xərcləri dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödəniləcək

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası tələbələrə müraciət edib.

Müraciətdə bildirilir ki, Nazirlər Kabinetinin 13 aprel 2020-ci il tarixli 138 sayılı qərarına əsasən aşağıdakı kateqoriyadan olan tələbələrin 2019/2020-ci tədris ilinin yaz semestrinin və 2020/2021-ci tədris ilinin payız semestrinin təhsil haqqı xərcləri dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödəniləcək:

1.1. ünvanlı dövlət sosial yardım alanlar;

1.2. hər iki valideyni (tək valideyni olduqda isə həmin şəxs) və ya qanuni nümayəndələri aşağıdakı kateqoriyaların hər hansı birinə

aid olanlar:

1.2.1. I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslər;

1.2.2. işsiz kimi qeydiyyatda olanlar;

1.2.3. yaşa görə əmək pensiyacıları;

1.2.4. yaşa görə sosial müavinət alanlar.

Bunu nəzərə alaraq bu kateqoriyalara cavab verən ADDA tələbələrinin aşağıdakı sənədləri öz fəkültə dekanlarının e-mail ünvanına göndərməsi vacibdir.

Ünvanlı dövlət sosial yardım alan ailələrin övladı olan tələbələr:

- ailələsinin hal-hazırda bu yardımı almaları haqqında müvafiq arayışı.

- öz şəxsiyyət vəsiqəsinin

surətini.

- özünün doğum haqqında şəhadətnaməsinin surətini.

- doğum haqqında şəhadətnaməsində göstərilən valideynlərinin şəxsiyyət vəsiqələrinin surətini.

Hər iki valideynini itirmiş tələbələr:

- öz şəxsiyyət vəsiqəsinin surətini,

- özünün doğum haqqında şəhadətnaməsinin surətini.

- valideynlərinin ölüm haqqında şəhadətnamələrinin surətini.

Valideynlərindən birini itirən tələbələr:

- öz şəxsiyyət vəsiqəsinin surətini,

- özünün doğum haqqında şə-

hadətnaməsinin surətini,

- vəfat edən valideyninin ölüm haqqında şəhadətnaməsinin surətini.

- Sağ qalan valideyninin (və ya qanuni nümayəndəsinin-qanuni nümayəndə olması haqqında məhkəmənin qərarının da surəti tələb olunur) şəxsiyyət vəsiqəsinin surətini.

- Sağ qalan valideyni (və ya qanuni nümayəndəsi) aşağıdakı kateqoriyalardan birinə aiddirsə bu barədə müvafiq təsdiq arayışı:

a) 1-ci və 2-ci qrup əlildirsə

b) İşsiz kimi qeydiyyatdadırsa

c) Yaşa görə əmək pensiyaçdırsa

d) Yaşa görə sosial müavinət alırsa

Qeyd: Göstərilən kateqoriya-

lara aid olan və 2019/2020-ci tədris ilinin yaz semestri üçün təhsil haqqı ödənişini etmiş tələbələr də müvafiq sənədləri göndərə bilirlər. Sənədlər yoxlanıldıqdan və Təhsil Nazirliyi tərəfindən onların ödədikləri məbləğ Akademiyanın hesabına köçürüldükdən sonra həmin tələbələrin təhsil haqqı ödənişi geri qaytarılacaq.

Tələb edilən sənədlərin elektron variantı bu ünvanlara göndərilə bilər:

"Gəmi sürücülüğü" fakültəsinin tələbələri:

elnur.abbasov@asco.az

"Gəmi mexanikası və elektromexanikası" fakültəsinin tələbələri:

rafik.asgarov@asco.az

İranın dəniz limanlarının yükdaşıma gücü 246 milyon tondan 264 milyon tona çatdırılacaq.

Bu barədə İranın Dövlət Limanlar və Gəmiçilik Təşkilatının rəhbəri Məhəmməd Rastad bildirib. O qeyd edib ki, tranzit ölkə kimi İranın limanları daha çox yük qəbul etməyə başlayıb. Limanların yükdaşıma gücünün artırılması artıq zərurətə çevrilib. İranın Çabahar, Bəndər-Abbas, Şəhid Rəcəyi kimi iri limanları beynəlxalq yükdaşımalarda əhəmiyyətli rola malikdir. İran elə bir coğrafi məkanda yerləşir ki, bu ölkənin ərazisindən, dəmir yollarından və dəniz limanlarından Avropa ilə Asiya arasında tranzit yüklərin daşınması daha qısa zamana və ucuz qiymətə başa gəlir.

Nəzərə çatdırmaq lazımdır ki, bir sıra beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri də məhz İran ərazisindən keçir. Belə dəhlizlərdən biri "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizidir. Bu dəhliz vasitəsilə Qərbi Avropa ölkələri ilə körfəz və Cənub Şərqi Asi-

Azərbaycanın nəqliyyat qovşağına çevrilməsi siyasi nüfuzunu da artıracaq

yadakı ölkələr iqtisadi-ticarət əlaqələrini daha da genişləndirəcək. Hindistanın Mumbai limanından Avropaya daşınacaq yüklər gəmilərlə İranın Çabahar limanına, Körfəz ölkələrindən isə Bəndər-Abbas limanına daxil olacaq. Bu limanlardan yüklər Qəzvin-Rəşt-Astara(İran)-Astara(Azərbaycan) dəmir yolu ilə Azərbaycan ərazisindən keçməklə Rusiyaya, oradan isə Qərbi Avropaya daşınacaq. Əks istiqamətdə də yükdaşımalar intensiv şəkildə həyata keçiriləcək. Təkcə Səudiyyə Ərəbistanı Rusiya, MDB və

Avropa ölkələrində 22 milyard dollar həcmində idxal əməliyyatı həyata keçirir. Ümumiyyətlə körfəz ölkələri Rusiyadan taxıl, Avropadan isə ərzaq məhsulları ilə yanaşı, texniki təchizat və tikinti materialları idxal edir.

İranın Dövlət Limanlar və Gəmiçilik Təşkilatının rəhbəri M.Rastadın açıqlaması təsadüfi xarakter daşımır. Məsələnin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, Asiya ilə Avropa arasında yükdaşımalar artıqca limanların imkanları da artmalıdır ki, sifarişləri yerinə yetirə bilsin. Bunun üçün isə

limanların texniki imkanları yenilənməli və əlavə texniki vasitələr alınmalıdır ki, yüklərin daşınmasında gecikmələrə yol verilməsin.

İrana daxil olan tranzit yüklər "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi vasitəsilə Azərbaycanın üzərindən daşınacaq. Bu isə ölkə büdcəsinin gəlirlərini artırmaqla yanaşı, qeyri-neft sektorunun inkişafına və yeni iş yerlərinin açılmasına şərait yaradacaq. Azərbaycan bu prosesin reallaşması üçün az iş görməyib. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin formalaşmasına qoşulduqdan sonra mühüm tədbirlər həyata keçirilib. İlk növbədə, Bakı Beynəlxalq Ticarət Limanı yenidən qurularaq müasir avadanlıqlarla təchiz edilib. Hazırda liman 25 milyon ton yük, 1 milyon ədəd konteyner aşırma imkanına malikdir. Bununla yanaşı, Bakı-Astara avtomobil yolu yenidən qu-

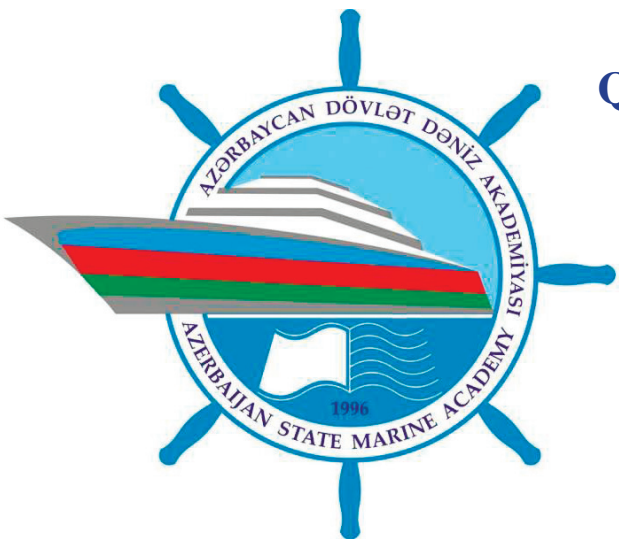
rularaq istismara verilib. Ən başlıcası isə "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin əsasını təşkil edən Astara(Azərbaycan)-Astara(İran) 8,5 kilometrlik dəmir yolu inşa edilib ki, bu da İranla Azərbaycanın dəmir yolları sistemlərini birləşdirib. Qəzvin-Rəşt dəmir yolunun davamı olan Astara(Azərbaycan)-Astara(İran) dəmir yolu hazırda İranla Rusiya arasındakı ticarət əlaqələrinin inkişafına mühüm rol oynayır. Hələlik bu yolun Qəzvin-Rəşt hissəsi istismara buraxılıb. Rəşt-Astara hissəsi istifadəyə verildikdən sonra isə Qəzvin-Rəşt-Astara(İran)-Astara(Azərbaycan) dəmir yolu xətti tam hazır olacaq. Azərbaycan təkcə qatarların ölkə ərazisindən tranzit kimi istifadə etməsindən gəlir əldə etməyəcək, həmçinin Bakı nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevriləcək. Yüklərin həcmində artım və daşımaların intensivləşməsi burada yükdaşıma və dəmir yolları şirkətlərinin

nümayəndəliklərinin açılmasına, texniki mərkəzlərin, təmir müəssisələrinin yaradılmasına səbəb olacaq ki, bütün bunlar da yüksək əməkhaqqı ilə minlərlə iş yerləri deməkdir. Yalnız Asiya ölkələri deyil, Avropa dövlətləri də idxal-ixrac əməliyyatlarını "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi vasitəsilə həyata keçirməyə çalışacaq. Çünki Rusiya və Azərbaycan üzərindən yüklərin Asiyaya göndərilməsi zaman baxımından tez, xərc baxımından isə ucuz başa gəlir. Müasir biznesdə isə zaman qazanmaq və az xərcə çox iş görmək olduqca əhəmiyyətlidir.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan nəinki regionda, ümumiyyətlə bütün dünyada ən sabit dövlətlərdən biridir. Bu isə o deməkdir ki, Azərbaycan öz ərazisindən keçən bütün yüklərin təhlükəsiz mənzil başına çatdırılmasını təmin etmək imkanına malikdir. Bütün bunlar nəticəsində Azərbaycanın dünyada siyasi nüfuzu daha da artacaq.

Rabil Kətanov

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT DƏNİZ AKADEMİYASINA QƏBUL OLMAQ İSTƏYƏN ABİTURIYENTLƏRİN NƏZƏRİNƏ!

2020/2021-ci tədris il üçün abituriyentlərin sənəd qəbulu 2020-ci il iyunun 5-dək Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi saytı üzərindən (www.dim.gov.az) elektron qaydada aparılacaq.

Ölkəmizdə koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə insanların kütləvi halda toplaşmasının mümkün qədər azaldılması Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargah tərəfindən tövsiyə edilmişdir.

Bunu nəzərə alaraq ASCO-nun Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının ixtisaslarına qəbul XÜSUSİ TİBBİ YOXLAMA APARILMADAN KEÇİRİLƏCƏKDİR.

Tələbə adını qazanmış abituriyentlər yaşadıkları ərazi üzrə poliklinika tərəfindən verilmiş sağlamlıq haqqında arayışı ADDA-ya təqdim etməlidirlər.

ÖZÜN SEÇ, ÖZÜN BƏYƏN

Dövlət sifarişinə uyğun olaraq 2020/2021-ci tədris ilində ASCO-nun Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasına ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə ayrılan plan yerlərinin sayı açıqlanıb.

ADDA-nın bakalavriat səviyyəsi üçün Azərbaycan, rus və ingilis dili bölmələri üzrə ümumilikdə 200 yer ayrılıb. Plan yerlərinin 80-i "Dəniz nəvəsi mühəndisliyi" (Azərbaycan bölməsi 50 yer, rus bölməsi 15, ingilis bölməsi 15), 25-i "Elektrik və elektronika mühəndisliyi", 80-i "Gəmi energetik qurğularının istismarı mühəndisliyi" (Azərbaycan bölməsi 50 yer, rus bölməsi 15, ingilis bölməsi 15), 15-i "Gəmiqayırma və gəmi təmiri mühəndisliyi" ixtisasının payına düşür.

2020-2021-ci tədris ilindən ASCO-nun nəzdində

fəaliyyət göstərən Azərbaycan Dənizçilik Kollecinə qəbul da bərpa olunub.

Kollece qəbul "Gəmi energetik qurğularının istismarı mühəndisliyi" (15 yer), "Gəmi enerji avadanlıqlarının və avtomatik vasitələrin təmiri" (15 yer) və "Gəmi sürücülüyü" (15 yer) ixtisasları üzrə aparılacaq. Bu ixti-

saslar üzrə ümumilikdə 45 yer ayrılıb. Onlardan 30-u dövlət hesabına, 15-i ödənişli əsaslarladır.

Dənizçilik Kollecinə qəbul yalnız tam orta təhsil bazası (yəni 11 illik) üzrə aparılır. Burada müsabiqə orta məktəbdə keçirilən buraxılış imtahanının nəticələrinə əsasən aparılacaq.

ADDA-nın magistratura səviyyəsinə tələbə qəbulu isə dörd ixtisas və 5 ixtisaslaşma üzrə aparılacaq. "Dəniz texnikası və texnologiyası" ixtisasının "Gəmi təmiri və Gəmiqayırma" ixtisaslaşmaları üçün 6 yer, "Dəniz texnikası və avadanlıqlarının istismarı mühəndisliyi" ixtisasının "Gəmi energetik

qurğuları və onların istismarı" ixtisaslaşması üzrə 6 yer, "Gəmiçilik və gəmilərin hərəkətinin idarəedilməsi" ixtisasının "Gəmilərin hərəkətinin idarəedilməsi" ixtisaslaşması üzrə 8 yer, "Elektrik mühəndisliyi" ixtisasının "Gəmilərin elektroenerji sistemləri" ixtisası üzrə 3 yer ayrılıb. Ümumi-

likdə burada söhbət 23 yerdən gedir. Bunlardan 16-sı Azərbaycan, 7-si rus bölməsinin payına düşür.

Xatırladaq ki, həm ali təhsil müəssisələrinə, həm də orta ixtisas təhsili müəssisələrinə (kolleclərə) sənəd qəbulu mayın 12-dən başlayıb və iyunun 5-dək davam edəcək.

"Açıq sulara ilkin tibbi yardımın göstərilməsi"

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Sosial inkişaf və nəqliyyat şöbəsi və Keyfiyyət, Sağlamlıq, Əməyin təhlükəsizliyi və Ətraf mühitin mühafizəsi departamentinin təşəbbüsü ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) üçüncü nəşri əsasında "Açıq sulara ilkin tibbi yardımın göstərilməsi" kitabı işıq üzü görüb.

Kitabın tərcüməsi və tərtibi "Dənizçilər poliklinikası" MMC-nin həkimi Adıgözlü Məmmədova məxsusdur. Nəşrin redaktoru Azərbaycan Milli Ensiklopediyası Elmi Mərkəzinin böyük elmi redaktoru Süleyman Əliş, texniki redaktoru Gəmiçiliyin İctimaiyyətlə əlaqələr departamentinin əməkdaşı Asif Quliyevdir.

Kitabda bildirilir ki, dəniz əməyi ilə məşğul olan insanlarda peşə fəaliyyətindən irəli gələn patoloji problemlərlə bağlı Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının İcraiyyə Şurası və Ümumdünya Səhiyyə Assambleyası qətnamələr qəbul edib. Həmin

sənədlərdə dənizçilərin səhhətlərinin yaxşılaşdırılması, dənizçilərə ilkin tibbi yardımın göstərilməsinin və tibb müəssisəsində ixtisaslaşdırılmış müalicələrin şərtləri əsas götürülür.

"Açıq sulara ilkin tibbi yardımın göstərilməsi" kitabına gəmidə ilk tibbi yardımın göstərilməsinin ümumi prinsipləri, huşu özündə olmayan zərərçəkənlər, həyati əhəmiyyətli funksiyaların bərpası: süni nəfəs və ürəyin dolayı masajı, güclü qanaxma, şok, yanıqlar, sınıqlar, çıxıqlar, başın zədələri, partlayışlardan yaranmış zədələnmələr, daxili qanaxma, asfiksiya,

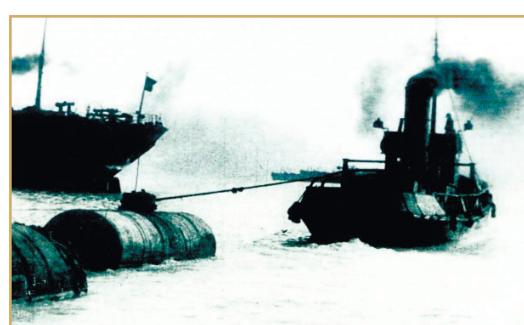
sıxılma, neyl-robertson xəreyi, ixtisaslaşmış tibbi yardım göstərilənədək dişlərdəki və ağız boşluğundakı ağrının və rahatsızlığın azaldılması üçün bir neçə tədbirlər, oksigen terapiyası, zəhərlənmə də daxil olmaqla, kimyəvi maddələrlə bağlı təhlükələr kimi müxtəlif bölmələr əlavə olunub.

Kitabda respirator pandemiyalar zamanı izolyasiyalı karantin qaydaları haqqında da geniş məlumat verilir. Bununla belə, nəşrdə "Psixiatriya yardımı haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 24 noyabr tarixli Fərmanının 3-cü hissəsinə əsasən, Nazirlər Kabinetinin Qərarı, "Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu da daxil edilib.

Kitabın PDF variantı ilə tanış olmaq üçün linkə keçid edə bilərsiniz: https://asco.az/application/uploads/2020/04/Achiq-sularda-tib-yar_gos-A4.pdf

Xəzər dəniz nəqliyyatının Böyük Vətən müharibəsində fəaliyyətinə dair qısametrajlı film hazırlanıb

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC (ASCO) Xəzər dəniz nəqliyyatının Böyük Vətən müharibəsi illərində fəaliyyəti və rolu ilə bağlı qısametrajlı sənədli film hazırlayıb.

Filmdə Böyük Vətən müharibəsi illərində Xəzərin dəniz yolları ilə cəbhəyə fasiləsiz daşınan yanacaq, döyüş texnikası və qoşun haqqında danışılır. Qeyd olunur ki, o zaman Sovet İttifaqında istehsal olunan neftin 70, aviyaşın benzininin 80 faizini Bakı təmin edirdi.

Sənədli filmdə Böyük Vətən müharibəsi illərində şücaət göstərən dənizçilərdən də bəhs edilir. Bildirilir ki, yük və təxliyə edilən insanların çoxluğu, nəqliyyat vasitələrinin azlığı ilə bağlı

yaranan mürəkkəb vəziyyət çıxış yolu tələb edirdi. Dənizçilər təcrübələrində ilk dəfə olaraq neft dolu sisternləri və çəlləkləri bir-başına gəminin yedəyinə alıb daşıyırdılar. Xəzər dənizçiləri ağır şəraitdə yüksək intizamlılıq, cəsarət və qeyrət nümunəsi göstərirdilər. Onlar hərbi və xalq təsərrüfatı yüklərini vaxtında daşımaq üçün gecəni gündüzə qatmışdılar.

Qeyd edək ki, bu il faşizm üzərində Qələbədən 75 il keçir. Böyük Vətən müharibəsində 600 mindən çox azərbaycanlı iştirak edib.

Tural AZƏRƏĞLÜ

Dənizin şıltaqlığından da, “COVID-19” təhlükəsindən də Tanrı sizi qorusun, əziz dənizçilər!

*Dənizçilik
çətin və çətin
olduğu qədər də
şərəfli peşədir.*

Dəniz ölkəsiyik. Bizdə dənizçiliyin yaşı yəqin ki, Xəzərin yaşı qədərdir. Azərbaycanımızın bir parçası olduğu üçün Xəzər də Odlar yurdu kimi ulularımızın bizə əmanətidir. Dənizçilik də əmanətdir. Lap elə Xəzər kimi!

Qədirbilən xalqımız dənizçiliyə həmişə xüsusi önəm verib, dənizçilərə hörmətlə yanaşıb. Taleyini dənizlə bağlayanlara nəğmələr qoşulub, mahnılar bəstələnib, onların cəsurluğu, igidliyi, peşələrinə sədaqətləri haqqında kitablar yazılıb, filmlər çəkilib, rəngkarlıq əsərləri, heykəltaraşlıq nümunələri yaradılıb. Hamısı sevgidir.

Dənizçilərin şərəfinə bir abidə də var. Həm də çox möhtəşəm bir abidə. Onu biz ucaltmamışıq. Bu möhtəşəm abidənin müəllifləri də elə dənizçilərdir. Fədakarlıqları, cəsarətləri ilə özləri özlərinə ucaldıblar. Yer də o dərəcədə gözəl seçilib ki... Qədirbilən xalqımızın qəlbində!

İldən-ilə bu abidə də böyüyür. İldən-ilə bu abidənin əzəməti, möhtəşəmliyi daha da artır.

Dənizçi adı tək dənizçilər arasında deyil, hər yerdə böyük hörmətlə çəkilir.

Müstəqil Azərbaycanımızın iqtisadi qüdrəti xeyli dərəcədə bu yurda Vətən deyənlərin işə münasibətindən asılıdır. Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin müxtəlif təyinatlı gəmiləri birləşdirən Donanması isə ölkəmizin, dövlətimizin, müstəqilliyimizin iqtisadi

dayağıdır. Dənizçilər çiyinlərinə düşən yükün məsuliyyətini gözəl anlaşırlar, heç vaxt unutmurlar, heç vaxt da bu vəzifədən yaxalarını kənara çəkməyiblər.

İşləmək istəməyənlər üçün xüsusən dənizdə nə çox bəhanə? Gecə-gündüz yol getmək olar? Bu bir bəhanə. Günəşin göydən yerə od ələməsi də bəhanədir, şaxtanın iliyi kəsməsi də. Yay bir bəhanədir, qış bir bəhanə...

Hər birinin qohumları, tanışları arasında yəqin ki, dənizçi var. Olmamış olmaz! Bircə dəfə olsa, bir dənizçidən işi ilə bağlı giley-güzar eşitmisiniz? Narahat gündüzlərə də, yuxusuz gecələrə də adi hal, vicdanla işləməyə isə peşə borcu kimi baxıblar.

Tərif üçün işləməsələr də dənizçilərin fədakar əməyi hər cür tərifə, alqı-

şa layıqdır. Xüsusən indi, yeni koronavirusun dünyaya meydan oxuduğu dövrdə.

Dənizin şıltaqlığından da, “COVID-19” təhlükəsindən də Tanrı sizi qorusun,

əziz dənizçilər!

Rasif TAHİROV

Kapitan: “Belə fədakar dənizçilərlə dünya okeanlarında da istənilən çətin səfərin öhdəsindən layiqincə gəlmək olar”

“Cabbar Həşimov” tankeri Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin nəqliyyat donanmasının tərkibinə 2008-ci ildə daxil olub. O vaxtdan sular qoynunda hünər dastanı yazır.

Xəzərin şıltaqlığına baş əyməyən “Cabbar Həşimov” gəmişi Kiyanlı, Alaca, Aktau, Mahaçkala, Səngəçal limanları arasında səfərlər edir, xam neft daşıyır. Cari ilin ilk aylarından “Cabbar Həşimov”un sorağı daha çox Türkmənistanın Kiyanlı və Qazaxıstanın Aktau limanlarından gəlib. Kiyanlı-Səngəçal, Aktau-Səngəçal xətlərində həyata keçirilən səfərlərdə dənizçilər hər dəfə yükləri mənzil başına vaxtında və itkisiz çatdırmağa nail olublar.

Hazırda heyətə ASCO-nun məhir gəmi sürücülərindən olan İlqar Dadaşov başçılıq edir. Əlli altı il əvvəl martın 9-da Neftçalanın Mayak kəndində dünyaya göz açan İlqar Dadaşov dalgalar qoynuna ürəyinin hökmü ilə gəlib. 1981-ci ildə keçmiş Qafur Məmmədov adına Bakı Dəniz Yolları Məktəbinə daxil olub və 1984-cü ildə həmin məktəbi gəmi sürücülüğü ixtisası üzrə bitirib.

Əmək fəaliyyətinə 1985-ci ildə Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin gəmilərində matros kimi başlayıb. Sonralar sorağı Baltik, Şimal, Karib, Qara və Aralıq dənizlərindən, Atlantik okeanından gəlib. 2009-cu ildən Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz

Gəmiçiliyinin gəmilərində səfərlərə kapitan kimi çıxır. Təcrübəli kapitan üzduyü bütün gəmilərdə heyətin qüvvəsini qarşıda duran vəzifələrə səfərbər etməyi bacarıb. 2017-ci ildə isə ona “Cabbar Həşimov” tankerinin sükanı etibar edilib.

Heyətin 14 üzvü var. Bir-birindən işgüzar, zirək dənizçilərdir. Belələri ilə sular qoynunda da necə deyirlər, “dağı dağı üstə qoymaq olar”. “Cabbar Həşimov” tankerinin uğurlu

səfərlərində kapitanın baş köməkçisi Vadim Şanqaytın, kapitanın növbə köməkçiləri Anar Xanseyidovun və Fikrət Əliyevin, baş mexanik Kamal Qənbərovun, elektrik mexaniki İlham Quluyevin, donkerman Murad Kərimovun və başqalarının böyük zəhmət payı var. Təcrübəli kapitan İlqar Dadaşovun sözləri ilə desək, belə fədakar dənizçilərlə təkcə Xəzərdə deyil, dünya okeanlarında da istənilən çətin səfərin öhdəsin-

dən layiqincə gəlmək olar.

“Cabbar Həşimov”un heyəti də açıq dənizə hər dəfə bu inamla - fırtınalar qoynunda uğurlu səfərlərinin sayını artırmaq üçün çıxır və buna nail olur.

Belə olub həmişə. Və kaş belə ola həmişə!

Qeyd: (Foto şəkillər karantin rejimindən qabaq müxtəlif vaxtlarda çəkilib)

“DƏNİZ”

Bütün dünyanı sarsıdan və hazırda planetimizdə dörd milyarddan artıq insanın həyatına müxtəlif formada məhdudiyyətlər gətirən koronavirus pandemiyasının nə zaman başa çatacağı və bəşəriyyətin normal gündəlik həyata nə zaman dönmə biləcəyi böyük sual doğurur.

Avstriyanın aparıcı infektoloqlarından biri, Vyana Frants Yozef Xəstəxanasının İnfeksiyalar şöbəsinin rəhbəri Xristof Veniş Avstriya Te-

Koronavirusla bağlı normal gündəlik həyata dönüş nə zaman mümkündür?

leradiusunun (ORF) birinci kanalına (Ö1) müsahibəsində bu suala aydınlıq gətirməyə çalışıb. O, qeyd edib ki, hazırda dünyanın müxtəlif ölkələrində koronavirus infeksiyasına qarşı ayrı-ayrı dərman preparatlarından istifadə edilir və onların bəziləri böyük ümidlər doğurur. Lakin hazırda yeddi milyard

insanın yolunu gözlədiyi peyvənd ciddi elmi araşdırmaların nəticəsi olmalıdır. Həmin peyvəndin dünya bazarına çıxarılması üçün uzun zaman tələb olunur və bu, 2022-2023-cü ildən tez baş verməyə bilər.

Mütəxəssis bildirib ki, həmin vaxta kimi normal gündəlik həyata tam şəkildə

geri dönüş mümkün olmaya bilər və hər bir ölkə virusun yenidən geniş yayılmasını önəlmək üçün tədbirlər görməyə hazır olmalıdır.

Avstriyada COVID-19 xəstəliyindən sağalanların sayının çox olmasını müsbət hal kimi dəyərləndirən X.Veniş bu uğurun aldadıcı və arxayınlaşdırıcı tərəfləri barədə xəbərdarlıq edib. O, Avstriyanı və digər ölkələri ehtiyatı əldən verməməyə çağıraraq: “Çünki COVID-19 yalnız peyvənd tapıldıqdan sonra aradan qalxacaq.”

Koronaviruslar (CoV), adi soyuqdayma əlamətlərindən Yaxın Şərq Respirator Sindromu (Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus – MERS – CoV) və Şiddətli Kəskin Respirator Sindromu (SARS – CoV) kimi daha ciddi patologiyalara qədər çeşidli xəstəliklərə səbəb olan böyük bir virus fəsiləsidir.

“Düşmən”i yaxşı tanımaq onu məğlub etmək imkanını artırır KORONAVİRUS (COVID-19) HAQQINDA NƏ BİLİRİK

CORONAVİRUS

Koronaviruslar zoonoz infeksiya kimi heyvanlardan yoluxaraq insanlarda xəstəlik törədə bilər. Ətraflı araşdırmalar nəticəsində, SARS-CoV-un müşk pişiklərdən, MERS-CoV-un isə tək hürgüclü dəvələrdən insanlara yoluxduğu məlum olmuşdur. Hazırda insanlara yoluxmayan, ancaq heyvanlarda rast gəlinən bir çox koronavirus tipi mövcuddur.

31 dekabr 2019-cu ildə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) Çin Ölkə Ofisi Çinin Hubei əyalətinin Vuhan şəhərində etiologiyası naməlum olan pnevmoniya ilə xəstələnmə halları haqqında məlumat vermişdir. 7 yanvar 2020-ci ildə isə bu fakt daha əvvəllər insanlarda rast gəlinməmiş yeni bir koronavirus (2019 Novel Coronavirus COVID-19) olaraq təsdiqlənmişdir.

XƏSTƏLİYİN SİMPTOMLARI

Koronavirus (COVID-19) xəstəliyinin gedişi yüngül simptomlardan ağır xəstəlik formalarına qədər dəyişir.

Əgər siz COVID-19 virusunun təsirinə məruz qaldığınızı güman edirsinizsə və sizdə qızdırma, öskürək və tənəffüsün çətinləşməsi kimi simptomlar əmələ gəlibsə, təcili tibbi yardıma (103 və ya 113) müraciət edin.

Aşağıdakı simptomlar virusa yoluxduqdan sonra 2-14 gün ərzində üzə çıxma bilər:

- Qızdırma;
- öskürək;
- tənəffüs çətinliyi.

Əgər xəstələnmisinizsə, COVID-19 virusuna yoluxmusunuzsa və ya yoluxduğunuz ehtimal edirsinizsə, xəstəliyən evinizdə və yaşadığınız ərazidə (icmada) insanlara yayılmasının qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər görməlisiniz.

COVID-19-a yoluxduğunuz düşünürsünüzsə və ya sizdə öskürək, tənəffüs çətinliyi, qızdırma kimi simptomlar varsa, məsləhət almaq üçün ərazi üzrə poliklinika həkimi və ya ailə həkiminizə müraciət edin.

Təlimatlara riayət edin.

COVID-19-a yoluxduğunuz təsdiqlənib və ya virusa yoluxduğunuz güman edirsinizsə, xəstəliyin ailənizə və ya ətrafdakılara yoluxmaması üçün aşağıdakılara riayət edin:

Evdə qalın: Tibbi yardım almaq halları istisna olmaqla evdə qalın. Koronavirus infeksiyası təsdiqlənmiş, lakin simptomuz və ya yüngül simptomları olan xəstələr bu müddət ərzində həkim nəzarəti altında ev şəraitində qala bilər (Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarı əsasında). Bu zaman evinizdən kənardakı fəaliyyətinizi məhdudlaşdırın və tibbi yardım istisna olmaqla, bayıra çıxmayın.

İctimai yerlərdən uzaq olun: Vacib olmadıqca, məktəbə və ya digər ictimai yerlərə getməyin.

İctimai nəqliyyatdan istifadə etməyin: İctimai nəqliyyat, orta minik vasitələri və ya taksidən istifadə etməyin. Özünü evinizdəki digər insanlardan və heyvanlardan təcrid edin.

Digər şəxslərdən uzaq durun:

Mümkün olduğu qədər evinizdə xüsusən bir otaqda qalın və digər şəxslərdən uzaq durun. Bundan başqa, əgər varsa ayrı vanna otağından istifadə edin.

Ev heyvanları ilə təması məhdudlaşdırın: COVID-19-a yoluxmusunuzsa ətrafınızdakı digər insanlarla olduğu kimi ev heyvanları və ya digər

heyvanlarla təmasınıza da məhdudiyyət qoymalısınız. Ev heyvanları və ya digər heyvanların koronavirusa yoluxduğu faktı qeydə alınmasa da, bu virus haqqında daha çox məlumat əldə edilənədək COVID-19 aşkarlanmış şəxslərin heyvanlar ilə də təmasdan çəkinmələri məsləhət görülür.

Əgər mümkünsə xəstə olduğunuz müddətdə heyvanlarınıza başqa şəxs qulluq göstərsin. COVID-19-a yoluxmusunuzsa, ev heyvanları ilə təmasdan, o cümlədən sığallamaq, yanınızda yatmaq, öpmək və ya yalamaq, qidanızı paylaşmaqdan çəkinin. Xəstə olduğunuz müddətdə ev heyvanınızın və ya ətrafınızdakı heyvanların qayğısına qalmaq məcburiyyətindəsinizsə, onlarla təmasdan öncə və sonra əllərinizi yuyun, qoruyucu maska taxın.

Xəstəsinizsə qoruyucu maska taxın.

Xəstə olduğunuz halda: Digər insanların və ya ev heyvanlarının əhatəsində olduğunuz zaman (məsələn eyni otaqda və ya minik avtomobilində) və tibb müəssisəsinə daxil olmazdən öncə tibbi maska geyinin, əllərinizlə əşyalara və digər şəxslərə toxunmaqdan çəkinin, ictimai yerlərə daxil olarkən əllərinizi ən azı 70% spirt tərkibli məhlullarla təmizləyin.

Digərlərinin qayğısına qalır-sınızsa: Əgər xəstə olan şəxs maska geyinə bilmirsə (tənəffüs çətinliyi və ya digər səbəbdən), o zaman həmin şəxsə yaşayan digər insanlar onunla eyni otaqda qalmamalı və ya eyni otağa daxil olan zaman maska taxmalıdır.

Şəxsi məişət əşyalarınızı paylaşmayın.

Paylaşmayın: Eyni qablardan, stəkan, fincan, yemək qablarından, dəsmallardan və ya yataqdan evinizdəki digər insan və ya ev heyvanları ilə birgə istifadə etməyin.

İstifadədən sonra yaxşıca yuyun: Həmin əşyalardan istifadə etdikdən sonra, onları sabun və su ilə yaxşıca yuyun.

Xəstələndikdə nə etməli?

Hərərət (38°C və ya daha yüksək), öskürək və/və ya tənəffüs çətinliyi varsa:

Təcili tibbi yardıma (103 və ya 113) müraciət edin. Həkim müayinəsinə və ya təcili tibbi yardım müəssisəsinə getməzdən öncə zəng edib

xəbərdarlıq edin, simptomlarınız və şübhələriniz barədə tibb işçisini məlumatlandırın.

Digər insanlarla təmasdan çəkinin.

Dializ kimi digər səbəblərə görə tibbi yardıma ehtiyacınız varsa, öncədən dializ aparan tibb müəssisəsinə və ya həkiminizə zəng edin və COVID-19 yayılmış ölkəyə yaxınlarda etdiyiniz səfər və ya yaşadığınız icmada COVID-19 hallarının yayılması barədə məlumat verin.

XÜSUSİ RİSK QRUPLARI

COVID-19 səbəbindən ağır xəstələnmə riski altında olan insanlar

COVID-19-a yüksək yoluxma riskiniz varsa, aşağıdakıları etməlisiniz:

Xüsusi ehtiyac olmadıqda evinizi tərk etməkdən çəkinin.

Özünüzlə başqaları arasında məsafə saxlamaq üçün gündəlik ehtiyat tədbirləri görünl.

Kifayət qədər ərzaq və qeyri-ərzaq mallarını tədarük edin və ya müvafiq sosial xidmətlərə (telefon 142) və ya ictimai və könüllülərin təşkilatlarına (telefon 150) müraciət edin ki, evdən çıxmayasınız.

Ciddi səbəbə görə evdən çıxmaq məcburiyyətində qaldıqda isə xəstə olanlardan uzaq durun, yaxın təmasları məhdudlaşdırın, digər insanlarla ən azı 2 metr məsafə saxlayın və əllərinizi tez-tez yuyun.

Hətta tanıdığınız şəxslərdən belə ən azı 2 metr uzaq durun.

Təyyarə, ictimai nəqliyyat və digər növ səyahətlərdən və vacib olmayan səfərlərdən çəkinin.

Yaşadığınız ərazidə COVID-19 yayılması zamanı, yoluxma riskini azaltmaq üçün mümkün qədər evdə qalın.

Kimlərdə xəstələnmə riski daha yüksəkdir?

COVID-19-un ilk başladığı Çindən verilən ilkin məlumatlara görə bəzi insanların bu xəstəliyə yoluxma riski yüksəkdir:

Yaşlı insanlar və ahıllar;

Aşağıdakı xroniki xəstəlikləri olan insanlar:

Ürək xəstəliyi;

Diabet;

Ağciyər xəstəliyi.

Əhali arasında COVID-19 xəstəliyinə yoluxma baş verərsə, bu uzun müddət davam edə bilər. Xəstəliyin yayılmasının nə dərəcədə geniş olduğundan asılı olaraq, səhiyyə işçiləri insanların COVID-19-a yoluxma riskini azaltmaq məqsədilə müvafiq qabaqlayıcı tədbirlər tövsiyə edə bilərlər. Bu hərəkətlər yayılmanı ləngidə və xəstəliyin təsirini azalda bilər.

Yaşınız çoxdursa və ya uzun müddət əziyyət çəkdiyiniz xroniki xəstəliyiniz olduqda, COVID-19 virusuna yoluxma nəticəsində xəstəliyin sizdə gedişatı ağır ola bilər. Yoluxma riskini azaltmaq üçün müvafiq önleyici tədbirlər görməyiniz çox vacibdir. Ən başlıcası isə vacib olmadıqca evdən

çıxmamaq, digər şəxslərlə təmasları (alternativ kimi whatsapp, skype, mobil rabitə, poçt xidmətləri və e-poçtdan istifadə etmək olar), qonaq qəbulu və qonaq getməyi dayandırmaq lazımdır.

Əgər sizdə ciddi xəstəlik riski varsa, COVID-19-la bağlı yüksək xəstəlik riski olan insanlar hətta xəstəlik yüngül olsa belə, həkimə müraciət etməlidirlər. Ürək, ağciyər və ya diabet kimi xroniki xəstəlikləri olanlar və yaşlılar COVID-19 xəstəliyi törətdiyi ağır fəsadların inkişafına görə daha yüksək risk altındadırlar.

Əgər özünüzlə çox pis hiss edirsinizsə, yardım üçün təcili həkimə müraciət edin. Əgər sizdə COVID-19-a dair ciddi xəbərdaredici əlamətlər inkişaf edirsə, təcili həkimə müraciət edin. Ciddi xəbərdaredici əlamətlər aşağıdakılardır*:

Çətinləşmiş tənəffüs və ya təngnəfəslik;

Sinədə daimi ağrı və təzyiq;

Yeni əmələ gəlmiş keyləşmə, təşviş və ya yuxululuq (yuxudan oyana bilməmək);

Üz və ya dodaqların göyerməsi;

İshal;

Qanlı bəlgəm.

Bu siyahı bütün əlamətləri əhatə etmir. İstənilən digər ciddi əlamətlərlə bağlı lütfən, həkiminizlə məsləhət edin.

COVID-19-a qarşı indidən hazır olun: lazımı dərmanlar, ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının ehtiyatını yaradın.

Yaşadığınız ərazidə COVID-19 xəstəliyi yayılırsa və uzun müddət evdə qalmanız lazım olarsa, əvvəlcədən həkiminizlə əlaqə saxlayın və

hansı əlavə zəruri dərmanların əldə edilməsi barədə soruşun.

Əlavə dərman əldə edə bilmirsinizsə, internet mağazalardan sifariş edin və ya evə çatdırma xidmətlərindən faydalanın.

Qızdırma (yüksək hərərət) və digər simptomları müalicə etmək üçün yetərinə dərman və tibbi ləvazimatların olduğuna əmin olun (salfetlər və s.). Əksər insanlar ev şəraitində grip və soyuqdayma kimi xəstəliklərdə olduğu kimi, COVID-19 xəstəliyini müalicə edə biləcəklər.

Bir müddət evdə qalmağa hazır olduğunuz üçün kifayət qədər məişət əşyaları və ərzaq məhsulları əldə edin.

Gündəlik ehtiyat tədbirləri görünl; Xəstə insanlarla yaxın təmasdan qaçın;

Gündəlik profilaktik tədbirlər görünl;

Əllərinizi tez-tez yuyun;

Xüsusi də öskürdükdən, asqırıqdan və ya ictimai yerdə olduğdan sonra əllərinizi tez-tez sabun və su ilə ən azı 20 saniyə ərzində yuyun.

Sabun və su olmadıqda, tərkibində ən azı 70% spirt olan əl üçün təmizləyici (dezinfeksiyaedici) vasitədən istifadə edin.

İctimai yerlərdə ən çox toxunulan səthlərə mümkün qədər toxunmayın (lift düymələri, qapı tutacaqları (qulpları), sürəhilər, insanlarla əl-ələ

vermək və s.). Nəyəsə toxunmalısınızsa, əlinizi və ya barmağınızı köynəyin qolu ilə örtün.

İctimai yerlərdə səthlərə toxunduqdan sonra əllərinizi yuyun.

Üzünüzlə, burnunuza, gözlərinizə və s. toxunmaqdan çəkinin.

Mikrobları yox etmək üçün evinizi təmizləyin və dezinfeksiya edin, tez-tez toxunulan səthləri müntəzəm olaraq təmizləyin (məsələn: masalar, qapı tutacaqları, elektrik açarı, qulplar, yazı masaları, tualet, kranlar və mobil telefonlar)

İnsan kütləsi olan, xüsusilə pis havalandırılan yerlərdə durmayın. Qapalı, pis havalandırılan yerlərdə xəstə olan insanlar varsa, COVID-19 kimi tənəffüs yollarının xəstəliklərinə səbəb olan viruslara məruz qalma riski artmış olur.

Təyyarə səfərləri, gəmi kruizləri də daxil olmaqla bütün vacib olmayan ölkədaxili və ölkəxarici səyahətləri dayandırın.

Əgər COVID-19 əhali arasında yayılıbsa, bu yeni virusa məruz qalma riskini daha da azaltmaq məqsədilə özünüzlə digər insanlar arasında məsafə qoymaq üçün əlavə tədbirlər görünl.

Mümkün olduğu qədər evdə qalın.

Ailə üzvləri, sosial xidmətlər və ya ticarət şəbəkələri tərəfindən ərzaq və qeyri-ərzaq məhsullarının evinizə çatdırılmasını təmin etməyə çalışın.

Xəstələnmə halı üçün müvafiq plana malik olun:

COVID-19 əlamətləri haqqında məlumat almaq və sağlamlıq durumunuzu izləmək üçün həkiminizlə məsləhətləşin.

Telefon və ya e-poçt vasitəsi ilə digər şəxslərlə əlaqə saxlayın. Xəstə olduğunuz zaman dostlarınızdan, ailənizdən, qonşularınızdan, səhiyyə işçilərindən və s. kömək istəyə bilərsiniz.

Sizə kömək edəcək şəxs xəstələnsə, onu əvəz edə biləcək şəxsi müəyyənəldir.

Xəstələndikdə nə etməli?

Evdə qalın və həkiminizə zəng edərək simptomlarınız barədə ona bildirin. Ona COVID-19-a yoluxduğunuz və ya yoluxa biləcəyinizi söyləyin. Bu, onlara sizə qayğı göstərməyə və digər insanları yoluxmaqdan qorumağa kömək edəcəkdir.

Xəstəxanaya yerləşdiriləcək dərəcədə xəstə deyilsinizsə, evdə müalicə oluna bilərsiniz.

Ailə dəstəyi və qayğı

Yaxın (doğma) insanın hansı dərmanları qəbul etdiyini öyrənin və ehtiyat üçün həmin dərmanlardan əlavə alın.

Qida məhsulları və tibbi ləvazimatlara olan ehtiyacı müəyyən edin və tükənməməsi üçün əlavə əldə edin (məs., oksigen balonu, sidik qaçırma halları zamanı istifadə edilən bezlər, dializ üçün ləvazimatlar, xronik yaralara qayğı üzrə məlhəmlər və s.).

Mağazaya gediş-gəlişi minimuma endirmək üçün tez xarab olmayan ərzaq məhsullarının ehtiyatını evdə yaratmağa çalışın.

Yaxın (doğma) insana qulluq edirsinizsə, vəziyyəti nəzarət altında saxlayın, xəstəliyin yayılmasının qarşısını almaq üçün müvafiq təlimatlara (evdə karantin) riayət edin, tibb işçiləri ilə tez-tez məsləhətləşin.

Ayla ALLAHVERDİYEVA
(koronavirusinfo.az saytının materialları əsasında hazırlanıb)

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-yə ağır itki üz verib. ASCO-nun Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizli-

yi departamentinin rəisi, uzaq səfərlər kapitanı Aydın Yəhya oğlu Mahmudov mayın 4-də ömrünün 65-ci ilində vəfat edib.

Aydın Mahmudov 1955-ci il avqustun 12-də Goranboy rayonu Borsunlu kəndində anadan olub.

Keçmiş Bakı Dəniz Yolları Məktəbini və Odessa Dəniz Donanması Mühəndisləri İnstitutunu gəmi sürücülüynü ixtisası üzrə bi-

tirib. 1978-ci ildən Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyində çalışıb. Dənizçilik fəaliyyətinə matros kimi başlayan Aydın Mahmudov sonralar Gəmiçiliyin gəmilərində kapitanın üçüncü, kapitanın ikinci və kapitanın böyük köməkçisi üzüb. Uzaq səfərlər kapitanı təsdiq olunduqdan sonra soracağı Xəzərdən daha çox digər dənizlərdən gəlib. Maye və ya quru yüklər daşıyan müxtəlif gəmilərin heyətlərinə məharətlə başçılıq edib.

2000-ci ildə sahilə işə keçirilib - Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyində Donanmanın təmirinin planlaşdırma şöbəsinin rəisi təyin

olunub. 2007-ci ildə Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi idarəsinin rəisi vəzifəsinə irəli çəkilib. 2014-cü ildən ömrünün sonunadək Dəniz üzgüçülüynün təhlükəsizliyi departamentinin rəisi vəzifəsini yerinə yetirib.

O, əmək fəaliyyəti dövründə qazandığı zəngin təcrübəsini hər zaman həmkarları ilə, xüsusilə gənc əməkdaşlarla paylaşmış, səmimiyyəti və mehribanlığı, insanlarla işləmək bacarığı ilə kollektivin rəğbətini qazanmış.

Aydın Mahmudovun xidmətləri dövlət tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib. Azərbaycan Respub-

likasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə 2012-ci ildə “Tərəqqi” medalı, 2018-ci ildə üçüncü dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilib. Təcrübəli dənizçi “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin 160 illiyi (1858-2018)” Azərbaycan Respublikasının yubiley medalına da layiq görülmüş. “Dəniz Donanmasının Fəxri işçisi” idi.

Mahir uzaq səfərlər kapitanı və təvazökar insan Aydın Mahmudovun əziz xatirəsi ASCO-nun kollektivinin və onu tanıyan hər kəsin qəlbində daim yaşayacaq.

Allah rəhmət eləsin!

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) “Xəzər” Yelkənli Qayıqlar İdman klubunun və “CMS Properties”-in “Dənizçi” klubunun yelkənçiləri karantin günlərində evdə darıxmamaq, dənizçilik bilgilərini unutmamaq və daha da yaxşılaşdırmaq üçün “e-regata.com” beynəlxalq internet saytında interaktiv onlayn-simulyator oyununa qatılıblar.

Aprelin 27-də başlayan yarış üç gün davam edib.

On nəfərin iştirak etdiyi hər üç yarışın nəticələrinə görə, “Xəzər” Yelkənli Qayıqlar İdman klubunun təlimatçı-metodisti Mixail Protasov birinci yerə layiq görülmüş. Klubun digər üzvləri Nikita Protasov ikinci və Ulya Əhmədova üçüncü yerlə kifayətlənib. Qaliblər mükafatlandırılıb.

Yelkənçilərimiz karantin günlərində onlayn-simulyator oyunlarında qüvvələrini sınaıyıblar

fatlandırılıb.

Oyunun müşahidəçisi və şərhçisi “Xəzər” Yelkənli Qayıqlar və İdman klubunun direktoru Tatyana

Srebnaya olub. İştirakçıların taktikasına və oyunu görmək bacarığına məhz Tatyana Srebnaya nəzarət edib.

“E-regata” – interaktiv oyun, real vaxt rejimində keçirilən yarış simulyatorudur. Bu oyunda təcrübəsindən asılı olmayaraq hər kəs iştirak edə bilər. Bunun üçün “e-regata” tətbiqini smartfona yükləyib qeydiyyatdan keçmək kifayətdir. Oyunda “Windows” əməliyyat sistemi ilə çalışan kompüterlə də iştirak mümkündür.

Beynəlxalq yelkənli qayıq idmanı qaydalarına uyğun keçirilən oyunun əsas mahiyyəti hidro və aerodinamika qanunlarına, yelkənli yaxtaların fizikasına, küləyin səmtinə köklənib. Oyunda qazanan bilik və təcrübəni real həyatda da tətbiq etmək mümkündür.

İlqar QULİYEV

Smartfonu koronavirusdan nə ilə və necə qorumaq olar?

şinə yiyələnməyib. Bunun nə üçün vacib olduğu və bunun necə düzgün edilməli olduğu haqda danışaq.

- Telefonu niyə dezinfeksiya etmək lazımdır?

- İlk olaraq, unutmayaq ki, koronavirusun otaq temperaturu şəraitində metal, şüşə, keramika və plastik materiallar üzərində öz yoluxma gücünü saxlayaraq yaşama müddəti bir neçə gün təşkil edir. Virus telefona iki yolla keçə bilər – yoluxmuş insanın

öskürəyindən ayrılan kiçik damcılarla və ya əvvəllər qapı tutacaqları, lift düymələri və digər səthlərə toxundurduğunuza əllərinizlə.

Əgər telefonunuzu başqa insanlara verməməyə (vermərsiniz, elədir?) və hamı cihazınıza öskürməyə, havadan yoluxma ehtimalınız azdır. Əllə yoluxma əlaqədə qaldığınız müddətdən asılıdır və bu müddət müxtəlif mikroorqanizmlər üçün fərqlidir – koronavirusun yoluxma müd-

dəti haqda etibarlı məlumatlar hələ də mövcud deyil.

Buna görə də, virusun daha əvvəl başqa bir şeylə təmasda olan yuyulmamış əllərinizin dəydiyi smartfon vasitəsilə ötürülmə biləcəyini düşünmək daha məntiqlidir. Xüsusilə, telefona yalnız əllərimizlə deyil, həm də, danışarkən üzümüzə toxunduğumuz üçün, bu riski gözə almaq olmaz. Ümumiyyətlə, telefonu mütəmadi olaraq, hətta hər evə qayıtdığımızda

dezinfeksiya etmək daha yaxşıdır.

- Smartfonu koronavirusdan necə qorumaq olar?

- Məişətdə daha geniş yayılmış məhsullardan etil spiti (C2H5OH) və izopropil spirti (C3H7OH), həmçinin peroksid (H2O2) və hipoklorit (NaClO) koronavirusla mübarizə üçün daha effektivdir.

Smartfonu dezinfeksiya etməyin alternativ variantları:

Kimyəvi dezinfeksiya sizə uyğun deyilsə, başqa seçimlər də var. Məsələn, ultrabənövşəyi dezinfeksiya aparatları. Və ya telefonu hermetik polietilen torbaya qoymaq və hər dəfə çölə çıxdıqdan sonra həmin paketi atmaq (virus polietilendə uzun müddət də yaşaya bilər).

Belə bir üsul çox dəbli olmasa da, istifadə etmək ziyan gətirməz.

Ən radikal üsul telefonu ictimai yerlərdə mümkün qədər az istifadə etməyə ça-

lışmaqdır. Bu, eyni zamanda, rəqəmsal-detoksə kömək edir və ümumiyyətlə zərərli deyil.

Əlbəttə ki, evdən çöldə sizinlə birgə gəzişən digər cihaz və əşyalar - planşetlər, noutbuklar, ağıllı saatlar və ya bilərəklər, qulaqcıqları da unutmamaq olmaz. Hər ehtimala qarşı, istehsalçının veb-saytı və ya təlimat kitabçasından və ya birbaşa özündən hansı maddələrin dezinfeksiya üçün daha uyğun olduğunu və onlardan cihazın qorunması üçün necə istifadə edə biləcəyinizi dəqiqləşdirməyə dəyər.

Nəticə: smartfon dezinfeksiyası üçün tövsiyələr

• smartfonunuzu silməzdən əvvəl istifadə edəcəyiniz məhsulun tərkibini araşdırın.

• etil spirti və ya peroksidin istifadəsindən çəkinin, onlar ekranın oleofobik (barmaq izi saxlamayan xüsusi örtük) örtüyünə zərər verə bilər.

• izopropil spirti smartfonunuzu silmək üçün ən uyğun maddədir.

• optimal konsentrasiyası 70-80 faizdir.

• hər dəfə çöldən qayıtdıqdan sonra smartfonunuzu silmək tövsiyə olunur.

Smartfonların üzərində hər zaman çoxlu bakteriya olur və onların arasında koronavirus da ola bilər. “Kaspersky” şirkəti smartfonları nə ilə və necə düzgün dezinfeksiya etmək barədə danışır.

- Cihazı COVID-19 koronavirusundan necə qorumaq olar? Smartfonu spirt və ya xlorheksidin (antiseptik və bakterisid maddə) ilə silməyə dəyərmir?

- Hazırkı koronavirus epidemiyası deyəsən, artıq insanları ictimai yerləri ziyarət etdikdən sonra əllərini yumağa və üzünə daha az toxunmağa vərdisi etməyi öyrətdi. Ancaq hələ də hamı daha bir faydalı vərdisi - öz cihazlarını, xüsusən gündə yüz dəfə əlimizə götürdüyümüz və tez-tez üzümüze toxundurduğumuz cihazları dezinfeksiya etmək vərdisi

Xüsusi karantin rejimi günlərində adılşən mənzərələr

Karantin dövründə paytaxtda belə mənzərələri tez-tez görmək olur. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin strukturları tərəfindən mütəmadi olaraq şəhərin mərkəzi küçə və prospektlərində, o cümlədən kənd, qəsəbə və yaşayış massivlərinin küçələrində xüsusi kimyəvi maddələrlə əlavə gücləndirilmiş genişmiqyaslı dezinfeksiya işləri aparılır.

Bu şəkillər bu günlərdə şəhər saatlarından etibarən aparılan növbəti dezinfeksiya işləri zamanı çəkilib. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, bu işlərə icra hakimiyyətinin strukturuna daxil olan xidmətlərin 40, Daxili İşlər Nazirliyinin 20 xüsusi təyinatlı texnikası və kommunal xidmətlərin 2 mindən artıq işçisi cəlb olunub. Saat 18:00-a kimi şəhər mərkəzi və qəsəbələr üzrə 400-dən artıq küçənin dezinfeksiyası təmin edilib.

Ömrü boyu maska taxan adam da koronavirusdan qorxmalıdır?

Koronavirusla bağlı gəzən şeylərdən özündən daha qorxuludur.

Tacılı və ya tacsız. Bircə virusumuz çatışmırdı?

Yeni koronavirusun "yaxşı" cəhəti də var. O da "maskalıları" sevmir.

Əvvəllər "maskalıları" qınayırdılar. İndi maska taxmayanları cərimələməyəndə belə, ən azı məzəmmət edirlər.

Virus olanda nə olar? Doğru oldu-olmadı, haqqında hər kəs bir söz deməlidir?

Öz evində oturanla hətta yeni virusun da işi olmur.

Bu virus hazır tacı gəlib. Bircə qalıb şəhlik edə biləcəyi

Yeni koronavirus haqqında deyimlər

məmləkətlər.

Eşitmişəm yaltaqlığa-zadə baxmır. Belədirsə, bu virusla dost olacağam.

Virus öyüd-zad başa düşür? Bizdə öyüd verən həmişə çox olub.

İdeal adam var? İdeal virus hardan olsun?

Əllə görüşəndə də keçirsə, yəqin bu virusda kiminsə əli var.

İndiyədək heç olmasa bir virus yaxşılıq etməyə gəlib?

Virusa nə yuxarıdan aşağıya, nə də aşağıdan yuxarıya baxmaq lazımdır. Virus oluduğu kimi – virus kimi baxmaq lazımdır.

Virus dünyaya hakim olmağa gəlib. Qovun getsin.

Virusdan uzaq durmağım kifayət etmir. Virusun da mənədən uzaq durması gərək.

Bu virus çox qorxuludur. İtirəcək bir şeyi yox.

Virusun varlığı bir narahatlıq yaradır, çoxluğu başqa bir narahatlıq.

Sağlam olmaq xəstə olmaqdan nə qədər yaxşıdır, sağlam evdə qalmaq da xəstə kimi xəstəxanada yatmaqdan o qədər yaxşıdır.

Kimlərsə virusu qulaqardına vira bilirlər. Amma virusun qulağı olmadığı üçün heç nəyi qulaqardına vurmur.

Karantin dövründə virusdan, bir də başı yenə həmin baş olanlardan ehtiyatlı olun.

Allah çox şeydə kömək edər. Amma şeytandan bətor olan virusu gərək sən özün yaxın buraxmayasan.

Bəziləri heç olmasa, yeni koronavirusun yayıldığı dövrdə tüpürdüyünü yalamamalıdır.

Yeni koronavirus pandemiyası dövründə nə ağız aç, nə də kiminsə ağzını.

Qorxulusu budur ki, yeni virus bəzi pis adamlar kimi, çox pisliyə qadirdir.

Virus var, adamı sıxmağa, virus var, yıxmağa gəlib.

Hesabla əl əli yuyan yerlərdə virus olmamalıdır.

Yerlibazlığa baxanda virusa min şükür. Gələcək də, gedəcək də.

Virusa görə maska taxmaq çox adamın canını qurtarıb. Üzünə tüpürüləsi o qədər adam var e...

Bu virus ona baş qoşmadıqlarını düşünlərin başında oturur.

Bu virusu heydər salmaq lazımdır. Bəlkə yorulandan sonra "yata".

Virusların heç biri kasıb deyil. Gündə bir dona girirlər.

Rasif TAHİROV

"Koronavirusa görə özünü yoxla"

Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi (İSİM) tərəfindən "Koronavirusa görə özünü yoxla" proqramı hazırlanıb.

Bu barədə İSİM-in Səhiyyə kommunikasiyası şöbəindən bildirilib.

BMT-nin İnkişaf Fondunun (UNDP) dəstəyi ilə hazırlanan proqramın məqsədi insanlara müvafiq tibbi yardım üçün müraciət etmək barədə qərar verməkdə yardımçı olmaqdır. Özünü yoxlama proqramı hər hansı xəstəlik (o cümlədən COVID-19) və ya digər tibbi

vəziyyətlərin diaqnostikası və ya müalicəsi üçün nəzərdə tutulmayıb.

Özünü yoxlama proqramı koronavirusa yoluxma riskini müəyyən etmək üçün hazırlanıb və tibb mütəxəssislərinin rəyini, klinik müayinəsinə

əvəz etmir.

Proqram www.isim.az saytında yaradılan "Koronavirus haqqında məlumatlar" bölməsində istifadəçilərə təqdim olunur. İstifadə üçün hər bir şəxsin razılığından sonra proqram tərəfindən ona tələb olunan qayğı səviyyəsinin müəyyənəndirilməsi üçün bir neçə sual verilir və bu cavablar əsasında lazımı tövsiyələr təqdim edilir.

Proqram yalnız Azərbaycanda yaşayan insanlar üçün nəzərdə tutulub.

Koronavirus infeksiyasına yoluxma hallarının sayı dünya üzrə 6 milyona yaxınlaşır

COVID-19 xəstəliyinə səbəb olan koronavirus infeksiyasına yoluxma hallarının sayı dünya üzrə 6 milyona yaxınlaşır.

Mayın 29-na olan məlumata əsasən, dünyada 5 milyon 945 min 215 yoluxma və 362 min 921 ölüm faktı qeydə alınıb, 2 milyon 608 min 369 nəfər isə COVID-19 xəstəliyindən sağalıb.

Ölkəmizdə mayın 29-da yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 230 yoluxma faktı qeydə alınıb, 103 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan bildirilib ki, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 1948 və 1950-ci il təvəllüdlü iki nəfər vəfat edib.

Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 4989 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilmiş, onlardan 3125 nəfər müalicə olunaraq sağalmış, 58 nəfər vəfat etmiş, 1806 nəfərin xüsusi rejimli xəstəxanalarda müalicəsi davam etdirilir. Həmin şəxslərdən 50 nəfərin vəziyyəti ağır, 67 nəfərin vəziyyəti orta ağır qiymətləndirilir, digərlərinin

səhəti stabildir.

Ötən müddət ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənəndirilməsi ilə əlaqədar 289.603 test aparılıb.

Hazırda ABŞ koronavirus infeksiyasına yoluxanların sayına görə dünyada liderdir. Braziliya ikinci, Rusiya üçüncü yeri tutur. Sonrakı yerlərdə Böyük Britaniya, İspaniya və İtaliyadır.

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHİROV

Ünvanımız:
AZ1029, Bakı şəhəri,
Heydər Əliyev prospekti, 152
TELEFONLARIMIZ:
Baş redaktor
(050) 670-33-76;
12-36 (daxili)

Qəzetin təsisçisi:
"Azərbaycan Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyəti

Qəzet "Dəniz" qəzetinin
kompyuter mərkəzində
yığılmış, səhifələnmiş və
"Azərbaycan" nəşriyyatında
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə: 275
Tiraj: 2000
Sifariş: 1354